

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

Özden DEMİR

ANASINIFI PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ
Yrd. Doç. Dr. H. ÖMER BEYDOĞAN

T 109349

ERZURUM-2001

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalının Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalında jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN
Danışman-Jüri

Yrd. Doç. Dr. Selami SÖNMEZ
Jüri

Yrd. Doç. Dr. Muhsine BÖREKÇİ
Jüri

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Yukarıdaki imzalar, adı geçen öğretim üyelerine aittir./...../.....

İmza

Prof. Dr. Bilge SEYİDOĞLU
Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT.....	II
ÖNSÖZ	III
TABLolar DİZİNİ.....	IV
I. BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Okul Öncesi Eğitim	3
1.1.1 Eğitim.....	3
1.1.2. Okul öncesi eğitimin tanımı.....	3
1.1.3. Okul öncesi eğitimin önemi.....	4
1.1.4. Okul öncesi eğitim kurumları	6
1.1.4.1. Kreşler.....	6
1.1.4.2. Yuvalar.....	7
1.1.4.3. Anaokulları	8
1.1.4.4 Ana sınıfları	9
1.2. Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi	11
1.2.1. Avrupa’da okul öncesi eğitim.....	11
1.2.2. Türkiye’de okul öncesi eğitim	14
1.3. Anasınıfı Öğretiminin Bugünkü Durumu	18
1.3.1. Anasınıfı programında amaçlar	18
1.3.2. Anasınıfı programında muhteva	21
1.3.2.1. Üniteler konular	23
1.3.3. Anasınıfında yapılan öğretimde yer alan süreçler	28
1.3.3.1. Öğretim yöntemleri	28

1.3.3.2. Anasınıfında yapılan etkinliklerde yararlanılan ders araç ve gereçleri	30
II. BÖLÜM	33
2. PROBLEM DURUMU	33
2.1. Araştırmanın Önemi	33
2.2. Araştırmanın Amacı.....	38
Problem	38
Alt Problemler.....	38
2.3. Araştırmanın Sınırları	39
2.4. Denenceler	39
2.5. Sayıtlar.....	40
2.6. Tanımlar.....	41
2.7 Konuyla İlgili Araştırmalar.....	41
III. BÖLÜM	43
3. METODOLOJİ	43
3.1. Evren ve Örneklem	43
3.2. Araştırma Yöntemi	43
3.3. Araştırmada Kullanılan Bilgi Toplama Araçları	44
3.4. Toplanan Bilgilerin Analizi ve Yorumlanması.....	44
IV. BÖLÜM.....	46
4. BULGULAR VE YORUMLAR	46
4.1. Öğretmenlere İlişkin Kişisel Bilgiler.....	46
4.2. Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki	48

4.3. Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Konu Alanının	
Özelliklerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki	69
4.4. Anasınıfı Programının Hedeflerine Ulaşılabilme Düzeyine	
Dair Görüşleri	74
4.5. Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerini Öğrencilerin Psikolojik	
Seviyelerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki	83
4.6. Anasınıfı Programının Çocuğun Vücudunun Bölümlerini	
Kavramasıyla İlişkisi	89
4.7. Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu İlişkiler	
Kurmasıyla İlişkisi.....	101
4.8. Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişimi	
ile İlişkisi.....	108
4.9. Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici	
Etkinlikler	115
V. BÖLÜM	126
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	126
5.1. Sonuç	126
5.2. Öneriler	135
KAYNAKLAR.....	137
EKLER.....	142
EK1: Araştırma Evrenine Alınan Öğretmenlerin Kurumlara Göre	
Dağılımı	142
EK2: Erzurum Milli Eğitim Müdürlüğünden Alınan İzin Belgesi	144
EK3: Araştırma Evrenine Alınan Öğretmenlere Uygulanan Anket	146
ÖZGEÇMİŞ	151

ÖZET**YÜKSEK LİSANS****ANASINIFI PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
ÇERÇEVESİNDE DEĞERLERLENDİRİLMESİ****Özden DEMİR****Danışman : Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN****2001-SAYFA:151****Jüri :Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN**

.....

.....

Bu araştırmada anasınıflarında uygulanan programın, program tasarı ve uygulamasında yer alan unsurlara uygunluğu ayrıca programın uygulanmasında karşılaşılan yetersizliklerin nasıl giderileceği öğretmen görüşleri çerçevesinde incelenmeye çalışılmıştır.

Kullanılan veriler Erzurum Milli Eğitim bünyesinde yer alan anaokulu ve anasınıflarında çalışan öğretmenlerden anket yöntemiyle elde edilmiştir. Bu veriler üzerinde Khi kare (x^2), frekans, yüzdelik (%), Contingency katsayısı gibi istatistiksel işlemlerden yararlanılıp, yorumlamalar yapılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre anasınıfı programında yer alan hedef, öğrenme öğretme etkinlikleri, oyun, fen ve tabiat çalışmaları, müzik, iş etkinlikleri, okuma yazmaya yönelik temel hazırlık çalışmaları ve değerlendirme çalışmalarının yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak araştırmamızın bulgularına göre; anasınıflarının yeterli araç-gereç ve materyallere, sahip olmadığı ayrıca programda yer alan bazı konulara uygun hedef ve hedef davranışların bulunmadığı ortaya çıkmıştır.

ABSTRACT

MASTER THESIS

**THE EVALUATION OF THE KINDERGARTEN CLASS PROGRAMMES
IN THE CIRCUMSTANCES OF TEACHER VIEWS**

Özden DEMİR

Supervisor : Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN

2001-PAGE: 151

Jury : Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN

.....

.....

In this research, the appropriateness of the programme, which is used in the kindergarten classes, to the programme draft and the elements which are included in its application, has been studied. Besides this, how the insufficiency in the application of the programme can be solved has also been studied in this research

To reach this aim, the kindergarten programme has been evaluated from the view of teachers.

The used dates have been gained by using the questionnaire method to the kindergarten teachers of Erzurum National Education.

Some conclusions and comments have been reached on these dates by using statistical operations such as Khi square, frequency, percentage Contingency coefficient

According to the gamed dates in the research; it has been understood that the target used in the kindergarten programme, the activities of learning and teaching, game, science and nature activities and studies, music, hand work activities, the basic preparation for reading and writing, and the evaluation studies are satisfactory.

But according to the results of the research, it was found that the kindergartens do not hare enough materials and equipment. On the other hand, it was also found that there aren't suitable target and behaviour for some subjects which are included in the programme.

ÖNSÖZ

20.yy'daki sanayi ve teknoloji alanındaki gelişmeler, hızlı nüfus artışı, kentleşme, gelir düzeyini yükseltme zorunluluğu gibi etkenler toplumun sosyo-ekonomik düzeyinin değişmesine neden olmuştur. Bu durum kadını da çalışmaya yöneltmiştir. Bu ise zamanla aile kurumunun yanında okulöncesi eğitim kurumlarını da zorunlu hale getirmiştir. Bireyin göstereceği davranışların belirlenmesinde, temel kişilik özelliklerinin kazanılmasında, fiziksel, sosyal, duygusal, zihinsel gelişmenin sağlıklı bir şekilde belirlenmesinde 0-6 yaşı içeren dönem oldukça kritik bir dönemdir.

Ülkemizde okulöncesi çağı çocukları için değişik kurumlar bulunmaktadır. Bunlardan biri de 60-72 ay çocukların eğitimi için açılan ilköğretim kurumlarına bağlı anasınıflardır. Çocukların aldıkları eğitimin kapsamı ve niteliği toplumun geleceği açısından önemlidir. bu nedenle çocuğun gelişimine yardımcı olacak anasınıfı program taslağının gözden geçirilmesi bir bakıma toplumun geleceğine de önemli bir katkı sağlayacaktır.

Okulöncesi çağı çocuklarına ilk yıllarda verilen eğitimin kalitesini yükseltmek için programların belirli bir düzen içerisinde yapılandırılması gerekir. Çünkü kaliteyi etkileyen etmenlerden biri de uygulamada işe koşulmak üzere hazırlanan programdır. Bu nedenle araştırma kapsamına anasınıfı programının incelenmesi alınmıştır.

Yapılan araştırmada Survey Yöntemi kullanılmış, istatistiksel işlemlerde Khi kare, frekans, yüzdelik, Contigency katsayısı hesaplamalarından yararlanılmıştır.

Bu konuda bana gerekli rehberlikte bulunan hocalarım; Yrd. Doç. Dr. H. Ömer BEYDOĞAN, Yrd. Doç. Dr. Şerafettin KARAKAYA, Yrd. Doç. DR. Hasan ŞEKER'e teşekkür ederim.

TABLolar DİZİNİ

I. ANASINIFI PROGRAMINDA YER ALAN HEDEFLERİN

ÖĞRENCİLERİN SEVİYELERİNE UYGUNLUK DÜZEYİ

ARASINDAKİ İLİŞKİ 48

Tablo 1: Öğretmenlerin Anasınıfını Programında Yer Alan Hedeflerin

Toplumun Özellikleriyle İlişkisine Dair Görüşleri 48

Tablo 2: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin

Konu Alanının Özellikleriyle İlişkisine Dair Görüşleri 49

Tablo 3: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflere

Yıl Sonunda Ulaşılabilmesine İlişkin Görüşleri 49

Tablo 4: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin

Öğrencilerin Psikolojik Gelişmelerine Uygunluğuna İlişkin

Görüşleri 50

Tablo 5: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin

Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümlerini

Kavramalarına İlişkin Görüşleri..... 51

Tablo 6: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgi,

İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı

Olabilmelerine İlişkin Görüşleri..... 52

Tablo 7: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duyularını

Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olabilmelerine

İlişkin Görüşleri 53

Tablo 8: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukları Başkalarıyla

Olumlu İlişkiler Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri

Kazandırabilmelerine İlişkin Görüşleri..... 54

Tablo 9: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Gözlem Yeteneğinin Gelişmesine Katkısına Dair Görüşleri.....	54
Tablo 10: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri	55
Tablo 11: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmesine İlişkin Görüşleri.....	56
Tablo 12: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine Dair Görüşleri	57
Tablo 13: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	57
Tablo 14: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme-Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri	58
Tablo 15: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	59
Tablo 16: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Algısal-Devinimsel Becerilerin Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	60
Tablo 17: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Dengesine Dair Görüşleri.....	60
Tablo 18: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine Dair Görüşleri.....	61

Tablo 19: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan İş	
Etkinliklerinin (Resim, El Ev, Tarım İşleri) Programındaki	
Dağılım Seviyesine İlişkin Görüşleri.....	62
Tablo 20: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat	
Çalışmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine	
Dair Görüşleri	63
Tablo 21: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş	
Etkinlikleri, Oyun, Müzik, Resim... vs.) Programdaki Dağılımını	
Süre Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşleri.....	64
Tablo 22: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Öğretimde Gezi, Gözlem,	
İncelemelere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri	64
Tablo 23: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Öğretim Faaliyetlerinde	
Kullanılan Yönteme İlişkin Görüşler.....	65
Tablo 24: Öğretmenlerin Anasınıfının Bulundurulması Gereken Araç-	
Gereç ve Materyallere İlişkin Görüşleri.....	66
Tablo 25: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunan Araç-Gereç ve	
Materyallerden Her zaman Yararlanabilmelerine İlişkin	
Görüşleri.....	66
Tablo 26: Öğretmenlerin Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan	
Gözlem Fişlerine İlişkin Görüşleri.....	67
Tablo 27: Öğretmenlerin Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan	
Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerine	
İlişkin Görüşleri	68

II- ANASINIFI PROGRAMINDA YER ALAN HEDEFLERİN KONU ALANININ ÖZELLİKLERİNE UYGUNLUK DÜZEYİ

ARASINDAKİ İLİŞKİ 69

Tablo 28: Anasınıfı Programının Çocuğun Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olmasına İlişkin Görüşleri ... 69

Tablo 29: Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu İlişkiler Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırmasına Dair Görüşleri 70

Tablo 30: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri..... 71

Tablo 31: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Etkinliklerin Dağılımının Yeterli Bulunmaması Durumunda Zaman Açısından Hangi Etkinliklerin Ağırlıkta Olmasına İlişkin Görüşleri 72

Tablo 32: Anasınıfında Yapılan Öğretim Faaliyetlerinde Daha Çok Hangi Yöntemin Kullanıldığına Dair Görüşleri 73

III- ANASINIFI PROGRAMININ HEDEFLERİNE ULAŞILABİLME

DÜZEYİNE DAİR GÖRÜŞLERİ 74

Tablo 33: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümlerini Kavramalarına Yardımına İlişkin Görüşleri 74

Tablo 34: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgi, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri 75

Tablo 35: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duyguların Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olabilmelerine

İlişkin Görüşleri	76
Tablo 36: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmelerine Katkısına Dair Görüşleri.....	77
Tablo 37: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Dair Görüşleri.....	78
Tablo 38: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	78
Tablo 39: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Algısal Devinimsel Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	79
Tablo 40: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Okum-Yazmaya Hazırlık Alıştırmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	80
Tablo 41: Öğretmenlerin Basit Araç-Gereç ve Materyallerin Öğretmenler Tarafından Hazırlanabilmesine İlişkin Görüşleri.....	81
Tablo 42: Öğretmenlerin Anasınıfında Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerine İlişkin Görüşleri	81
IV ANASINIFI PROGRAMINDA YER ALAN HEDEFLERİNİ	
ÖĞRENCİLERİN PSİKOLOJİK SEVİYELERİNE UYGUNLUK	
DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	83
Tablo 43: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümleri Kavramalarına İlişkin Görüşleri.....	83

Tablo 44: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgisi, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri	84
Tablo 45: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri	85
Tablo 46: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmelerine Katkısına İlişkin Görüşleri.....	86
Tablo 47: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri	87
Tablo 48: Öğretmenlerin Öğretim Faaliyetlerinde Kullanılan Yönteme İlişkin Görüşleri	88
V- ANASINIFI PROGRAMININ ÇOCUĞUN VÜCUDUNUN BÖLÜMLERİNİ KAVRAMASIYLA İLİŞKİSİ	
Tablo 49: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımına İlişkin Görüşleri.....	89
Tablo 50: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu İlişkileri Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırabilmesine İlişkin Görüşleri	90
Tablo 51: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri.....	91
Tablo 52: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri	92

Tablo 53: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	93
Tablo 54: Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri.....	94
Tablo 55: Anasınıfı Programında Çocuğun Algısal-Devinimsel Becerilerin Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri	95
Tablo 56: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Müzik Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	96
Tablo 57: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının (bitki yetiştirme, hayvan besleme, deney, gezi, gözlem, inceleme) Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	97
Tablo 58: Anasınıfı Programında Yer alan okuma-Yazmaya Hazırlık Araştırmalarının (basit sayı bilgisi, sözel ifade, denge koordinasyonu vs.) Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	98
Tablo 59: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş, Oyun, Müzik, Resim, Okuma-Yazmaya temel hazırlık alıştırmaları vs.) Programındaki Dağılımın Süre Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	99
Tablo 60: Öğretmenlerin Basit, Araç ve Materyallerin Öğretmenler Tarafından Hazırlanabilmesine Dair Görüşleri.....	100

VI. ANASINIFI PROGRAMININ ÇOCUKLARIN BAŞKALARIYLA

OLUMLU İLİŞKİLER KURMASIYLA İLİŞKİSİ 101

Tablo 61: Programın Hedeflerini Konu Alanının Özelliklerine

Uygunluğuna İlişkin Görüşleri..... 101

Tablo 62: Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgili, İstek ve

Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımına İlişkin

Görüşleri..... 102

Tablo 63: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve

Küçük Kaslarının Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana

Getirmelerine Katkılarına İlişkin Görüşleri 103

Tablo 64: Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme-Problem

Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine

İlişkin Görüşleri 104

Tablo 65: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan İş

Etkinliklerinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine

İlişkin Görüşleri 105

Tablo 66: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Okuma-Yazma

Hazırlık Alıştırmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin

Yeterliliğine İlişkin Görüşleri 106

Tablo 67: Öğretmenlerin Basit Araç-Gereç ve Materyallerin Öğretmenler

Tarafından Hazırlanabilmesine İlişkin Görüşleri..... 107

VII ANASINIFI PROGRAMININ ÇOCUKLARIN DİL

BECERİLERİNİN GELİŞİMİ İLE İLİŞKİSİ 108

Tablo 68: Programın Toplumun Özelliklerine Uygunluğuna Dair	
Görüşleri.....	108
Tablo 69: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Kendine Ait	
İlgi, İstek ve Yeteneklerin Farkına Varmalarına Yardımına	
İlişkin Görüşleri	108
Tablo 70: Öğretmenlerin Programın Konularının Düzenine İlişkin	
Görüşleri.....	109
Tablo 71: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal	
Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine İlişkin	
Görüşleri.....	110
Tablo 72: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Oyun Etkinliğinin Dağılım	
Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	110
Tablo 73: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Müzik Etkinliğinin	
Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	111
Tablo 74: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat	
Çalışmalarının (Bitki yetiştirme, hayvan besleme...) Dağılım	
Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	112
Tablo 75: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş,	
Etkinlikleri oyun, müzik, resim) Programdaki Dağılımının Süre	
Açısından Yeterliliğine Dair Görüşleri	113
Tablo 76: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunan Ders Araç-Gereç ve	
Materyallerden Her Zaman Yararlanılabilmemesine Dair	
Görüşleri.....	113

VIII. ANASINIFI PROGRAMINDA ÇOCUĞUN SOSYAL

BECERİLERİNİ GELİŞTİRİCİ ETKİNLİKLER.....	115
---	-----

Tablo 77: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Belirlenen Hedeflerin Öğrencilerin Psikolojik Gelişmelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri.....	115
Tablo 78: Öğretmenlerin Programdaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri.....	116
Tablo 79: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri.....	117
Tablo 80: Öğretmenlerin Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Dengesine İlişkin Görüşleri.....	118
Tablo 81: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Müzik Etkinliğinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	119
Tablo 82: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	120
Tablo 83: Öğretmenlerin Öğretimde Gezi, Gözlem, İncelemelere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri.....	121
Tablo 84: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunması Gereken Araç-Gereç ve Materyallere Sahip Olunmasına Dair Görüşleri.....	122
Tablo 85: Öğretmenlere; Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşler	123
Tablo 86: Öğretmenlerce Anasınıfı Programında Çözümü Gereken Problemlerle, Başarıyı Yükseltmek İçin Önemli Görülen Öneriler	124

I.BÖLÜM

GİRİŞ

Okul öncesi eğitim, çevresini merak eden, öğrenmeye ve düşünmeye güdülenmiş çocuğun bu özelliklerini yönetme, teşvik etme ve geliştirme gibi çok önemli bir görevi üstlenmiştir.

İlk okulöncesi eğitimciler (Montessori, Frobel, Pestolazzi, Millan,...), çocuklara sonraki okul ve yaşamlarında gerekli olacak becerileri kazanmalarını sağlayacak zengin ve çeşitli çevreler düzenlemenin ve çocukları özgür bırakmanın okul öncesi eğitimin bu görevi yerine getirmesinde yeterli olacağına inanıyorlardı. Acaba tek başına zengin ve değişik uyarıcılar çocuğun tüm kapasitesini geliştirmesine yardımcı olabilir mi? Temel eğitim yıllarına başlamadan önce hazırlanacak anasınıfı programları yoluyla bazı yeterlilikler kazandırmalı mıdır?(Senemoğlu, 1994,s.21-30).

Vygotsky'de çocuğun kendi kendine çevresiyle etkileşerek geliştirebileceği bilişsel kapasitesinin dışında, çevresindeki yetişkinlerle ve diğer çocuklarla etkileşerek geliştirebileceği bir "gelişmeye açık alan" olduğunu ileri sürmektedir. Bu nedenle çocuğun gelişimine yardım etmek isteyen bir yetişkin çocuğun iki özelliğini belirlemek zorundadır. Birincisi, çocuğun herhangi bir yetişkinin yardımı olmaksızın problem çözme kapasitesini, belirlemek; ikincisi yetişkinin rehberliğinde ne yapabildiğini belirlemektir. Eldeki araştırma sonuçları, bir yetişkin ya da başka çocuklarla sistemli olarak çalışan çocuğun bilişsel gelişiminin ve diğer özelliklerinin zenginleştiğini, beslendiğini ve kapasitesinin en üst düzeye çıktığını göstermektedir(Senemoğlu, 1994, s.21-30).

Bu noktada öğretmenin anasınıfı programlarındaki fonksiyonu ön plâna çıkmaktadır. Çocuğun bilişsel gelişiminde kilit nokta olan öğretmen, okulda çocuklarla birlikte çalışmalı, çocukları gereğinden fazla bağımsız bırakmamalıdır.

Çocukları aşırı derecede bağımsız bırakma eğilimi, çocukların bilişsel gelişimini yavaşlatmaktadır. Çocukların tam olarak gelişimini sağlamada, sistemli olarak daha karmaşık becerilerin kazanılmasına yol gösterilmelidir. Bu da

hazırlanacak programlara, bunların uygulamadaki süreçlerine ve bu programları uygulayacak yetkin bir yetişkine bağlıdır.

Uzman kişilerin hazırlayacağı eğitim programı çocuk için bilişsel bir tırmanma sağlayacağı gibi psiko-sosyal, fiziksel, devinimsel gelişimlerini hızlandırabilir(Senemoğlu, 1994, s. 24). Bu da uygulanmakta olan anasınıfı programlarının gözden geçirilmesi sorununu karşımıza çıkarmaktadır.

Yukarıda bahsettiğimiz nedenlerden dolayı, okul öncesi dönemde özellikle 60-72 aylık süreci içerisine alan anasınıflarında; zorunlu okul çağının temellerini teşkil eden becerileri ve yeterlilikleri geliştirebilecek esnek, çocuk merkezli bir eğitim programına ihtiyaç vardır(Senemoğlu, 1994, s.23).

Anasınıfı programları çocuklarda birçok yeterlilikleri geliştirebilecek nitelikte olmalıdır. Bu yeterlilikler şu alanlarla ilişkilidir;

- 1- Kendisinin farkında olma,
- 2- Sosyal beceriler,
- 3- Kendi kültürünün ve diğer kültürlerin farkında olma,
- 4- İletişim becerisi
- 5- Algısal-devinimsel beceriler,
- 6- Analitik düşünme becerileri,
- 7- Problem çözme becerileri,
- 8- Yaratıcılık ve estetik becerileri

İleride daha geniş açıklamaları yapılacak olan bu becerileri kazandırabilmek için çocukların ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenecek, genellikle oyun yoluyla öğretimi vurgulayan öğretim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yapılan bu araştırma ile anasınıfı programının bu istemlere cevap verip-vermediği incelenmeye çalışılmıştır.

1.1. Okulöncesi Eğitim

1.1.1. Eğitim

Her eğitimci, eğitimi değişik ifadelerle farklı biçimlerde tanımlamıştır. Kuşkusuz bu farklılaşmada eğitimcilerin değişik temel almaları rol oynamaktadır. Bununla birlikte, literatürlerde çok geçen şu tanımlardır:

1. Örgün Eğitim: Okulda yapılan, plânlı, programlı ve düzenli eğitimidir. Belli yöntemlere göre verilen eğitimidir.

2. Yaygın Eğitim: Yine örgün eğitim gibi planlı ve programlıdır. Yegane fark, her yaş kademesine bu öğretimin açık olmasıdır. Daha çok örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, okuldan erken ayrılanlara, meslek dallarında daha yeterli olmak isteyenlere yöneliktir.

3. Öğrenme: Öğrenme bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişmesidir(Senemoğlu, 1998, s.13).

4. Öğretme: Tek taraflı olarak belli konuda kişilere bilgi verme, bilgi aktarma işidir.

5. Hizmet içi Eğitim: Belli bir kurumda görevli kişilere, kısa süreli olarak uğraştıkları alanla ilgili bilgi vermek için yapılan eğitimidir(Tezcan, 1992, s. 3-4).

1.1.2. Okulöncesi eğitimin tanımı

Okul öncesi eğitim, mecburi öğrenim çağına kadar olan çocukların, zihinsel, duygusal, sosyal, fiziksel gelişimlerinin sistemli bir ortam içinde daha iyi sağlayan, yeteneklerin gelişmesine yardım eden, onları ilkokula hazırlayan ve temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim devresidir(Okul Öncesi Eğitimi Unesco Türkiye Milli Komisyonu 1977, s.6-7).

Konu 1973 yılında: "Milli Eğitim Temel Kanunu" kapsamına alınmış; 19. 20. 21 maddelerde;

Madde-19: Okul öncesi eğitim mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

Madde-20: Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- 1- Çocukların beden, zihin, duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- 2- Onları temel eğitime hazırlamak,
- 3- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak,
- 4- Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak(Kantarcıoğlu, 1998, s.15-16).

1.1.3. Okulöncesi eğitimin önemi

Yapılan bilimsel araştırmalar ve çağdaş eğitim alanındaki uygulamalar, çocukların okulöncesi yaşlarındaki yaşamlarını daha ileriki yıllarda zihinsel, fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerini etkileyen en önemli etkenlerden olduğunu ortaya koymuştur.

Her çocuk belli bir sosyal düzen içinde doğar ve bir kültüre varis olur. İçinde yaşadığı toplumun yaşama tarzlarını öğrenir ve değişen koşullara intibak yeteneği kazanır. Biyolojik verasetten başka, her çocuk kendi kültürüne has beceri kazanma yolundadır. Örneğin her çocuk konuşur. Çocuğun, içinde yaşadığı kültürü tanıması ve bu kültüre katkısı söz konusu olacağından, dilini, bütün değerlerini, örf., âdet ve geleneklerini mümkün olan en küçük yaşta öğrenmesi ve bu öğrenmelerin tesadüflere bırakılmayıp, milli değerler çerçevesi içinde ele alınması önem taşıyacaktır.

Okul öncesi çağında çocuğun karşılaşacağı problemler şüphesiz çoktur. İlk çocukluk çağı çocuğunun psikolojik ihtiyaçlarını karşılama yönünden, okul öncesi eğitimin önemi büyüktür.

Okul öncesi eğitimin önemi çağımızda gün geçtikçe artmakta ve hatta bir sosyal zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışan nüfusumuzun yarısını oluşturan kadınlarımızın gün geçtikçe artan sayılarda, iş ve üretim hayatına atıldıkları görülmektedir. Özellikle büyük şehirlerimizde çalışan kadın sayılarının

fazlalığı onların küçük çocuklarının bakım, eğitilmeleri konusunda ciddi tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Çocukların gelişimi, özellikle ihtiyaçları, öğrenmesi, ilgilenmesi ve benzeri konularda yapılan araştırmalar okul öncesi eğitimi görenlerle görmeyenler arasındaki gelişim farklılıklarının okul öncesi eğitim görenlerin lehine olması nedeniyle okul öncesi eğitimin önemini ortaya koymaktadır(Yılmaz, 1999, s.9).

0-6 yaşlar arası, çocuğun gelişiminin hızla yönlendiği kritik yıllardır. Bu yıllarda temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısının ileri yaşlar da yön değiştirmekten daha çok, aynı yönde gelişmesi şansı çok yüksektir. Uzun yıllara dayalı araştırmalarda, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir kısmının yetişkinlikte, bireyin kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendirdiği gözlenmiştir(Mussen, 1963, s.334-338).

Okul öncesi eğitimden yeteri kadar yararlanmayan ve ailelerin sınırlı imkânları içerisinde yetişen binlerce çocuk, aldığı eğitimin yetersizliği yüzünden, ruhunun derinliklerinde, zihin kıvrımlarında uyuyan öz cevherlerden, yeterince yararlanamamaktadır. Nice kabiliyetler, farkına varılmadan, uykularından uyandırılmadan yaşayıp gitmektedir. Çocukların içlerindeki gizil cevherlerin keşfedilip yüzeye çıkması, birleşip çoğalması için, çocukların okul öncesi eğitiminden yeterince yararlanması sağlanmalıdır(Yılmaz, 1999, s.10).

Bugün çeşitli ülkelerde, okul öncesi çağı çocuklarının bakım ve eğitimleri için aileye, özellikle çalışan aileye yardımcı olmak üzere devletçe işyerleri veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından açılmış okul öncesi eğitim kurumları mevcuttur. Bu kurumlarda, kurumun kuruluş amaçlarına, ülkenin eğitim felsefesine ve kurucularının okul öncesi eğitime bakış açılarına göre değişik konulara ağırlık veren programlar uygulanmaktadır.

Bazı ülkelerde okul öncesi eğitim, çocuğu ilkokula hazırlamayı amaçlayarak başarılı bir ilköğretim için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaya çalışırken, bazı ülkelerde, çocuğun toplumsallaşmayı öğrenmesi, iyi alışkanlıklar kazanabilmesi hedef alınmaktadır. Bazı ülkelerde ise; okul öncesi eğitim bir yandan çalışan kadınların çocuklarının bakım problemlerini giderirken, diğer

yandan da ülkenin temel yönetim ve hayat prensiplerini çocuğa erken yaşlarda öğretmeyi hedef almaktadır(Yılmaz, 1999, s. 11).

Okul öncesi eğitim kurumlarına duyulan ihtiyaç, ülkemizde de son zamanlar da yaygın bir hale gelmiştir. Son yıllarda iş hayatının artması, kadınların çeşitli iş kollarında çalışması ve okul öncesi eğitimin gerekliliğinin anlaşılması, okul öncesi eğitim kurumlarına olan ilgiyi ve ihtiyacı arttırmıştır. Bu sebeptir ki her geçen gün özel ve resmi kurumlara bağlı olarak yeni kreşler, yuvalar, ana okulları ve ana sınıfları açılmaktadır(Yılmaz, 1999, s.12).

1.1.4. Okulöncesi eğitim kurumları

0-6 yaş arası çocukların tüm gelişimlerini fiziksel, zihinsel, sosyal duygusal ... vb. sağlıklı ve düzenli fiziksel koşullar içinde, toplumun kültürel özellikleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren, onlarda sağlam bir kişiliğin, sosyal duyarlılığın ve yaratıcı düşünmenin temelini atan; uzman eğitimci bir kadroya sahip, okul öncesi eğitim kurumlarını aşağıdaki şekilde gruplandırabiliriz.

4.1 Kreşler: 0-2 yaşları arası çocukların sağlıklı bakımlarını üstlenen; çalışan annelere hizmet veren kurumlardır. Kreşler genellikle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı olarak çalışan kurumlardır.

Yaşamın özellikle ilk iki yılı duygusal gelişim açısından kritik önem taşımaktadır. Sağlıklı, sıcak, sevecen bir aile ortamında anne ya da onun yerini alabilen bir yetişkinle sıkı duygusal ve sosyal etkileşim, çocuğun “temel güven duygusu”nun oluşumunda birincil koşuldur. İlk yıllarda anne sevgisi, yakınlık ve ilgisinden yoksun olan çocukların gelişimindeki gerilikler, baba ile etkileşim olanaklarındaki kısıtlamaların çocuğun kişilik yapısındaki olumsuz etkileri, günümüzde pek çok araştırma ile ortaya konmuştur. Bazı ülkelerde 0-2 yaş arası çocuğu olan çalışan anneler, ilk iki yıl için izinli sayılmakta ve çalışmadıkları halde, sosyal yardım görmektedirler. Bu nedenle zorunlu olmadıkça çocuk okul öncesi eğitimi, bu dönem için çocuğa ve ailesine hizmeti, aile ortamında vermek üzere plânlamalıdır(Türk Eğitim Derneği VII. Eğitim Toplantısı, 1983, s. 272-273).

1.1.4.2. Yuvalar: Genellikle 2-4 yaş arası çocukların bakım ve eğitiminden zorunlu kurumlardır. Ülkemizde yuva adı altında çalışan bazı özel kurumların kreş ve anaokulu çağı çocuklarını da kapsamlarına aldıkları görülmektedir.

Çocuk yuvalarının kurulmasını ve giderek gelişip yaygınlaşmasını zorlayan bazı nedenler vardır.

Bunlar;

1- Kadının iş hayatına gittikçe daha çok katılması, bunun içinde çocuklarıyla yeteri kadar uğraşamamaları ve ahlâk eğitimi görevini tam yapamaması,

2- Birçok annelerin çocuğun özelliği, çocuk ruh bilimi ve çocuk eğitimi alanında yeteri görüş, bilgi ve becerilerinin bulunmaması,

3- 3-6 yaşlarındaki çocukların yaşlılarıyla bir toplum halinde kendilerine uygun bir hava içinde gelişmeleri ihtiyacı,

4- Okul öncesi yaşların eğitimde çok önemli bir dönem olması ve çağdaş toplum insanının bilgi, beceri, zekâ bakımından mümkün olduğu kadar iyi yetişmesine ihtiyaç duyulmasıdır.

Yuvalarda özellikle çocuklara kazandırılmak istenen temizlik, düzenlilik, dikkatlilik, özenlilik, toplumsallık, her şeyi yerinde ve iyi kullanmak, koruma alışkanlıkları üzerinde çok durulur.

Yuvaya gelen çocukların şu özellikleri üzerinde durulmaktadır.

- Çocuğun dili kullanmaktaki yeteneği,
- Nasıl düşündüğü, ne duyduğu, ne bildiği,
- Nasıl çalıştığı, öteki çocuklarla nasıl oynadığı,
- Gözleriyle, kulaklarıyla, burnuyla, elleriyle, hatta bütün vücuduyla evreni tanınması,
- Kendini nasıl tanıdığı.

Bütün bunlar çocuğun daha sonra okuldaki gelişimi ve öğretimi için önemli görülen noktalardandır(İnan, 1977, s. 169-194).

1.1.4.3. Anaokulları: 4-6 yaş arası çocuk gruplarına hizmet veren kurumlardır. Düzenlemelerde, çocuğun bakımı ve korunmasına olduğu kadar sosyal ve zihinsel gelişimine ağırlık verilmektedir. Bu kurumlarda öğretici çevre uyarıcılarını zengin bir biçimde yer aldığı etkinlikler aracılığıyla, çocuğun sosyal yaşamın ve okulun beklentilerine cevap verebilecek kişilik özelliklerini ve öğrenme becerisini elde etmesi istenir. Anaokulu etkinlikleri sabah ve öğlenden sonra değişik çocuk gruplarına hizmet verecek şekilde plânlanabilirler. Böylece, daha fazla çocuğun bu eğitimden yararlanması sağlanır.

Anaokulları çocukların en uygun şartlar altında ruhsal, bedensel ve toplumsal gelişmelerine yardım eder. Onlarda iyi alışkanlıkların yerleşmesine çalışır ve ilkokula uyumlarını sağlayacak yetenekleri kazandırır. Bu amaç biraz daha genişletilecek olursak anaokulları;

1. Okul öncesi yaşta ki çocukların bedenî, ruhî ve zihnî gelişmelerini sağlamak,
2. Çocukları sokaktan, yalnızlıktan, tehlikeden ve bazılarını da yaşadıkları kötü bir yuvadan kurtarmak,
3. Başboş çocuklarında kabul ederek, onları ıslah edip öğrenime hazırlamak,
4. Anneleri çalışan çocuklara bakmak, annelerine yardım etmek,
5. Disiplin alışkanlığı vermek, düzgün, saygı, yardım, duygusunu geliştirmek,
6. Elini çalıştırıp, yavaş yavaş dokunma, işitme, görüş kabiliyeti dikkati çekme, taklit etme, soru sorma, dinleme, cevap verme melekelerini geliştirmek, oyun yolu ile sıhhatine yardım etmek.
7. İlkokul için bilgi temelini hazırlamak,

Bu kurumlar, fiziksel gelişim için gerekli sağlıklı bakımın yanı sıra, çocuğun zihinsel, sosyal gelişmelerine yardımcı olmak üzere plânlanırlar. Bu kurumlarda, uyarıcı zenginliği olan çevre düzenlemeleri, öğrenim yaşantıları, yaratıcı etkinlikler ve grup oyunları yoluyla çocuğun tüm gelişimi, kalımsal sınırlamaları içinde, en üst düzeye ulaştırabilir.

Çocuk çeşitli nedenlerle, aile ortamında bulamadığı olanaklara bu kurumlar aracılığıyla kavuşturulur. Çalışan annelerin çocukları için olduğu kadar, annesi çalışmayan çocuklarında bu eğitimden yararlanmaları sağlanır.

İyi bir anaokulu bina olarak özel biçimde yapılmış olmalı, araç, gereç, oyuncaklar bakımından zengin olmalı, yemeklerde çocukların istediği kadar hazırlanmalıdır. Tabaklarında hiçbir yemek arttığı bırakmamalarına özenle dikkat edilmelidir(Mine, 1987, s. 106).

1.1.4.4. Ana sınıfları: İlk okul bünyesinde ya da onlara bağlı olarak düzenlenen bu hizmet türü özellikle geri sosyo-ekonomik çevre koşullarından gelen çocukları okul yaşamının beklentilerine ayak uydurabilecek bir gelişim düzeyine ulaştırmak üzere faaliyet göstermektedir(Yılmaz, 1999, s. 105).

Anasınıfları 61-72 aylık çocukların tüm gelişimlerine yardım etmek hızlandırmak ve ilkokula hazırlamak üzere açılmış kurumlardır(Yılmaz, 1999, s.105).

Anasınıflarının görevi: kişiliklerinde yer alan bireysel olanaklarına uygun olarak tüm çocukları teşvik etmek ve gelişimsel gecikmelerini, sosyal duyuşsal, motorik ve bilişsel alandaki engellerini ortadan kaldırmaktır(Anaokulu Programı 1994, s.10-11).

Bu tanımlardan hareketle Duman (1996); okul öncesi eğitimin amacını şu cümleyle açıklamaktadır: "Eğitim sistemimizin en alt kademesini oluşturan zorunlu eğitim çağına gelmemiş olan çocukların eğitimini kapsayan okul öncesi eğitim, çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları, temel eğitime hazırlamak, şartları elverişsiz aile ve çevrelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak, Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak gibi önemli görevler üstlenmiş bulunmaktadır(Duman, 1996, s. 27).

Buradan da anlaşılacağı gibi okul öncesi eğitimin temel görevi; zorunlu öğretim çağında ilköğretime öğrencileri hazırlamaktır.

Okul öncesi eğitim programı, 0-72 aylık çocukların ev ve kurum ortamlarında bilişsel, duyuşsal, sosyal, psiko-motor yönünden sağlıklı

gelişmelerini desteklemek üzere hazırlanmıştır. 0-36 ay grubuna ait kurum “kreş”, 37-60 ay yaş grubuna ait öğretim kurumu “ana okulu”, 61-72 ay yaş grubuna ait olan kurumsa “anasınıfı” ismini alır ve programları da bu isimlerle ifade edilir(Anaokulu Programı, 1994, s.13).

Bireysel öğrenme yaşantı ve yeteneklerinden hareketle anasınıflarındaki çocuklar, okulda başarılı öğrenme ile ilgili temel beceri ve yetenekleri edinmek durumundadırlar. Her çocuk tek tek aşağıdaki hususlar üzerinde eğitilmelidir: Okula olan güvenlerinin yapılması ve sağlamlaştırılması, öğrenmeye hazır bulunuşluğunun teşvik edilmesi veya uyarılması, kendi kendini kontrol etme yeteneğinin geliştirilmesi bir diğeriyle ilişki kurma, oyun oynama, çalışmaya hazır oluş yeteneklerinin düzeltilmesi, konsantrasyon ve dikkat etme yeteneklerinin genişletilmesi, görev anlayışlarının takip edecek bir biçimde geliştirilmesi, grup içinde konuşmaya hazır bulunuşluğun ve konuşma yeteneğinin teşvik edilmesi, kaba ve ince motorik çalışmanın takip edecek bir biçimde yapılandırılması ve görsel, işitsel, parmakla dokunmayla ilgili idrak etme ve fark etmek yeteneklerinin geliştirilmesi.

Anasınıflarında yapılan çalışmalar; okul öncesi öğrenme biçimlerinden ilkokullara özgü öğrenme biçimlerine doğru ilerler. Anaokulları ve anasınıflarındaki çocuklar farklı alanlarda gelişim eksiklikleri ve öğrenme güçlükleri gösterirler. Değişik çocukluk özellikleri sebebiyle özellikle farklı aile yapıları ve çevre şartları sebebiyle çocuklar için öğrenme şartları çok farklı değişiklikler gösterir. Bunun için anasınıfı öğrencisinin iyi tanınması, gereksinimlerinin karşılanacağı şekilde programların geliştirilmesi gerekir(Kantarcıoğlu, 1998, s. 23).

Okul öncesi dönemdeki öğrenmenin önemini Bilir (1993), şu şekilde tanımlamaktadır: “Öğrenmenin Bloom’a göre %60-70’nin kazanıldığı, Freud’a göre kişiliğin temellerinin atıldığı 0-72 aylık dönem bireyin eğitimi açısından bir daha ele geçmeyecek bir dönemdir. Çocuk ne yazık ki bu dönem de kendisi için bir şeyler yapacak durumda değildir. Bu sebeple önce ailelerinin sonra makro çevre denilen yönlerinin bu çocuklara gelecek gözüyle bakıp, gerekli yatırımları ayırması ve istendik çevre şartlarının düzenlenmesi gerekir(Bilir, 1993, s. 63-68).

Bu tanımlardan ve açıklamalardan da anlaşılacağı gibi okul öncesi eğitim ileri ki yıllarda bireylerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor ... vb. alanlarına etkisinin fazla olduğu kritik bir dönemdir. Bu nedenle bu kritik dönemde verilen eğitimin ve düzenlenen programların; 0-72 aylık çocukların ihtiyaçlarını giderecek şekilde yapılandırılması gerekmektedir.

Çocuklara erken yaşlarda sağlanacak deneyimlerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve alışkanlıklar, çocuğun daha sonraki öğrenim yaşamının yanı sıra sosyal ve duygusal yaşamını da biçimlendirecek güçtedir(Arı, 1996, s.18-22)

1.2 Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi

1.2.1. Avrupa’da okul öncesi eğitim

Çocuk eğitimi ile ilgili düşüncelere, ilkçağ düşünürlerinin yapıtlarında rastlanmaktadır. Sokrates ve Plâton okul öncesi eğitime büyük ilgi duymuş, eski Yunan düşünürlerinin başında gelir. Plâton, Cumhuriyet adlı eserinde bireysel ayrılıklara değinen düşünür, her çocuğun kendine özgü yeteneğini keşfetmek için yapılması gereken işleri tartışmaktadır(Oğuzkan, 1992, s. 19).

3.üncü ve 4.üncü yüzyıllarda, Roma İmparatorluğu’nun çöküşüyle, kilise ve onun dinsel kurallarının, toplum yaşamında egemen olmasını kolaylaştırmıştır. 13. ve 14.yy’a kadar tüm “Orta Çağ” döneminde, çocuk altı ya da yedi yaşına gelinceye kadar, sosyal yaşamdan uzak tutulmuş; duygu ve düşünceleri, genellikle önemsenmemiş bu yaştan sonraysa “küçük çapta bir yetişkin” olarak ele alınmıştır(Oğuzkan, 1992, s.20).

Frobel, Kindergarden uygulamalarında çocukların oyunlarını eğitimin önemli bir ögesi olarak ele almıştır. Ona göre çocuk için oyun oynamak bir gereksinimdir. Bu nedenle çocuğa her şey oyunla öğretilir, oyunda elde edilen bilgiler çocukta daha iyi yerleşir. Çocuğa her şey oyunun canlı ortamında öğretilmelidir(Kantarcıoğlu, 1998, s. 8-9).

Çocuk eğitimi konusunda büyük katkılarda bulunmuş bir diğer eğitimci ise, İtalyan eğitimci Maria Montessori’dir. Onun çalışmaları sağlıklı çocuklar için olduğu kadar, zihnen sakat ya da geri kalmış çocukların eğitim yöntemlerinde de büyük değişmelere neden olmuştur. M. Montessori Roma’da kendi deyimiyle ilk

“çocuk evini” 1898’de açmıştır. Burada çocuğa “önceden hazırlanmış bir çevrede, kendi seçeceği sorumluluklar doğrultusunda davranış ve çalışma” özgürlüğü tanıma yanlısıydı. Ona göre çocuk doğumdan başlayarak emici bir zihinsel güce sahiptir. 0-6 yaş arasındaki bu dönem zihnin emici olduğu kritik bir dönem olarak kabul ediliyordu. Çocukların bu duyarlı dönemlerinde onlara verilecek eğitimde; “oyun” etkinliğinin çocuğun temel faaliyeti olduğunu söyler. Ona göre çocukta düzen isteği doyuma ulaştığı zaman, mutluluk duygusu oluşur. Bu bakımdan Montessori, çocuk oyunlarını püf noktasının nesnelere yerinde olmasından duyulan sevinç ve mutluluk olduğu sonucuna varmakta, çocuk eğitiminde ön sırayı etkinliklerin aldığını söylemektedir(Oktay, 1987, s. 62-69).

19.yy’da ünlü İsveçli eğitimci Pestolazzi, J.J. Rousseau’dan çok etkilenmiştir. Sosyal sorunların ancak yeni bir eğitim düzeniyle düzelebileceğini söyleyen Pestolazzi, kırsal bölgelerde yoksul halk çocukları için doğrudan deneyime ve el becerilerine dayalı okullar açmıştır. Öğrenmenin doğumla birlikte başladığını benimseyen Pestolazzi, öğretmenlerden çocukların doğal gelişimlerini, onların bedenlerini çalıştırmak yoluyla desteklemelerini ister(Oğuzkan, 1992, s.24).

19.yy’ın başlarında okul öncesi çağ çocukları için açılan sosyal kuruluşların temelinde çalışan annelerin çocukları ya da kimsesiz çocuklar için plânlandığı dikkat çeker. Almanya’dan sonra 1844’de Paris’te Marbeau isimli bir Fransız’ın yalnız çalışan annelerin çocuklarına bakmak için bir kreş açtığını görmekteyiz. Bundan sonra Almanlar “Krinne” adını verdikleri kreşleri yaygınlaştırmışlardır.

Okul öncesi eğitimin gerekliliğine inanarak ilk ana okulunu açan ünlü Alman eğitimci W. A. Frobel’dir. Frobel; Pestolazzi, Comenius’un görüşlerinin etkisinde kalmıştır. Frobel de Comenius’un düşündüğü annelerin sorumluluğu terk edilecek, anaokulları, görüşünü eğitimcilerin üstlenmesi gereken toplumsal bir olgu olarak ele alınmıştır. İlk defa 1837’de Almanya’da “Kindergarden” (Çocuk Bahçesi) adını verdiği ilk anaokullarını açmıştır(Oğuzkan, 1992, s. 25). Ona göre çocuklar çiçek, öğretmenlerse bahçivandır.

Comenius, çocukların bireysel özelliklerinin dikkate alınmasını ve duygularının çeşitli uyarıcılarla geliştirilmesini öneriyordu. Dil eğitimindeki, yanlış tutumları vurgulayan Comenius, duymanın görmeyle, elin konuşmayla birleştirilerek kullanımını sağlayacak düzenlemeler yanlısıydı.

Lucke, bireyin çocukluk yıllarında yakın ve uzak çevre etkileri altında şekillendiğini, eğitimde dayanın sakıncalarını ve örnek davranışların çocuk üzerindeki etkilerini vurgulamıştır. Lucke'ye göre öğretim ve eğitim yöntemleri genel olarak çekici olmalı ve çocuğun ilk yaşlarında oyun biçiminde verilmek üzere plânlanmalıydı.

Eğitimde natüralist görüşün babası olarak kabul edilen J. J. Rousseau 1762'de yayınladığı "Emile" de eğitim yöntemlerinin çocuğun gelişimindeki doğal aşamalara uygun olması gerektiğini vurgulamıştır. Ona göre çocuk arı ve temiz doğar, giderek toplumun etkisiyle yörüngeden çıkar. Çocuk doğanın kucağında tam bir özgürlük ortamında her türlü baskıdan uzak olarak yetiştirilmelidir. Çocukların bütün özelliklerinin incelenmesi, yaşlarının gereği yeteneklerinin göz önüne alınması gerekir. Çoğunlukla çocuk, toplumdaki uzak bir yerde eğitilmelidir(Yalçınkaya, 1996, s. 18).

İlk yuva 1908'de İngiltere'de Milland tarafında açıldı. Bu kurumdaki ilk uygulamalar kentin yoksul çevresinde 5 yaşın altındaki çocukların sağlık ve genel bakımlarının düzeltilmesi doğrultusunda idi. Çocukların; sosyal, duygusal, zihinsel gelişimlerinin sağlıkla ilişkisini gözleyen Milland, bu konudaki eğitsel etkinliklere ağırlık vermiştir. Yuva eğitiminde Montessori'nin "çocuk evi" uygulamalarının aksine yapay malzemedan çok doğal çevre koşullarıyla ilişkiyi esas almaktaydı. Açık hava oyunları ve duyu organlarının etkin kullanımı Milland'ın yönettiği ilk "yuva"nın belli başlı özellikleridir(Oğuzkan, 1992, s. 28-29).

İçinde yaşadığımız yüzyılda okul öncesi eğitimin hemen her ülkede önem kazanmasını ve yaygınlaşmasını etkileyen ortak nedenler vardır(Gürkan, 1981, s. 3-4).

Bu nedenleri şöyle özetleyebiliriz;

1- Genel olarak eğitimin bir sosyal gruptan diğerine geçişte güçlü bir araç olduğunun tüm sosyal sınıflarca kavranması,

2- Çocuk gelişimine ilişkin bilgilerin artması ve yaşamın ilk yıllarının daha sonraki yıllar üzerinde etkili olduğunun anlaşılması,

3- Ailelerin eğitim düzeyi yönünden çok farklı olmaları nedeniyle, aile eğitiminin eksikliklerinin kısmen de olsa okul öncesi eğitimle giderilerek, çocukların ilkokula hazırlamanın önemli olduğunun kavranması,

4- Yapılan araştırmalarla, ilkokul çağı çocuğuna kazandırılmaya çalışılan aritmetik, okuma, yazma, ... vb. gibi soyut öğrenimden önce bir hazırlık geçirilmesinin yararlı olduğunun, kazanılan sosyal uyumun öğrenci başarısını arttırdığının ileri sürülmesi,

5- Ülkelerin ekonomik yönden kalkınmalarının ve sanayi alanındaki hızlı gelişmelerinin sonucunda kadın işçilere olan gereksinimlerin artması,

6- Aile yapısında meydana gelen değişmelerle “çekirdek aile” tipinin yaygınlaşması,

7- Hemen hemen tüm ülkelerin anayasalarında var olan “vatandaşlarına imkân eşitliği sağlamak.” ilkesinin işlerlik kazanması,

8- Dünya ülkelerinde kadın haklarına olan saygının artması, kadınların ev dışında sosyal, meslekî, bireysel hakları kazanması,

9- Belli endüstri merkezlerine ve şehirlere akın nedeniyle mimari yapının değişmesi, oyun alanlarının giderek azalması,

1.2. 2. Türkiye’de okulöncesi eğitim:

Bizde ilk defa Fatih devrinde “Sıbyan Mektebi” adı verilen okul öncesi eğitimin temelini teşkil eden ilk “Anaokulları” açılmıştır (Kantarcıoğlu, 1998, s.8). Ancak o devrede çocukların küçük yaştan itibaren sağlam bir dini eğitim görmesi esas alındığından, dini bilgileri hedef alan bu eğitimin, Cumhuriyet sonrası okulöncesi eğitimden farklı olduğu anlaşılmaktadır.

1913 tarihli Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu’nun 3. maddesinde; “Anaokulu ve sıbyan mektepleri, tedrisat-i iptidaiye mahsustur.” kaydı ile bu devre ilköğretime bağlı olarak ele alınmıştır(Kantarcıoğlu, 1998, s. 9). İki yıl sonra 1915’de “Ana Mektepleri Nizanâmesi” uyarınca açılan, 1919’da kapatılan Ana Öğretmen okulu

ve resmi anaokullarının 1927’de öğretime tekrar açıldığı ve faaliyetlerini 1933’ yılına kadar sürdürdüğü görülmüştür.

1940’da bütçesi elverişli illerde; fabrikalarda, çocuğunu evde bırakacak kimsesi olmayan çalışan annelere yardım amacıyla anaokulu yönetmeliğinin uygulanması bir tamimle illere bildirilmişse de, devletin serbest bırakması özel idare bütçelerinin darlığı, bu okulları yaşatmaya imkân vermemiştir(Kantarcıoğlu, 1998, s.9).

1952’de anaokulları eğitimi, programı ve bu okullara öğretmen yetiştirilmeleri konusunda çeşitli yönetmelikler hazırlamış, ancak imkânların yetersizliği güçlü bir uygulamaya fırsat vermemiştir(Ural, 1987,s.12).

1952’de; 6972 sayılı “Korunmaya Muhtaç Çocukları Koruma Kanunu” gereğince M.E. Bakanlığın’da kurulan bir komisyon; “Anaokulu programı ve yönetmeliği” ile “Anaokullarına öğretmen yetiştirme kursu geçici programı”nı hazırlamıştır.

Yukarıda belirtilen gelişmeler birbirini izlerken çeşitli Milli Eğitim Şûra çalışmalarında yukarıda sözü edilen anaokulu programı, yönetmeliği ile, anaokullarına öğretmen yetiştirme kursu geçici programı aynen kabul edilmiştir. Programa göre anaokulu öğretmenlerinin en az ilkokul öğretmenliği standartlarına sahip olmaları istenmekte açılacak özel bölüm ve yaz kursları aracılığıyla öğretmen ihtiyacının karşılanması önerilmektedir(XV. Milli Eğitim Şûraası,, 1996, s. 12).

Bunu izleyen yıllarda 1961’de çıkarılan 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanunu’nun altıncı maddesinde ilk öğrenim kurumları tespit edilirken, okul öncesi eğitim kurumları aynı maddenin isteğe bağlı olanlar kısmında belirtilmiştir. 222 sayılı kanununun 13. maddesinde de; “Okul öncesi eğitim kurumlarında mecburî öğrenim çağına gelmemiş olan çocuklar eğitilir.” kaydı yer alır(222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1961).

Ülkemizde okul öncesi eğitimin önemini etkin bir şekilde gündeme getiren ve bu konuda verilmesi gereken hizmeti belirleyen etkin çalışmanın 7. Milli Eğitim Şurasınca gerçekleştirildiğini görmekteyiz. Bu Şuraa için hazırlanan ilköğretim komisyonu raporunda;(VII. Milli Eğitim Şûraası Kararları, 1962).

a- Okul öncesi eğitimin önemi ve yabancı memleketlerdeki durumu.

b- Okul öncesi eğitime ait gelişme ve tarihi bilgi,

c- Memleketimizdeki özel anaokulları, çocuk okul sayısına ait istatistik ile anaokulları için devletin ne gibi yardımlarda bulunması gerektiğini açıklayan 7. madde de şunlar vardır;

1- Anaokullarına personel yetiştirmek,

2- Anaokullarını denetlemek ve teşvik etmek,

3- Bazı bölgelerde Türk dili öğretimi için ve bir kısım bölgelerde okul olgunluğuna erişmemiş çocuklara mahsus “ana sınıfları” açmak,

4- Özel teşebbüsün rağbet etmediği, özel eğitime muhtaç çocuklara mahsus “Özel Eğitim Anaokulları” açmak,

5- Korunmaya muhtaç çocukların, okulöncesi bakımı, eğitimini sağlamak

6- Anaokulu personelinin tatbikatı için, anaokulları açmak,

7- Sanayi bölgelerinde iş kanununu hükümlerine göre anaokulları açmak.

VII. Milli Eğitim Şurâsı'nı izleyen aylarda, okul öncesi eğitim etkinliklerine ışık tutmak amacıyla, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununun öngördüğü, “Anaokulları ve Sınıfları” yönetmeliği yayınlanmıştır.

Bu tarihten sonra; yuva, kreş, ana okulları ve ana sınıflarının yurt çapında resmi ve özel kuruluşlarca yaygınlaştırıldığı görülmektedir.

Okul öncesi eğitime artan duyarlılık VIII. Milli Eğitim Şurâsı çalışmalarında da yansımış, VII, VIII. Milli Eğitim Şurâası ve III. Beş Yıllık Kalkınma Plânı gereği anaokulları ve anasınıflarının yaygınlaştırılması, personel yetiştirilmesi konularında ilgili kanun çerçevesinde çeşitli uygulamalara geçilmiştir(Yılmaz, 1999, s. 14).

M.E.B örgütünde okul öncesi eğitim hizmetleri, Mesleki Teknik Yüksek Öğretim, Kız Teknik Öğretim, İlköğretim ve Özel Öğretim Genel Müdürlüklerince yürütülmektedir.

Okul öncesi eğitim konusu 1973’de “Milli Eğitim Temel Kanunu” kapsamına alınmış, 19.20.21. maddelerde;(Kantarcıoğlu, 1998, s.15-16).

Madde-19. Okul öncesi eğitim, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş bireylerin eğitimlerini kapsar.

Madde-20. Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri; M.E temel amaç ve görevlerine uygun olarak;

1- Çocukların; beden, zihin, duygu gelişmesini, iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,

2- Onları temel eğitime hazırlamak,

3- Şartları elverişsiz çevrelerden, ailelerden gelen çocuklara ortak bir yetişme ortamı yaratmak,

4- Çocukların Türkçe’yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak,

Madde-21. Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, şartları elverişli olan temel eğitim kurumlarının birinci devresine bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir. Şekli ile kanuni dayanak sağlanmıştır.

1978’de M.E.B ile İstanbul Boğaziçi Üniversitesi, İdari bilimler Araştırma ve Uygulama Enstitüsü arasında “Türkiye’de okul öncesi çocuk gelişimi ve eğitim projesi” olarak adlandırılan bir çalışma başlatılmıştır. Bu kapsamlı çalışma, üniversiteyle işbirliği yapılarak sürdürülmüştür. Proje gereği Türkiye’de uygulanan okul öncesi programlarının değerlendirilmesi yapılmış; çocuk gelişimi ve eğitimin temel ilkeleri saplanarak bu ilkeler doğrultusunda toplum yaşamına uygun okul öncesi model ve programları önerilmiştir.

1980’de “Öğretmen Yetiştirme ve Okul Öncesi Temel Eğitim Kurumları” komisyonlarınca okul öncesi eğitime bağlı öğretmen yetiştirme ve okul öncesi eğitim kurumlarının çalışmaları yasal temellere oturtulmaya çalışılmıştır.

Bu tür çalışmaların iyi bir değerlendirmeye sonuçlandırılması ve bilinçle ele alınmış plânlamaların uygulanması sonucu, okul öncesi eğitim çalışmalarının,

istenilen nicelik ve niteliksel düzeye ulaşabileceği ümit edilmektedir(Tuncel, 1977, s. 50-55)

1.3. Anasınıfı Öğretiminin Bugünkü Durumu

1.3.1. Anasınıfı programında amaçlar:

Anasınıfı programı 61-72 aylık çocukların tüm gelişmelerine yardım etmek, hızlandırmak ve ilkokul programlarına temel oluşturmak üzere düzenlenmiş, öğretmene yardım eden çerçeve program özelliğindedir.

Programda yer alan hedef ve hedef davranışlar, 61-72 ay çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak belirlenmiştir(Anasınıfı Programı, 1994, s.31).

Hedef; genel anlamıyla varılmak istenen nokta olarak tanımlanabilir(Sönmez, 1994, s.15). Eğitimde hedef ise kişide gözlenmesi istenen, kararlaştırılan istendik özellikler, olarak tanımlanabilir.

Çocukların çok hızlı geliştiği okul öncesi dönemde iyi planlanmış, esnek ve çocuk merkezli bir eğitim programına ihtiyaç vardır. Türkiye de okul öncesi eğitim kurumlarında, yıllık, ünite, günlük plân olmak üzere üç çeşit plân vardır. Yıllık plân; bir yıl içerisinde gerçekleştirilecek hedefler, etkinlikler ve değerlendirme çalışmalarının neler olacağını saptamak amacıyla hazırlanmaktadır. Belli bir zaman dilimi içerisinde kullanılmak üzere seçilen bir ünite çerçevesinde hazırlanan hedefler, davranışlar,eğitim durumları,değerlendirme etkinliklerinin yer aldığı ünite plânının süresi, çocukların ilgilerine göre değişebilir. Günlük plânsa, belli hedef ve davranışlara yönelik olmak üzere, bir günde yer verilecek etkinliklerle ilgili eğitim durumlarının ayrıntılarını belirlemek üzere hazırlanan plândır.

Bununla birlikte programda yemek yeme, toplanma, temizlik, tuvalete girme...vb rutin etkinliklerde çocuklarla nasıl etkileşimde bulunulacağı, bir etkinlikten diğerine nasıl geçileceği açıkça ve adım adım yazılır.

Eğitimin amaçları, örgün eğitim faaliyetlerinin dayanağıdır. Eğitim amaçlarının bilimsel olgulara ve araştırmalara dayalı bir eğitim felsefesi olduğu söylenebilir(Varış, 1994, s. 131).

Amaçlar; öğrencide ne tür davranışların gelişmesinin beklendiğini belirler. Hazırlanırken de, genelden özele doğru düzenlenir, eğitim programlarında da bu şekilde yer alır. Varılacak noktanın uzaklığı, sürekliliği, faaliyetlerin niteliği, amaçları ortaya çıkarır. Amaçlar genelden özele; uzak amaçlar, genel amaçlar, özel amaçlar biçiminde sistemleşir(Ertürk, 1994, s.48).

Anasınıfı programında yer alan amaçlara baktığımızda bu programın en önemli amacı, çocukların kendilerinin farkında olmasının gelişimi ile ilgili hedefler olduğu söylenebilir. Böylece çocuğa bir birey olarak kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmaları ve bunları en etkin bir biçimde kullanmaları öğretilir. Bu şekilde çocuğun kendini tüm özellikleriyle kabul etmesi sağlanabilir.

Anasınıfı programına baktığımızda, programın çocukların gelişim düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlandığı görülür. Bireysel farklılıklara ağırlık verilen amaçlarda, yaratıcılık, ve kendini geliştirme önemli bir yer tutmaktadır(Bilir, 1993, s. 64).

Anasınıfı programı, dil, algılama, sosyal, duygusal, uyum güçlerini geliştirmek üzere düzenlenmiş, çocuğun belirli ihtiyaçlarını oyun içinde karşılaşmasını sağlayan bir programdır(Seçkin, 1998, s. 6-7). Programı hazırlamak için ilk iş olarak hedefler saptanır. Çocuğun kazanması istenen davranışlara ulaşmak için hedefler, gerçekçi ve fonksiyonel olup, toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olmalıdır(Genç, 1987, s. 14).

Anasınıfı programı; çocukların bütün gelişim alanlarına yönelik olarak düzenlenmelidir. Programda; bilişsel, fiziksel, duygusal, sosyal, iletişimsel gelişimi destekleyecek çeşitli hedeflerin bulunması gerekir.

Anasınıfı programına baktığımızda hedeflerin kendinin farkında olma yeteneğinin gelişimi, psiko-motor becerilerinin gelişimi, öz bakım becerilerinin gelişimi, duygusal özelliklerin gelişimi, sosyal becerilerin gelişimi, bilişsel becerilerin gelişimi, dil becerilerinin gelişimi, estetik ve yaratıcılığın gelişimi ile ilgili hedefler şeklinde gruplandırıldığı görülmektedir.

Yukarıdaki hedeflerin genel olarak temel noktası çocuğun ilkokulla uyum sağlamasını sağlayacak yeterlilikleri kazandırmaya yönelik olmasıdır. Dolayısıyla

bu amaçlar; çocuklara bir kültür birikimini aktarmak, onların davranışlarını yetişkinlerin hayat tarzı şeklinde biçimlendirmek ve onları gelecekteki toplumsal rollerine hazırlamaktır.

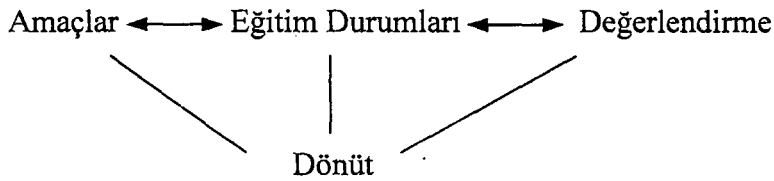
Hazırlanan hedeflerle, çocuğun benliğinin, kendi vücudunun, duyu organlarının farkına varması sağlanırken, aynı zamanda bunlarla ilgili uygun dil ve bilişsel anlayışı da kazanması mümkün olmaktadır. Kendinin farkında olmanın gelişimi sadece vücudunun, duyularının farkında olmanın gelişimi ile sınırlı değil, aynı zamanda çocuğun duygularının farkında olmasını da kapsar. Başarılı öğrenci için sağlıklı bir duygusal gelişim, yaşamsal bir öneme sahiptir. Çocuklara duygularını keşfetme, açıklama ve paylaşmalarına yardım ederek, hem kendilerini hem de başkalarını daha iyi anlamaları sağlanabilir(Senemoğlu, 1998, s. 23).

Anasınıfı programının amaçlarından önemli biri de, çocuğa sadece okulda kabul gören sosyal davranışları öğretmekle kalmayıp, aynı zamanda aile dışındaki yetişkinlerle ve kendi yaşlılarıyla etkili bir şekilde iletişimde bulunma yollarını öğretmesidir.

Custis'in de dediği gibi; "Anasınıfının çocuğa kazandırdığı önemli istendik davranışlar dostluk kurma, işbirliği yapma, gruptaki çatışmaları çözümleme ve empatik beceriler"dır(Senemoğlu, 1994, s. 25). Anasınıfı programına baktığımızda bu davranışları kazandırıcı hedeflerin yer aldığını görürüz.

Eğitim programları üzerinde çalışan birçok bilim adamı; amaçlar, içerik, yöntemler, değerlendirme gibi dört elemanı içeren bir eğitim programı modeli öne sürmektedir(Sönmez, 1994, s. 14-15).

Amaçlar, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme gibi elemanlar arasında koordineli bir ilişki olmalıdır. Birindeki geliştirme çabaları diğerlerini de etkilemelidir.

Programın dört temel üyesinin uyumlu bir şekilde gösterildiği açık sistem yukarıdadır. Bu şekilden de anlaşılacağı gibi programdaki dinamiklik her öğede

kendisini göstermektedir. Örneğin amaçlarda meydana gelen bir değişme direkt olarak eğitim durumları ve değerlendirmeye de yansımaktadır.

Geçiş durumunda ve gelişme ihtiyacında olan toplumlar da insan gücünün geliştirme yönünde çeşitli görüşler, eğitimin amaçlarında da farklı yaklaşımlara götürebilir. Böyle bir durumda bireyler ve toplum grupları tarafından, eğitimin neye göre ayarlanması gerektiği konusunda söylenenler arasında geniş farklar bulunabilir(Varış, 1994, s.96).

1.3.2. Anasınıfı programında muhteva (içerik):

Anasınıfı programında yer alan muhteva, programda yer alan amaçlara ulaşmada bir araç olarak kullanılmaktadır.

İçerik (muhteva) geleneksel program anlayışında ders konularına ve disiplinlere indirgenmiştir. Buna göre içerikte yapılan düzenleme ve seçim, bazı konuların programlara alınması ve çıkarılması gibi basit, yapılması kolay bir etkinlik olarak kabul edilmektedir(Kırsakürek, 1997, .226). İçerik; hedef ve davranışlara göre düzenlenmelidir. Bu düzenleme yapılırken, hedefin düzeyi, sınırlama ve basamak göz önüne alınmalıdır.

İçerik en basit, en kolay ve ön koşul oluş özelliğine göre hem kendi içinde hem de diğer ünitelere göre sıralanmalıdır. Yıllık düzeyde hedef bir içerikle kenetli olduğundan hedef içerikte hangi konuların olacağını belirler. İçeriğin niteliğini belirleyen; öğrencinin yaşı, genel ve özel yeteneği, ilgisi, güdülenmişliği, özgüveni ... vb. hazır bulunuşluk düzeyidir. İçerikte nelerin verileceğini hedeflerin basamak düzeyi belirler.

Anasınıfı programında yer alan muhtevanın ünitelere, problemlere, amaçlara göre düzenlenmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Kanunun çocuk olması, muhtevada sürekli değişmeleri de beraberinde getirecektir. Sürekli değişmelerse, sürekli problemlerin olmasını da zorunlu kılmaktadır.

Eğitimcilerin en büyük problemi, mevcut çok geniş bilgi birikiminden muhtevanın seçilmesidir. Bu muhtevanın çocukların (61-72 aylık) deneyimlerini

arttıracak yeteri sayıda ve çeşitlilikte etkinlikleri bünyesinde bulundurması gerekir.

Anasınıfı programında içerikte yer alan etkinlikler konu merkezli olmaktan çok, öğrenci merkezli olmalıdır. Dengeli bir program her çocuğu, her gelişim alanını içerir.

Çocuklara uygun çeşitli etkinlikler arasında da denge bulunmalıdır: grup-bireysel, gürültülü, sessiz, içerideki-dışarıdaki etkinlikler, hareketli-sakin, çocuk yönlendirmeli-öğretmen yönlendirmeli, yeni-eski, düşünme-algılama, deneme etkinlikleri....gibi(Seçkin, 1997, s.57).

Anasınıfı programında; bir günlük programda düşünme etkinlikleri, estetik, yaratıcı etkinlikler, anadili, müzik, oyun etkinlikleri, iş etkinlikleri, fen ve doğa çalışmaları yer almalıdır.

Beydoğan ise; eğitim kademeleri için çok iyi programların hazırlanıp geliştirilmesi çocukta beklenen davranışları gerçekleştirmeye yetmediğini programların çocuğu eğitmeye yönelik olması kadar, çocuğun yakın çevresini ve bulunduğu ortamı da ıslah etmesi gerektiğini belirtmektedir(Beydoğan, 1993, s.122).

Öyle ise anasınıfı programında belirlenen hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için dersin öğretiminde uyulması gereken prensipler vardır. Bu prensipler şöyle özetlenebilir(Anasınıfı Programı, 1994,s. 32-33).

1- 61-72 aylık çocukların gelişim özelliklerine göre belirlenmiş hedef ve hedef davranışları öğrencilere kazandıracak konular programda yer aldığı halde, programda yer almayan fakat çocukların ihtiyaç duyduğu, yakın çevreyle ilişkili değişik konular aracılığıyla da kazandırılabilir. Burada önemli olan , konunun bu bilgileri kazandıracak nitelikte araç olarak kullanılmasıdır.

2- Öğretmen, çocukların değişik gelişim alanlarına ilişkin hedef ve davranışları, bir konu aracılığıyla kazanmalarına rehberlik edebileceği gibi, aynı hedef davranışları yıl boyunca değişik konuları kullanarak da kazandırmaya çalışabilir.

3- Programda yer alan konular, analizler ve eğitim durumları, öğretmene sadece yardım etmek aracılığıyla verilmiştir.

4- Günlük plân hazırlanırken değişik gelişim alanlarına ilişkin hedef ve hedef davranışları dengeli bir şekilde kazandıracak şekilde eğitim durumları düzenlenmelidir.

5- Günlük plânlar düzenlenirken çocuklar arasındaki bireysel farklılıklara dikkat edilmelidir.

6- Çocukların yaparak-yaşayarak öğrenmelerine imkân veren eğitim durumları düzenlenmelidir (drama, çevre gezileri, deneyler).

7- Günlük plânların uygulanmasında esneklik ilkesi göz önünde bulundurulmalıdır.

8- Farklı ortamlardan gelen çocukları kaynaştırıcı ve aynı hedeflere ulaştırıcı etkinlikler hazırlanmalıdır.

9- Çocukların başarı duygusunu tatmaları sağlanarak, olumlu davranışlar pekiştirilmelidir

10- Değerlendirme faaliyetinde “Gözlem Formundan” başka, örnek sınıma durumlarının (bir drama etkinliğinde çocuklar arasındaki sosyal ilişkilerin gözlenmesi...vb.) hazırlanması gerekmektedir.

11- Programları uygularken anasınıfı bilgi aktaran yer olmaktan çıkıp, çocuğu araştırmaya ve yaratıcılığa yönelten, zevkli ve eğlenceli bir ortam haline getirilmelidir.

12- Okul-aile işbirliği kurularak; anne-babaların eğitim ortamına katılımı ve katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

13- Anasınıflarında fiziki şartlar ve çocukların sayısı yeterli olmadığı takdirde, değişik yaş gruplarında bulunan çocuklar bir araya getirilerek, yaş özelliklerine göre anaokulu ve anasınıfı programı uygulanmalıdır.

1.3.2.1. Üniteler ve konular

Anasınıfı programında yer alan ünite ve konuları: 16.03.1989 tarih ve 38 sayılı karar, ayrıca Talim ve Terbiye Kurulunun 21.09.1994 tarih ve 590 sayılı

“Okul Öncesi Eğitim Programları”nın (Kreş, Anasınıfı, Anaokulu) durumunu gösteren kararlarla ele alınmıştır. Bu değişiklikler 1994-1995 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

İŞLENEBİLECEK KONULAR

BEN KİMİM?

A- Büyüyorum;

- 1- Vücudun Bölümler
- 2- Organlarımız
 - a- Duyu organları ve işlevleri,
 - b- Diğer organlar ve işlevleri,

B- Duygularım

- 1- Sevinçlerim,
- 2- Üzüntülerim
- 3- Kızgınlıklarım,
- 4- Korkularım

C- İlgî, İstek ve Yeteneklerim;

- 1- Hoşlandıklarım ve hoşlanmadıklarım,
- 2- Yapmak istediklerim ve istemediklerim
- 3- Becerilerim

ATATÜRK VE ATATÜRKÇÜLÜK

A- Atatürk'ün Hayatı

- 1- Doğum yeri,
- 2- Anne ve babası
- 3- Atatürk'le ilgili anılar

B- Atatürk'ün Kişisel Özellikleri ve Çeşitli Yönleri

- 1- Vatanseverliği,
- 2- İyi kalpliliği
- 3- İnsan ve millet sevgisi

SAĞLIĞIM

A- Sağlıklı İnsanın Özellikleri

B- Sağlıklı Olmak İçin Neler Yapmalıyım

- 1- Beslenme, 3- Dinlenme, 5-Spor,

2- Temizlik, 4- Kazalardan korunma, 6-Aşı olma,

AİLEM VE AİLE ÇEVREM

A- Evim ve Ailem

1- Ailemle Paylaştıklarım;

a- Evimiz, eşyalarımız.	c- Duygularımız
b- Soyadımız	d- Düşüncelerimiz

2- Aile İçinde Sorumluluklarımız;

- a- Çalışma ve para kazanma
b- Aile bireyleri arasında ilişkiler
c- Aile içindeki değişik durumlara göre sorumluluklarımız

B- Aile Çevrem

1- Akrabalarımız

- a- Akrabalarımız kimlerdir?
b- Akrabalarımızla ilişkilerimiz nasıl olmalı?

2- Arkadaşlarımız

- a- Niçin arkadaşlarımız var?
b- Arkadaşlarımızdan neler bekleriz?
c- Arkadaşlarımızla ilişkilerimiz nasıl olmalı?

3- Komşularımız

- a- Kimlere komşu denir?
b- Komşularımızdan neler bekleriz?
c- Komşularımızla ilişkilerimiz nasıl olmalı?

OKULUM

A- Okulumuz Tanıyalım

- 1- Okulumuzda Kimler var, neler yapıyorlar?
2- Okula niçin geliyorum ve okulumdan neler yapıyorum?
3- Okulumda nasıl davranmalıyım?

TOPLUMSAL YAŞAM

A- İnsan İlişkilerinde Uyulması Gerekli Kurallar

1- Evde,	7- Hastalıklarda,
2- Okulda,	8- Kazalarda,
3- Sokakta ve parkta,	9- Doğumlarda,

- 4- Alış veriş yerlerinde, 10- Düğünlerde,
 5- Taşıtlarda, 11- Ölümlerde,
 6- Sinema, tiyatro, lokanta vb. yerlerde

B- Türk Kültüründe ve Farklı Kültürlerde Yaşam

1- Yaşanılan Ortam (Ev ortamı)

2- Bayramlar

a- Milli bayramlar;

1- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

2- Niçin Bayram Yapıyoruz?

3- Atatürk – 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı,

4- 23 Nisan Ulusal Egemenlik Çocuk Bayramı

5- Niçin Bayram Yapıyoruz?

6- Atatürk 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

7- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı

8- Niçin Bayram Yapıyoruz?

9- Atatürk – 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı

b- Dini Bayramlar;

1- Ramazan Bayramı

2- Kurban Bayramı

3- Gelenek ve Göreneklerimiz

a- Yemekler

c- Müzikler ve müzik aletleri

b- Giysiler,

d- Davranış biçimleri

C- Toplumda İş Bölümü

1- Sağlık hizmetleri ve çalışan kişiler,

2- Eğitim hizmetleri ve çalışan kişiler

3- Alış-veriş hizmetleri ve çalışan kişiler

4- Bankacılık hizmetleri ve çalışan kişiler

5- İletişim hizmetleri ve çalışan kişiler

6- Ulaşım hizmetleri ve çalışan kişiler

7- Üretim hizmetleri ve çalışan kişiler

8- Güvenlik hizmetleri ve çalışan kişiler

9 Sanat alanında çalışan kişiler

D- Toplumsal Yardımlaşma Kurumları

- 1- Kızılay 2- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurum

DOĞAMIZ

A- Doğayı Oluşturan Unsurlar

- 1- Hava 2- Su, 3- Toprak

B- Doğadaki Değişiklikler

- 1- Mevsimler, 2- Hava olayları
3- Doğadaki değişiklikleri olumlu olumsuz etkileri

C- Doğadaki Canlılar

- 1- Bitkiler 2- Hayvanlar 3- İnsan ve doğa ilişkisi

D- Doğanın Korunması

- 1- Kaynakları ekonomik kullanma,
2- Çevreyi kirletmeme

ULAŞIM

A- Ulaşım Araçları ve Özellikleri

B- Trafikte Uyulması Gereken Kurallar ve Önemi

- 1- Sürücülerin uyması gereken kurallar,
2- Yayaların uyması gereken kurallar
3- Taşıtların uyması gereken kurallar

İLETİŞİM

A- Haberleşme Araçlarının Önemi ve Kullanımı

- 1- Telefon 3- Telgraf
2- Mektup, 4- Fax

B- Kitle İletişim Araçlarının Önemi ve Kullanımı

- 1- Radyo 4- Kitap,
2- Gazete 5- Dergi,
3- T.V

YAPILABİLECEK ETKİNLİKLERDE KULLANILABİLECEK DİĞER

KONU BAŞLIKLARI

A- Bitkiler;

- 1- Ağaçlar, 2- Çiçekler 3- Sebzeler ve Meyveler

B- Hayvanlar;

- 1- Yerüstünde yaşayanlar,
- 2- Yeraltında ve yerüstünde yaşayanlar
- 3- Suda yaşayanlar
- 4- Suda ve karada yaşayanlar
- 5- Suda ve buzda yaşayanlar,
- 6- Birlikte yaşadığımız hayvanlar
- 7- Vahşi hayvanlar,
- 8- Yararlandığımız hayvanlar

C- Mevsimler;

- 1- İlkbahar
- 2- Yaz,
- 3- Sonbahar,
- 4- Kış

D- Belirli Gün ve Haftalar

E- Diğerleri(Anaokulu Programı, 1994, s.51-58).

1.3.3. Anasınıfında yapılan öğretimde yer alan süreçler

1.3.3.1. Öğretim yöntemleri

Öncelikle yöntem kavramının tanımını yapmak bizim için yararlı olacaktır.

Genel anlamına göre “yöntem”, kavram ve gerçekleri incelemede tutulan düzenli yol demektir. “Bir amaca ya da gerçeğe ulaşmak için gidilecek, en kısa, en doğru, en güvenilir düzenli yol da diyebiliriz. Öğrenmeyi “öğretim” haline getiren öğelerden biri de “yöntem”dir(Binbaşıoğlu, 1983, s.90-91).

Öğretimde çeşitli yöntemler bir arada yer alır. Bunu en iyi biçimde “Öğretim Bilgisi” belirler. Anlatma yöntemi, öğretimdeki yerini büsbütün yitirmiş değildir. Hemen her konuda ilgi uyandırmak için anlatma yönteminden yararlanır(Kılıç, 1998, s. 57). Fakat nutuk çeker gibi değil, soru-cevap şeklinde ya da buna çok yakın bir konuşma şeklinde olmalıdır.

Anasınıfı 61-72 aylık çocukların eğitimin kapsadığı için, bu yaş grubunun özelliklerine uygun olarak drama, yaratıcı drama, oyun, gösteri, tartışma yaparak yaşayarak öğrenme yöntemi gibi değişik yöntemleri de uygulamak gerekir.

Herhangi bir konunun öğretim işleminde önce amaç seçmek, sonra bu amaca uygun araç, gereç, eğitim ortamı hazırlamak, öğretimi basamak basamak

yapmak; her basamakta yapılacak işleri öğrenme ilkelerine göre, öğretim yöntem ve tekniklerine başvurarak yapmak gerekir(Binbaşoğlu, 1983, s. 134-135).

Anasınıfında yapılacak etkinliklerde kullanılan yöntem ve teknikler çok çeşitlidir. Öğretimde tek bir yöntem yoktur. Öğrencinin gelişim özelliklerine, uygun koşullara göre çeşitli yöntemler uygulanabilir.

Ne kadar öğretmen varsa, sınıfta o kadar öğretme tekniği vardır ve uygulanmaktadır diyenlerin sayısı çoktur. Bununla birlikte öğretmenin yürüttüğü oyun ve çocukların kendi bireysel çalışmalarına yer veren yöntemde en çok kullanılanlar arasındadır.

Anasınıfında yer alan yaratıcı drama, çocuğun kendisini başkalarının yerine koyarak, çok yönlü düşünmesini, öğretimde aktif rol almasını, kendisini ifade edebilmesini ve yaratıcı olmasını sağlayan bir uygulamadır(Dirim, 1999, s.40). Dramanın yapılacak etkinliklerde bir öğretim aracı olarak kullanılması, öğrencilere okul dışındaki yaşamı yeniden yaratma şansını verecektir.

Anasınıfı döneminde çocuğun en önemli işi oyundur. Çocukluk döneminin temel amacı olan oyun, çocuğun çevresiyle ilişki kurmasının, öğrenme, yaratma, deneyim kazanarak yetişkinliğe hazırlanmasının aracıdır. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarından anasınıflarında en çok kullanılan yöntem olarak karşımıza oyun çıkar.

Çağımızda eğitim, öğretim verilerini dikkatle analiz ettiğimiz zaman şu sonuçları görüyoruz: Öğretim çalışmalarının çocuklar için ve çocuğa göre olması, onun yararlanabileceği sayıda, yapıda ve özellikte bulunması gerekmektedir.

Anasınıflarında öğretmenler yapacakları, öğretimde belli ilkelerden hareket etmelidirler. Bunlar;

İlkeler:

- Çocuğa göre öğretim ilkesi
- Ekonomiklik ilkesi,
- Bilinenden bilinmeyene ilkesi,
- Aktiflik ilkesi
- Yakından uzağa ilkesi,
- Aktüalite ilkesi
- Somuttan soyuta ilkesi,
- Bütünlük ilkesi,

- Aynılık ilkesi

- Hayatilik ilkesi,

1.3.3.2. Anasınıfında yapılan etkinliklerde yararlanılan ders araç ve gereçleri

Eğitimde araç ve gereç kullanmanın öğrenme yaşantılarını zenginleştireceği, öğrenmeyi kolaylaştıracağı, öğretmenin yükünü azaltıp etkinliğini arttıracığı ve eğitimde kalite verimini yükselteceği ilgili çevrelerce de kabul edilmektedir.

Kullanılacak değişik öğretim araçları, daha etkili öğrenmeyi sağlayacaktır.

Anasınıfında oyuncak temel bir araç olarak karışımıza çıkar. Özellikle, dokunma, görme, işitme ile ilgili araç ve gereçlerin yaygın biçimde kullanılması gerekmektedir.

Anasınıfında çocukların kullandıkları oyuncakları aşağıdaki şekilde gruplandırmamız mümkün olabilir(Yalçınkaya, 1996, s.45-48).

Fonksiyonlarına Göre Oyuncak

1- Statik oyuncaklar (Herhangi bir yay kuvveti, pil, elektrik, yakıt, vb. enerjiyle hareketlerini değiştirmeyen oyuncaklardır).

2- Mekanik oyuncaklar (El, yay kuvveti, elektrik enerjisiyle mekanizma sistemini harekete geçirerek çalıştırılan oyuncaklardır).

3- Elektronik oyuncaklar (Mekanizmalarında, pil ve elektrik enerjisi kullanarak, ya da elektronik devrelerin etkilenmesiyle çalıştırılan oyuncaklardır).

4- Bilgisayar sistemli oyuncaklar

Anasınıflarında ayrıca oyuncak tiplerinin yanı sıra, film, film şeridi, ses bandı, radyo ve TV programları gibi çağdaş teknolojinin getirdiği görsel ve işitsel araç-gereçlerin kullanım olanakları çok geniştir.

Öğretimde kullanılacak araçların en değerlisi, gerçeğe en yakın olanıdır. Bu nedenle çocukların kendi oyuncağını kendi yapması fırsatı sağlanmalıdır. Gerçek yaşamda üstlenecekleri görevlere uygun araç ve gereçleri oyun ortamında çocuklara kullanma fırsatı yaratılıp, öğretimde canlılık sağlanabilir. Kalıcı

öğrenmelerin sağlanması için öğrenciler sık sık çevre incelemelerine götürülmeli, gözlem yaptırılmalıdır.

Anasınıfında yapılacak etkinliklerde kullanılan araç ve gereçlerin şu özellikleri olmalıdır(Kantarcıoğlu, 1998, s.53).

1- Materyaller, araçlar ve oyuncaklar çocukların ellerinden sık sık düştüğünden, dayanıklı cinsten olmalıdır.

2- Materyaller ve oyuncaklar çocukların hoşuna gidecek renkte ve yapıda bulunmalıdır.

3- Çocukların ihtiyaçlarına cevap verecek durumda olmalıdır.

4- Çocukların merakla takip edebilecekleri tarzda olmalıdır.

5- Çocuğun etkinliğine uygun olmalı, onun etkinliğini kösteklemeyecek ya da daha çok yoracak cinsten olmamalıdır.

6- Çocuğa yeni bir şey buldurabilecek nitelikte bulunmalıdır.

7- Küçük, büyük çeşitli ölçülerde olmalı, çocuk istediği büyüklükteki kullanabilmelidir.

8- Kırıldığı veya işlemez hale geldiği zaman yapılması ve onarılması kolay olmalıdır.

9- Her araç-gereç ve oyuncak çocuğun kas kuvvetiyle orantılı olmalıdır.

10- Araç-gereç ve oyuncakların büyüklükleri çocukları inandıracak büyüklükte olmalıdır.

Kullanılan bu araç ve gereçler: öğrencilerin olayları ve varlıkları tam ve doğru olarak tanımasını, konuya karşı güdülenmelerini, öğretimde sürekliliğin sağlanmasını, öğretim etkinliğine aktif katılmasını sağlayacaktır.

Anasınıfında yapılacak etkinliklerde şu araç ve gereçler kullanılabilir. Bunlar bir sınırlama değil, en çok kullanılanlardandır.

1- Resimler

2- Anne-baba, çocuk oyunlarında kullanılan ev mobilyaları, çeşitli mutfak malzemeleri, çeşitli yetişkin kıyafetleri.

3- Oyuncak bebekler, bebek giysileri, yatak, beşik vs.

4- Alış-veriş oyunu için çeşitli raflar, dolaplar, yazar kasa, taşıma sepetleri, kese kağıtları ...vs.

5- Temizleme etkinliğinde kullanılacak; toz bezleri, sabun, deterjan, süpürge, gırgır, kova, hortum vs.

6- Bloklar, küpler, logolar

7- Yapı-inşa oyuncakları; tren yolları, tren oyun seti, bebek evleri, çiftlik evleri, ağaçlar, yapıştırıcı, çeşitli renk ve desende kağıtlar ... vs.

8- Doğal maddeler, kum, kil, çakıl taşı, su tahta, çamur.

9- Bahçe oyuncakları, denge tahtası, salıncak, kaydırak ... vs.

10- Filmler, teypler, televizyon,

11- Kumaş kaplı tahta

12- Şema ve grafikler

Bu araç gereçler okulun imkânlarına, çevre olanaklarına, öğretmenlerin yeterliliklerine göre çeşitlenebilir.

II. BÖLÜM

2. PROBLEM DURUMU

2.1. Araştırmanın Önemi

Çocuk gerekli olan tüm bilgi ve becerilere sahip olarak dünyaya gelmez. Bedensel, zihinsel, sosyal, duygusal gelişme ve olgunlaşma sürecinde, çocuğa yeni tecrübeler edineceği öğrenme olanaklarını sağlamak çocuğun gelecekteki başarısı için son derece önemlidir.

Gelişim psikologları ve öğrenme kuramları, yaşamın ilk yıllarında öğrenmenin çok hızlı olduğunu, edinilen tecrübelerin daha sonraki yaşam dönemleri üzerinde, düzeltilmesi son derece güç ve kalıcı nitelikte izler bırakacağını savunmuşlardır. Adler; “okul çağına gelmiş bir çocuğun eğitimine verilen büyük öneme dikkatinizi çekmeye hiç gerek duymuyorum, dördüncü ve beşinci yaştan sonra bir çocuğun hayat tarzı o kadar iyi tespit edilmiştir ki, artık dış etkiler onu değiştiremez”(Adler, 1971, s. 42). demektedir.

Bu çok yönlü gelişme sürecinde ilk yaşların önemi, son yıllarda üzerinde çokça durulan bir konu haline gelmiştir. Bunu en önemli nedenlerinden biri çocuğun öğrenme kapasitesinin ilk yıllarda yüksek oluşudur(Özçelik, 1995, s.12).

Gesell (1940); insan zihninin okul öncesi yaşlarda süratle geliştiğini ve altı yaşına gelmeden önce hemen hemen olgunluk düzeyine ulaştığını belirterek şöyle demektedir: “İnsan zihni ve karakteri okul öncesi dönemdeki kadar hızla bir daha gelişmeyecektir”(Gürkan, 1983, s.4-5).

Zihinsel gelişme konusunda ise, çocuğun problem çözme ve dil yeteneğini geliştirmeyi, çocukta yaratıcılığı ve merakı uyandırmayı, dinlemeyi, gözlemeyi, üretmeyi ve belirli kavramları tanıtmayı amaçlar. Zihinsel gelişmeye katkının amacı; çocuğu ileride karşılaşacağı zihinsel etkinliklere hazırlamaktır.

İnsan yaşamının ilk beş yılı, diğer dönemleriyle kıyaslandığında, büyük bir öğrenme hızına sahip olduğunu ve zihin gelişiminin büyük bölümünü de bu dönemde tamamladığını göstermektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarından anasınıflarının duygusal atmosferi çocuğun kendine güvenini ve saygısını geliştirmektedir. Burada önemli olan çocuğun kendisi hakkında olumlu duygulara sahip olmasıdır. Freud, kişiliği

gelişim açısından incelemiş, kişiliğin oluşumunda erken bebeklik ve çocukluk yılları etkilerinin önemi belirtmiştir(Dirim, 1999, s.33-34).

Anasınıflarının amaçlarından biri de çocuğu ilerideki sosyal yaşama hazırlamaktır. Bu amaç gerçekleştirilirken çocuğa; birlikte yaşadığı kişilere saygı, sorumluluk duygusu ve aynı zamanda kendisinin ve başkalarının haklarını tanıması öğretilir.

Okul öncesi dönem, çocuğun çevresini tanımaya başladığı, konuşmayı öğrendiği, belirli alışkanlıklar ve toplumsal değer yargılarını kazandığı bir dönemdir. Kişiliğin temellerinin atıldığı bu dönemde çocuğun bilinçli bir rehberliğe ihtiyacı vardır(Bilir, 1979, s.12). Çünkü bu dönemde çocuğun eğitiminde çıkan ihmaller, engellemeler, karşılaştığı problemler onun tüm yaşamını etkiler.

Çocuğun ruh sağlığı için, düzenli bir toplum yaşantısına ihtiyacı vardır. Ona bu olanağı sağlayacak olan kurum, okul öncesi eğitim kurumlarından olan anasınıflarıdır.

Anasınıflarının görevi, kişiliklerinde yer alan bireysel olanaklarına uygun olarak tüm çocukları teşvik etmek ve gelişimsel gecikmelerini, sosyal, duyuşsal, motorik veya bilişsel alandaki engellerini ortadan kaldırmaktır. Öyle ise anasınıflarının, ilkokulun bir parçası olup, ilkokula başlamamış çocukları okul olgunluğuna gelinceye kadar teşvik etme görevi vardır.

Anasınıfları 61-72 aylık; yaş grubuna ait olan kurumdur, ana sınıfları programlarında bu isimle ifade edilir(Anasınıfı Programı, 1994, s. 31).

Anasınıflarının; çocuğu ilkokula hazırlamadaki önemli fonksiyonu; bize anasınıfı programının gözden geçirilmesi gerekliliğini doğurmuştur. Anasınıfı programıyla; bireysel öğrenme yaşantı ve yeteneklerinden hareketle çocukların okulda başarılı öğrenme ile ilgili temel beceri ve yetenekleri edinmesi sağlanabilir. Her öğrenci tek tek aşağıdaki hususlar üzerinde eğitilmelidir(Senemoğlu, 1994, s.21-30).

- 1- Okula olan güvenlerinin yapılanması ve sağlamlaştırılması,
- 2- Öğrenmeye hazır bulunuşluğun teşvik edilmesi ve uyarılması,

- 3- Kendi kendisini kontrol etme yeteneğinin geliştirilmesi,
- 4- Bir diğeriyle ilişki kurma, oyun oynama veya çalışmaya hazır oluş yeteneklerinin düzeltilmesi,
- 5- Konsantrasyon ve dikkat etme yeteneğinin geliştirilmesi,
- 6- Görev anlayışının takip edecek bir biçimde geliştirilmesi,
- 7- Grup içinde konuşmaya hazır bulunuşluğun ve konuşma yeteneğinin teşvik edilmesi.
- 8- Kaba ve ince motorik çalışmanın takip edecek biçimde yapılandırılması,
- 9- Görsel, işitsel, parmakla dokunmayla ilgili idrak etme ve fark etme yeteneklerinin geliştirilmesi.

Bu yeterlilik ve becerilerin çocukta oluşabilmesi için; zorunlu eğitim için gerekli olan becerileri oluşturabilecek esnek, öğrenci merkezli bir eğitim programına ihtiyaç duyulmaktadır. Anasınıfı programında ortak olarak göze çarpan özellikleri şöyle sıralayabiliriz(Senemoğlu, 1994, s.26-27).

- 1- Belirli hedefleri gerçekleştirebilmelidir.
- 2- Çocukların bireysel ihtiyaçlarına uygun olmalıdır.
- 3- Çocuğun yönlendirdiği etkinliklerle, öğretmenin yönlendirdiği etkinlikler arasında bir denge olmalıdır.
- 4- İnsan ilişkilerine dayalı bir atmosferin gelişimini sağlamalıdır.
- 5- Anasınıfı kurumunun eğlenceli, zevk alınan bir yer olmasını sağlamalıdır.
- 6- Anne-babaları; çocukların eğitimine katmalıdır.
- 7- Ürünleri değerlendirmelidir.

Yapılan çalışmalar, çocuklara bir diğeri ile ilgili davranım alanları içerisinde çocukların günlük gerçek yaşamlarının bir kısmını oluşturmayı ve yeni yaşam durumlarında onları yetenekli kılmayı amaçlar. Anasınıflarındaki çocuklar, farklı alanlarda gelişim eksiklikleri ve öğrenme güçlükleri gösterirler. Değişik çocukluk özellikleri sebebiyle çocuklar için öğrenme şartları çok çeşitli farklılıklar

gösterir. Bunun için anasınıfı öğrencisinin iyi tanınması, gereksinimlerini karşılayacak yapıda programlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Okul öncesinde öğrenme büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitim almış çocukla bu eğitimi almamış çocuklar arasında, okula karşı tutumda, dil becerisine sahip oluştta ve sosyal davranışlarda önemli farklılıkların olduğunu Demirel ve arkadaşları 1979'da yaptıkları araştırmada ortaya çıkarmışlardır.

Öğrenmenin Bloom'a göre %60-70'nin kazanıldığı, Freud'a göre kişiliğin temellerinin atıldığı 0-72 aylık dönem bireyin eğitimi açısından bir daha ele geçmeyecek dönemdir. Çocuk bu dönemde kendisi için bir şey yapabilecek bir durumda değildir. Bu nedenle önce ailenin sonra çocuğun makro çevresinin; çocuğa gelecek gözüyle bakıp, gerekli yatırımları ayırması ve istendik çevre şartlarını düzenlemesi gerekir(Bilir, 1993, s. 63-69).

Tuğrul ve Arı (1996), bu dönemin önemini şu cümleyle dile getirmektedirler; "0-6 yaşlar arasını okul öncesi yılları, kişiliğin oluşumu ve şekillenmesi, temel-bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesinde ileri yıllara olan etkisi nedeniyle yaşamın en kritik dönemlerinden biridir"(Arı, 1996, s.18). Çocuğa erken yaşta sağlanacak deneyimlerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve alışkanlıklar, çocuğun daha sonraki öğrenim yaşamının yanı sıra, sosyal ve duygusal yaşamını da biçimlendirecek güçtedir.

Amaçları arasında bireyi zorunlu eğitime hazırlamak olan anasınıflarında gerçekleştirilen eğitim kalitesi oldukça önemlidir. Kaliteyi etkileyen pek çok etkenden biri uygulamada işe koşulmak üzere hazırlanan programdır.

Çocukların, bir çoğunun ev ortamlarında çevresini aktif ve bağımsız olarak keşfetme ve bulma ile ilgili güncel olanaklarının eksik olduğu düşünülürse, çocukların duyuşsal ve sosyal alandaki eksikliklerini giderici programlara dolayısıyla bu programların uygulayıcıları olan öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarından ana sınıflarında çalışan öğretmenlerin görevlerinin çıkış noktası, her bir çocuğun bireysel öğrenmelerinin çıkış noktalarının saptanması olmalıdır. Bu yaş gruplarında (4-6 yaş) farklı gelişim

alanları birbirine çok sıkı bağılı olduğu için, değişen bir çocukluk yaşamının tüm kişiliği ve şartları bu saptamaların içerisine alınmalıdır.

Öğretmenin anasınıfı programını değerlendirmesi ders plânları yapmasında, çocuklar arasındaki ilişkileri istenilen düzeyde oluşturması için, çocuğun her türlü yeteneğini geliştirmesi için yeni unsurlar bulmasına olanak sağlayacaktır. Bunun için öğretmenler tarafından aşağıdaki alanlarda sistematik gözlemler yapılmalıdır(Ültanır, 1999, s.89). Sosyal davranışlar, oyun oynama, öğrenme davranışları, motorik, idrak, dil....vs. alanlarıdır.

Bu çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarından anasınıflarında uygulanan programların, anasınıflarında çalışan öğretmenlerin görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çocukların gelişim alanlarında görülen bireysel farklılıklar, ilgi ve ihtiyaçları bilgi alanlarında görülen hızlı artış anasınıfı programında yer alan bireysel yaşantıları da etkilemektedir. Bu durum bize anasınıfı programının gözden geçirilmesi zorunluluğunu doğurmuştur. Çünkü; okul öncesi eğitim programı dil, algılama, sosyal, duygusal, uyum güçlerini geliştirmek üzere geliştirilmiş çocuğun belirli ihtiyaçlarını oyun içinde ve eğitim araçlarını kullanma konusunda eğitilmiş öğretmenler tarafından karşılanmasını sağlayan bir programdır.

Anasınıfı programı çocukların bütün gelişim alanlarına yönelik olarak düzenlenmelidir. "Programda çocuğun deneyimlerini arttıracak yeterli sayıda ve çeşitlilikte etkinlikler bulunur. Etkinlikler öğrenci merkezlidir(Seçkin, 1998, s.57). Dengeli bir program her çocuğu ve her gelişim alanını içerir.

Anasınıfı programının, günlük çalışma programında, düşünme etkinlikleri, estetik ve yaratıcı etkinlikler, anadil, müzik, oyun iş etkinlikleri, fen ve doğa çalışmaları yer almaktadır. Programda yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi esas alınmalı, etkinlikler çocuk aktif olarak katılarak, çocuğun birden fazla duyu organını kullanabileceği şekilde düzenlenmelidir. Programda çocuğun vücudunu tanıması sağlanmalı ve çocuğun özgür seçimlerine önem verilmelidir. Bağımsız şekilde çocuğun davranışlarını ifade edeceği ve bu konuda okulda destek alabileceği bir program oluşturulmaya özen gösterilmelidir.

O halde anasınıfı programında yukarıda bahsedilen bu yaşantılar nasıl ele alınmaktadır? Araştırmamız bu konuda ele alınacaktır.

2.2. Araştırmanın Amacı

Okulöncesi eğitim, çocukları zorunlu eğitim hazırlamakla yükümlüdür. Okulöncesi eğitim kurumlarında yeterli nitelikte eğitim alan çocukların ilköğretime uyum sağladıkları ve başarılı oldukları görülmektedir. Beklenen başarının artması için, anasınıfında uygulanan programların daha fonksiyonel hale getirilmesine, temel unsurların bu çerçevede yapılandırılmasına çalışılmaktadır.

Bu araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarından olan anasınıflarında uygulanan programın, program tasarısı ve uygulamasında yer alan unsurlara uygunluğunun, programın uygulanmasında karşılaşılan yetersizliklerin bizzat öğretim sürecinde yer alan öğretmenlerin görüşleri çerçevesinde belirlenmesi ve geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Problem: Anasınıfı programının, anasınıfında çalışan öğretmen görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi.

Alt Problemler:

1- Anasınıfı programında yer alan özel hedeflerin gerçekleşme derecesi nasıldır?

2- Anasınıfı programında;

a- İçerik bakımından mevcut durumu nedir?

b- Öğretim etkinlikleri bakımından mevcut durumu nedir?

c- Kullanılan öğrenme-öğretme stratejileri nelerdir?

d- Araç-gereç, materyaller bakımından mevcut durum nedir?

e- Ölçme ve değerlendirme boyutu bakımından mevcut durum nedir?

f- Uygulamada karşılaşılan problemler nelerdir?

g- Belirlenen amaçlara ulaşılabilmesi için (hedefler, öğrenme-öğretme etkinlikleri, değerlendirme ... vs.) ne gibi önlemler alınabilir?

2.3. Araştırmanın Sınırları

1. Araştırma okul öncesi eğitim kurumlarından Anasınıfı programının amaç, muhteva, öğretim süreçleri (yöntem, araç-gereç, süre), ölçme ve değerlendirme boyutlarının değerlendirilmesi ile sınırlıdır.
2. Araştırma konu ile ilgili literatür taraması ve örnekleme oluşturan öğretmenlere uygulanan anket verilerinin yorumlanmasıyla sınırlıdır.
3. Araştırma Yüksek Lisans tezi süresiyle sınırlıdır.
4. Araştırma kanunun özelliği açısından sadece Erzurum Milli Eğitimi bünyesinde görev yapan anasınıfı öğretmenleriyle sınırlıdır.

2.4. Denenceler

1. Anasınıfı programında yer alan hedefler, öğrencilerin seviyeleri göz önüne alınarak yapılandırılmıştır.
2. Programda yer alan hedefler, toplumun özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmıştır.
3. Programda yer alan hedefler, konu alanının özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmıştır.
4. Anasınıfı programında yer alan çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinlikler yeterlidir.
5. Programda yer alan çocuğun dil becerilerini geliştirici etkinlikler yeterlidir.
6. Programda yer alan çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinlikler yeterlidir.
7. Programda yer alan çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinlikler yeterlidir.
8. Programda yer alan serbest zaman faaliyetleri (köşe faaliyetleri) yeterlidir.
9. Programda yer alan oyun etkinliği yeterlidir.

10. Anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmaları (deney, inceleme, geziler, hayvan besleme, bitki yetiştirme ...) yetersizdir.

11. Programda yer alan müzik etkinliği (şarkı söyleme, dinleme, ritm çalışmaları...) yeterlidir.

12. Anasınıfı yapılacak iş için yeterli araç-gereç materyallere sahip değildir.

13. Anasınıfında bulunan araç-gereç materyaller öğrencilerin seviyelerine uygundur.

14. Anasınıfında bulunan araç-gereç materyaller programın hedeflerini gerçekleştirecek nitelikte ve niceliktedir.

15. Anasınıfı programında yer alan gözlem fişleri yeterli nitelikte ve niceliktedir.

16. Programda temel davranışları izleme dosyaları yeterli nitelikte ve nicelikte yer almaktadır.

2.5. Sayıtlar

1. Kaynaklarda program tasarısı, hazırlama ve geliştirme ile ilgili olarak belirtilen ilkeler, değerlendirmede kullanılacak kriterlerdir.

2. Anasınıfı programının gerçekleştirilecek nitelikte olup olmadığı konusunda en doğru bilgiler öğretmenlerden elde edilebilir.

3. Araştırmada verilerin geçerlilik ve güvenilirlik derecesi yüksek olacaktır.

Çünkü:

a. Anket istekli kimselere uygulanacaktır.

b. Anket araştırma, ölçme ve değerlendirme alanında uzman olan üç üniversite öğretim üyesinin inceleme ve düzeltilmesinden geçirilecektir.

c. Anket asıl örneklemeden önce küçük bir pilot gruba uygulanarak düzeltilcektir.

d. Araştırmaya katılan okullar gönüllü olarak ankete cevap vereceklerdir.

2.6. Tanımlar

Araştırmada farklı anlamlara neden olmaması için, sıkça geçen terimlerin hangi anlamda kullanıldıkları aşağıda belirtilmiştir.

Okul Öncesi Eğitim: Doğumdan, ilkokul başlangıcına kadar olan çocukluk yıllarını içine alan, bu yaş çocukların bireysel ve gelişimsel düzeylerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanaklarını sağlayan, onların tüm gelişimlerine en iyi biçimde yönlendiren bir eğitim sürecidir.(Erkunt, 1966, s.3-4).

Anaokulu: 37-60 ay yaş grubuna ait çocukların eğitim ve öğretim kurumudur.

Kreş: 0-36 aylık çocukların bakım ve eğitimden sorumlu kurumdur.

Ana Sınıfı: 61-72 aylık yaş grubuna ait çocukların bakım, eğitim ve tüm gelişimsel özelliklerinin geliştirilmesinden sorumlu kurumdur.

Program: Öğrenci davranışlarının istenen yönde oluşturulması için yapılan etraflı planlama sürecidir(Variş, 1994, s.16).

Program Geliştirme: Gerek okul içinde ve gerekse okul dışında, Milli Eğitimin ve okulun amaçlarını etkinlikle geliştirmek üzere düzenlenen muhteva ve faaliyetlerin, uygun yöntem, teknik, araç ve gereçlerle geliştirilmesine yönelmiş çabaların tümüdür(Variş, 1994, s.21).

Ders Programı: Öğretim programı içerisinde yer alan derslerle ilgili olan eğitim faaliyetlerinin sistematik bir şekilde düzenlenmesidir(Variş, 1994, s.18).

2.7. Konuyla İlgili Araştırmalar

Okul öncesi eğitim kurumlarından anasınıflarının programlarının değerlendirilmesiyle ilgili olarak yapılmış bazı araştırmalar aşağıda verilmektedir:

Nevin, Saylan “Anasınıfı Program Tasarısı ve Uygulamasının Değerlendirilmesi” adlı araştırmasında, anasınıfı programının; amaç, içerik (muhteva), yöntem, araç-gereç, süre, değerlendirme boyutları bakımından incelemiştir(Saylan, 1997, s.56-60). Saylan bu araştırmayı yaparken; anasınıfı programını: program tasarısı hazırlama ve geliştirme ilkeleri çerçevesinde “Ögelere Dönük Değerlendirme”yi dikkate alarak incelemiştir.

Nuray Senemoğlu “Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırılmalıdır?” şeklindeki araştırması ile, okul öncesi eğitim programıyla kazandırılacak yaşantıların, çocuğun kendini tüm özellikleriyle tanımasını ve kabul etmesini, çocuğun başkalarıyla dostluk kurmasını, işbirliği yapmasını yani sosyalleşmesini, kendi kültür ve başka kültürlerin farkında olması yeteneğini çocuklarda oluşturduğunu ortaya koymuştur(Senemoğlu, 1994, s.21-30). Bu açıdan anasınıfı programına değinen Senemoğlu, birçok alanda çocukların gelişimlerini destekleyen programın kazandıracığı yeterliliklere değinmiştir.

Yine Gürcan Ültanır’ın “Anasınıflarında Çocukların Sosyal Gelişmelerinin Sağlanmasında Yer Alacak Eğitimle İlgili Program Geliştirme Çalışmalarının Çıkış Noktaları” çalışmasında anasınıfı programının çocuğa kazandırdığı sosyal unsurların neler olduğu incelenmiştir(Ültanır, 1995, s.87-96). Öğrenciler arasındaki etkileşim modeli temel alınarak öğrencilerin sosyal yönden gelişmelerinde anasınıfı öğretim programının dayandığı temel ilkelerin neler olduğunu inceleyen Ültanır, öğretmenin çocukların davranış ve öğrenme güdülerini ortaya çıkarmadaki ve çocuğun o anki gelişim standartları ile ilişkiye sokmadaki önemini ortaya koymuştur. Ültanır bu araştırması ile başarıların çocukta bilinçli hale getirilmesini ve zayıflıkların ise bir leke olarak nitelendirilmemesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Nezahat Seçkin ve Gürcü Koç’un, “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Program” adlı makalelerinde okul öncesi kurumlarından anasınıfı programını da değinmişler, iyi bir okul öncesi programın çocukların gelişim düzeylerinin, ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alınarak hazırlanması gerektiğini söylemişlerdir(Seçkin, 1998, s.6-9).

Tanju Gürkan, “Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi” adlı araştırmasında Türkiye’deki okul öncesi eğitim kurumlarının programlarını değerlendirmeye yönelik çalışma yapmıştır(Gürkan, 1981). Okul Öncesi Eğitim kurumlarının programlarını, amaç, muhteva, öğretim stratejileri ve değerlendirme boyutlarıyla incelemiştir.

III. BÖLÜM

3. METODOLOJİ

3.1. Evren ve Örneklem:

Bu araştırmanın evreni; Erzurum il ve ilçe merkezlerinde yer alan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı, özel ve bağımsız okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenler oluşturmıştır. Erzurum Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan listede (Ek 1), toplam 50 adet anasınıfının bulunduğu anlaşılmıştır.

Araştırmanın örneklemini, Erzurum merkez ve ilçelerinde yer alan 41 okul öncesi eğitim kurumu (anasınıfı, anaokulları, kız meslek liselerine bağlı anasınıfları) oluşturmıştır. Bu kurumlarda görev yapan toplam 85 anasınıfı, anaokulu öğretmenine; “Anasınıfı Programının öğretimde görüş ve önerileri” ile ilgili anket uygulanmıştır. Hınıs ve Tekman ilçelerindeki anasınıfı öğretmenlerine ulaşılmamıştır.

3.2. Araştırma Yöntemi:

Araştırma yöntemi olarak Survey (betimleme) kullanılmıştır. Survey yöntemi, olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan incelemelerdir”. Bunlar nedir? Sorusuna cevap bulmaya yöneliktirler. Bununla mevcut durumlar, şartlar özellikler aynen ortaya konulmaya çalışılır(Kaptan, 1995, s.63).

Survey çalışmalarıyla, öğretmenler, müfettişler ve yöneticileri hakkında bilgi toplamak, bunları değişik değişkenlerle olan ilişkileri yönünden incelemek kolay olmaktadır(Kaptan, 1995, s.62).

Okul personelinin yaşayışları, sosyal ilişkileri, sınıf içindeki davranışları, eğitim öğretimdeki etkinlikleri... vs. bütün bu değişkenler arasındaki ilişki ve etkileşimler. Okul Surveyleri yoluyla çalışılacak bir araştırma konusudur(Kaptan, 1995, s.62).

Bir başka deyişle öğretim hizmetleri veren kişiler öğretim hizmetlerini alan kişiler “Okul Survey Araştırması” yönteminin veri kaynaklarını oluşturur.

3.3. Araştırmada Kullanılan Bilgi Toplamı Araçları

Araştırma ile ilgili gerekli teorik verilerin toplanması için önce alanla ilgili Türkçe kaynakların taranması yapılmıştır. Literatürden elde edilen bilgiler ışığında anasınıfı öğretmenlerine birer anket formu hazırlanmıştır.

A. Anket Formu (Öğretmenler İçin):

Öğretmenler için hazırlanan anket formunda şu tip sorulara yer verilmiştir.

- 1- Çalışanların kurum, kıdem, cinsiyet vb. kişisel bilgileriyle ilgili sorular.
- 2- Anasınıfı programının mevcut öğretim şartlarını belirlemeye yarayacak, varolan duruma yönelik sorular.
- 3- Anasınıfı programının geliştirilmesine yönelik önerilere ilişkin sorular.

Anket için ilgili kurumlardan izin alınarak, bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

3.4. Toplanan Bilgilerin Analizi ve Yorumlanması

Anket formu ile öğretmenlerden toplanan bilgilerin analizi için okullar harf sırasına dizilerek kodlanmıştır. Anket formundaki kategorilerde kodlanarak sorulardan alınan cevaplar birleştirilmiş ve kategoriler daha anlamlı hale getirilmiştir.

Veriler 8 temelde yorumlanarak sonuçlar ve öneriler sunulmuştur.

1. Öğrencilerin seviyelerine göre,
2. Konu alanının özelliğine göre,
3. Hedeflere ulaşılabilme düzeyine göre,
4. Öğrencilerin psikolojik seviyelerine göre,
5. Öğrencilerin potansiyel yeteneklerine göre,
6. Öğrencilerin sosyalleşmelerine göre,
7. Öğrencilerin dil becerilerine göre,
8. Sosyal becerileri geliştirici etkinliklere göre,

Araştırmada istatıksel işlemler olarak, frekans, yzde (%) Khi kare (χ^2) test tekniği kullanılmıştır. Anlamlılık dzyeyi 0,05 olarak alınmıştır. Serbestlik derecesi ise (χ^2) için $(n-1) (k-1)$ olarak belirlenmiştir. Anlamly çıkan sonuçlar üzerinde, anlamlılığın derecesine tespit etmek amacıyla Contigency katsayından yararlanmıştır.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Öğretmenlere İlişkin Kişisel Bilgiler:

Tablo 1: Cinsiyetlerine göre öğretmenlerin dağılımı

	Frekans	%
Kadın	85	100
Erkek	---	---
Toplam	85	100

Tablo 2: Kıdemlerine göre öğretmenlerin dağılımı

Kıdem	Frekans	%
1-5 yıl	34	40
6-10 yıl	21	24,70
11-16 yıl	16	18,82
17-24 yıl	12	14,11
25 yıl ve yukarısı	2	2,35
Toplam	85	100

Tablo 3: Fakültede almış oldukları eğitimin yeterliliği konusundaki görüşlerine göre öğretmenlerin dağılımı

Fakültede almış oldukları eğitimin yeterliliği konusundaki görüşleri	Frekans	%
Yeterli	43	50,58
Kısmen yeterli	35	41,17
Yetersiz	7	8,23
Toplam	85	100

Ek 4'de fakültede almış oldukları eğitimin yeterliliği konusunda; öğretmenlerin %50,58'i yeterli görmüşler, %41,17'si kısmen yeterli görmüşler, %8,23'ü ise fakültede alınmış olunan eğitimi yetersiz görmüşlerdir.

Tablo 4: Eğitim ihtiyaçlarını karşılamada eksikliklerini giderme yollarına göre öğretmenlerin dağılımı:

Eğitim, ihtiyaçlarını karşılamada eksikliklerini giderme yolları konusundaki görüşleri	Frekans	%
Hizmet içi kurslarla	2	2,35
Kitap ve benzeri yayınları okuyarak	50	58,82
Tecrübeli öğretmenler yardımıyla	8	9,41
Hepsi	25	29,41
Toplam	85	100

Ek 5’de öğretmenler eğitim ihtiyaçlarındaki eksikliklerini giderme yolu olarak; %58,82’si kitap ve benzeri yayınları okuyup, %29,41’i bu şıkların hepsini yapıp, %9,41’i tecrübeli öğretmenlerin yardımından yararlanıp %2,35’i ise hizmet içi kurslara katılma şıklarını işaretlemişlerdir.

Tablo 5: Anasınıfı öğretmenliği meslek olarak seçme nedenleri konusundaki görüşlerine göre öğretmenlerin dağılımı

Anasınıfı öğretmenliği seçme nedenleri	Frekans	%
Sevilip, isteyerek seçilmesi	48	56,47
Ailenin isteği üzerine seçilmesi	9	10,58
Öğrenim zorunluluğu	14	16,47
Başka	14	16,47
Toplam	85	100

Ek 6’da öğretmenlerin anasınıfı öğretmenliğin meslek olarak seçme nedenleri konusundaki görüşleri yer almaktadır. Öğretmenlerin %56,47’si sevip isteyerek, %16,47’si öğrenim zorunluluğu, %10,58’i ise ailelerinin isteği üzerine bu alanı seçmişlerdir. Öğretmenlerden 14’ü ise başka sebeplerle (bakanlık ataması, tesadüf ... vs.) bu alanı seçtiklerini söylemişlerdir.

4.2. Anasınıfında Programında Yer Alan Hedeflerin; Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki :

Tablo 1: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Toplumun Özellikleriyle İlişisine Dair Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Toplumun özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	26	81,25	21	39,62	47	55,29
Kısmen	6	18,75	31	58,49	37	43,52
Hiç	---	---	1	1,88	1	1,17
Toplam	32	100	53	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 2 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 14,096 \quad x^2_T = 5,99 \quad C = 0,3758 \quad P < 0,05$$

Tablo 1' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin toplumun özelliklerine uygun olup olmadıkları sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 2. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (14,09) > x^2_T (5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan hedeflerin toplumun özelliklerine uygunluğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,3758 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Konu Alanının Özellikleriyle İlişisine Dair Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Konu alanının özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	23	57,5	23	53,48	1	50	47	55,29
Kısmen	17	42,5	19	44,18	1	50	37	43,52
Hiç	---	---	1	2,32	---	---	1	1,17
Toplam	40	100	43	100	2	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 4 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 1,081 \quad x^2_T = 9,49 \quad C = 0,11206 \quad P < 0,05$$

Tablo 2 ' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin konu alanının özelliklerine uygun olup olmadıkları sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 4. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (1,081) < x^2_T (9,49)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan hedeflerin konu alanının özelliklerine uygunluğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflere Yıl Sonunda Ulaşılabilmesine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Hedeflere Yıl Sonunda Ulaşılabilmesine Dair Görüşleri:					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	36	63,15	11	39,28	47	55,29
Kısmen	21	36,84	16	57,14	37	43,52
Hiç	---	---	1	3,57	1	1,17
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 2 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 5,749 \quad x^2_T = 5,99 \quad P > 0,05$$

Tablo 3' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflere,yıl sonunda ulaşıp ulaşılmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 2. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (5,749) < x^2_T (5,99)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan hedeflere yıl sonunda ulaşılabilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 4: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Öğrencilerin Psikolojik Gelişmelerine Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Hedeflerin Öğrencilerin Psikolojik Gelişmelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri :							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	39	67,24	8	32	---	---	47	55,29
Kısmen	19	32,75	17	68	1	50	37	43,52
Hiç	---	---	---	---	1	50	1	1,17
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 4 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 51,561 \quad x^2_T = 9,49 \quad C = 0,61446 \quad P < 0,05$$

Tablo 4'de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygun olup olmadıkları sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 4. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (51,561) > x^2_T (9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygunluğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,61446 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 5: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümlerini Kavramalarına İlişkin Görüşleri :

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Hedeflerin Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümlerini Kavramalarına Yardımcı Olmasına Dair Görüşleri :							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	33	55	12	52,17	2	100	47	55,29
Kısmen	26	43,33	11	47,82	---	---	37	43,52
Hiç	1	1,66	---	---	---	---	1	1,17
Toplam	60	100	23	100	2	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 4 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 2,150 \quad x^2_T = 9,49 \quad P > 0,05$$

Tablo 5 ' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin çocukların kendi vücudunun belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 4. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (2,150) < x^2_T (9,49)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle hedeflerin öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımcı olmalarına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 6: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgî, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri :

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgî, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine Dair Görüşleri :							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	41	70,68	6	24	---	---	47	55,29
Kısmen	17	29,31	18	72	2	100	37	43,52
Hiç	---	---	1	4	---	---	1	1,17
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 4 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 19,234 \quad x^2_T = 9,49 \quad C = 0,42956 \quad P < 0,05$$

Tablo 6 ' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin öğrencilerin kendilerine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 4. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (19,234) > x^2_T (9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olmalarına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,42956 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 7: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Çocukların Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olabilmelerine Dair Görüşleri:					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	36	65,45	11	36,66	47	55,29
Kısmen	19	34,54	19	63,33	38	44,70
Toplam	55	100	30	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 6,502 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2665$$

Tablo 7' de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin çocukların duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (6,502) > x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle anasınıfı programının çocukların duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olmalarına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2665 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 8: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukları Başkalarıyla Olumlu İlişkiler Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırabilmelerine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukları Başkalarıyla Olumlu İlişkiler Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırabilmelerine Dair Görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	34	53,96	13	59,09	47	55,29
Kısmen	29	46,03	9	40,90	38	44,70
Toplam	63	100	22	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 0,172 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 8'de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilik kazandırabilmesi sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (0,172) < x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırabilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 9: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Gözlem Yeteneğinin Gelişmesine Katkısına Dair Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Gözlem Yeteneğinin Gelişmesine Katkısına Dair Görüşleri:					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	33	66	14	40	47	55,29
Kısmen	17	34	21	60	38	44,7
Toplam	50	100	35	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 5,6361 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2493$$

Tablo 9’ da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların gözlem yeteneğinin gelişmesine katkısı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (5,63) > x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle anasınıfı programının çocukların gözlem yeteneğinin gelişmesine katkısına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2493 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 10: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına Dair Görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	37	64,91	10	35,71	47	55,29
Kısmen	20	35,08	18	64,28	38	44,70
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 6,484 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2662$$

Tablo 10’ da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (6,48) > x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2662 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 11: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmesine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı Programının Çocukların Büyük Ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmesine Katkısına İlişkin Görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	37	64,91	10	35,71	47	55,29
Kısmen	20	35,08	18	64,28	38	44,70
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 6,484 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2662$$

Tablo 11 ' de öğretmenlere anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkıları sorulmuştur. Oldukça katkı sağlar seçeneği toplam 57 (% 67,05), kısmen katkı sağlar seçeneği toplam 28 (% 32,94) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (6,484) > x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkılarına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2662 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 12: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine Dair Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine Dair Görüşler					
	Konular birbiriyle ilgilidir		Konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	28	60,86	19	48,71	47	55,29
Kısmen	18	29,13	20	51,28	38	44,70
Toplam	46	100	39	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 1,2671 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 12 ' de öğretmenlere anasınıfı programındaki konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Konular birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 46 (%54,11), konuların bir kısmının birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 39 (%45,88) öğretmen tarafından işaretlenmiştir. Öğretmenlerden hiç biri, konular birbirinden kopuk ve ilgisiz olduğunu söylememiştir.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (1,26) < x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programında yer alan konuların düzeni arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 13: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine Dair Görüşleri:					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	33	67,34	14	38,88	47	55,29
Kısmen	16	32,65	22	61,11	38	44,70
Toplam	49	100	36	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 6,798 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2721$$

Tablo 13' de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (6,79) > x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2721 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 14: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme-Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme-Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine Dair Görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	29	64,44	18	45	47	55,29
Kısmen	16	35,55	22	55	38	44,70
Toplam	45	100	40	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 3,23 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 14' de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun yaratıcı düşünme problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur. Oldukça yer verilir seçeneği toplam 45 (% 52,94), kısmen yer verilir seçeneği toplam 40(%47.05) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 1. sd, 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, ilişki $x^2_H (3,23) < x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programında çocuğun yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 15: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşler							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	30	81,08	16	34,78	1	50	47	55,29
Kısmen	7	18,91	29	63,04	1	50	37	43,52
Hiç	---	---	1	2,17	---	---	1	1,17
Toplam	37	100	46	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=17,999 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,41803$$

Tablo 15’de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4. Sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(17,99) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,41803 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 16: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Algısal-Devinimsel Becerilerin Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı programında çocuğu algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	27	64,28	20	46,51	47	55,29
Kısmen	15	35,71	23	53,48	38	44,70
Toplam	42	100	43	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 3,290 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 16'da öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur. Oldukça yer verilir seçeneği toplam 42 (%49,41), kısmen yer verilir seçeneği toplam 43 (%50,58) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre 1 s.d $P = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H (3,29) < x^2_T (3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerin geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 17: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Dengesine Dair Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Öğretmenlerin anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin dengesine dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	35	63,63	12	40	47	55,29
Kısmen	20	36,36	18	60	38	44,70
Toplam	55	100	30	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 4,382 \quad x^2_T = 3,84 \quad P < 0,05 \quad C = 0,2214$$

Tablo 17’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin dengeli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(4,38) > \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin dengesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2214 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 18: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer alan Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine Dair Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	28	57,14	19	52,77	47	55,29
Kısmen	21	42,85	17	47,22	38	44,70
Toplam	49	100	36	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad \chi^2_H = 0,5260 \quad \chi^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 18’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(0,52) < \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamsız bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğa dair görüşleri ile anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 19: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan İş Etkinliklerinin (Resim, El Ev, Tarım İşleri) Programındaki Dağılım Seviyesine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin programdaki dağılım seviyesin ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	32	62,74	15	44,11	47	55,29
Kısmen	19	37,25	19	55,88	38	44,70
Toplam	51	100	34	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 2,8634 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 19'da öğretmenler anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin (tarım, el, ev, iş etkinliklerinin) programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 51 (%60), kısmen yeterli seçeneği toplam 34 (%40) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1. sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(2,86) < x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamsız bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 20: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine Dair Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesine ilişkin görüşler							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	25	75,75	18	47,36	4	28,57	47	55,29
Kısmen	7	21,21	20	52,63	10	71,42	37	43,52
Hiç	1	3,030	---	---	---	---	1	1,17
Toplam	33	100	38	100	14	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad x^2_H=13,317 \quad x^2_T=9,49 \quad P=0,05 \quad P < 0,05 \quad C=0,3680$$

Tablo 20’de öğretmenler anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının (bahçe işleri, hayvan besleme ...vs..) programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4. sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(13,31) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı ise 0,3680 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 21: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş Etkinlikleri, Oyun, Müzik, Resim... vs.) Programdaki Dağılımını Süre Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	28	57,14	19	52,77	47	55,29
Kısmen	21	42,85	17	47,22	38	44,70
Toplam	49	100	36	100	85	100

$$n = 85 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 0,1597 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 21'de öğretmenlere anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1. sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(0,15) < x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programında yer alan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 22 Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Öğretimde Gezi, Gözlem, İncelemelere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfında yapılan öğretimde gezi, gözlem incelemelere yer verilmesine ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	15	68,18	32	51,61	47	55,95
Kısmen	7	31,81	30	48,38	37	44,04
Toplam	22	100	62	100	84	100

$$n = 84 \quad S_d = 1 \quad P = 0,05 \quad x^2_H = 1,843 \quad x^2_T = 3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 22'de öğretmenlere anasınıfında yapılan öğretimde gezi, gözlem, incelemelere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de sd1. $P=0,05$ anlam düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(1,84) < \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle anasınıfında yapılan öğretimde gezi, gözlem ve incelemelere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 23 ğretmenlerin Anasınıfında Yapılan ğretim Faaliyetlerinde Kullanılan Yönteme İlişkin Görüşler:

Hedeflerin ğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	ğretim Faaliyetlerinde kullanılan yönteme ilişkin görüşler													
	Oyun		Yaratıcı Drama		Proje alışması		Soru-Cevap		Takrir (Anlatım)		Diğer		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	13	48,14	12	75	---	---	15	65,21	3	60	4	33,33	47	55,29
Kısmen	14	15,85	4	25	1	50	8	34,78	2	40	8	66,66	37	43,52
Hiç	---	---	---	---	1	50	---	---	---	--	--		1	1,17
Toplam	27	10	16	100	2	100	23	10	5	100	12	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=10 \quad P=0,05 \quad \chi^2_H=49,060 \quad \chi^2_T=18,31 \quad P < 0,05 \quad c=0,6049$$

Tablo 23'de öğretmenlere; ğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntemi kullandıkları sorulmuştur. Oyun yöntemi toplam 27 (%31,76) yaratıcı drama yöntemi toplam 16 (%18,82), proje çalışması toplam 2 (%2,35), soru-cevap yöntemi toplam 23 (27,05), takrir yöntemi toplam 5 (%5,88), bu yöntemlerin hepsi toplam 12 (%14,11), ğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de sd. 10, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde ilişki $\chi^2_H(49,06) > \chi^2_T(18,31)$ doluğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin ğrenci seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, ğretim faaliyetlerinde daha çok kullanılan yönteme ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,6049 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 24: Öğretmenlerin Anasınıfının Bulundurulması Gereken Araç-Gereç ve Materyallere İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfının bulundurulması gereken araç-gereç ve materyallere ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	15	75	32	49,23	47	55,29
Kısmen	5	25	33	50,76	38	44,70
Toplam	20	100	65	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=4,1180 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,214$$

Tablo 24'de öğretmenlere anasınıfında bulundurulması gereken araç-gereç materyallere yeterince sahip olup olunmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 20 (%23,52), kısmen seçeneği toplam 65 (%76,47) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de $S_d = 1$, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(4,11) > x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfında bulundurulması gereken araç-gereç ve materyallere yeterince sahip olunmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2149 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 25: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunan Araç-Gereç ve Materyallerden Her zaman Yararlanabilmelerine İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Anasınıfında bulunan araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanabilmelerine ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	29	58	18	51,42	47	55,29
Kısmen	21	42	17	48,57	38	44,70
Toplam	50	100	35	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=0,3608 \quad x^2_T=3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 25’de öğretmenler anasınıfında bulunan araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanabilmeleri sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 50 (%58,82) kısmen seçeneği toplam 35 (%41,17) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniğini sonucuna göre $sd = 1$, $P = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_{H(0,36)} < \chi^2_{T(3,84)}$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfında bulunan araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanabilmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 26: Öğretmenlerin Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Gözlem Fişlerine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğu Dair Görüşleri	Çocukların değerlendirilmesinde kullanılan gözlem fişlerinin yeterliliğine ilişkin görüşler:					
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	35	61,40	12	42,85	47	55,29
Kısmen	22	38,59	16	57,14	38	44,70
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad \chi^2_H=2,617 \quad \chi^2_T=3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 26’da öğretmenlere anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan gözlem fişlerinin yeterli olup olmadıkları sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 57 (%67,05), kısmen yeterli seçeneği toplam 28 (%32,94) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre $sd = 1$, $P = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_{H(2,61)} < \chi^2_{T(3,84)}$ olduğundan anlamlı, bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan gözlem fişlerinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 27: Öğretmenlerin Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri	Çocukların değerlendirilmesinde kullanılan sağlık fişleri ve temel davranışları izleme dosyalarının yeterliliğinde ilişkin görüşleri					
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	32	66,66	15	40,54	47	55,29
Kısmen	16	33,33	22	59,45	38	44,70
Toplam	48	100	37	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=5,762 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,2519$$

Tablo 27'de öğretmenlere anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyalarının ve sağlık fişlerinin yeterli olup olmadıkları sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de sd. 1, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(5,76) > x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan sağlık fişleri, ve temel davranışları izleme dosyalarının yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2519 olarak hesaplanmıştır.

4.3. Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki

Tablo 28: Anasınıfı Programının Çocuğun Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olmasına İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyine Dair Görüşleri	Anasınıfı programının çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmesine yardımcı olmalarına dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	31	56,36	8	27,58	1	100	40	47,05
Kısmen	22	40	21	72,41	---	---	43	50,58
Hiç	2	3,63	---	---	---	---	2	2,35
Toplam	55	100	29	100	1	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad x^2_H=9,491 \quad x^2_T=9,49 \quad P=0,05 \quad P < 0,05 \quad C=0,316$$

Tablo 28'de öğretmenlere anasınıfı programının çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmesine yardımcı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonuçların göre de 4 sd, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(9,49) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile hedeflerin konu alanın özelliğine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olmalarına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,3169 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 29: Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu İlişkiler Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırmasına Dair Görüşleri

Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyine Dair Görüşleri	Anasınıfı programının çocuğun başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	33	52,38	7	35	---	---	40	47,05
Kısmen	30	47,61	11	55	2	100	43	50,58
Hiç	---	---	2	10	---	---	2	2,35
Toplam	63	100	20	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad x^2_H=9,590 \quad x^2_T=9,49 \quad P=0,05 \quad P < 0,05 \quad C=0,3184$$

Tablo 29'da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırıp kazandırmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4. sd, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(9,59) > x^2_T(9,49)$ olduğunun anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle hedeflerin, konu alanının özelliğine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocuğun başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkinin Contingency katsayısı ise 0,3184 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 30: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyine Dair Görüşleri	Konuların düzenine ilişkin görüşleri:					
	Konular birbiriyle ilişkili		Konuların bir kısmı birbiriyle ilişkili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	25	54,34	15	38,46	40	47,05
Kısmen	21	45,65	24	61,53	45	52,94
Toplam	46	100	38	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=2,1411 \quad x^2_T=3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 30'da öğretmenlere anasınıfı programında konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Konular birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 46 (%54,11) konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 39 (%45,88) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre 1 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(2,14) < x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile hedeflerin konu alanının özelliğine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programındaki konuların düzenine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 31: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Etkinliklerin Dağılımının Yeterli Bulunmaması Durumunda Zaman Açısından Hangi Etkinliklerin Ağırlıkta Olmasına İlişkin Görüşleri

Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyine Dair Görüşleri	Dağılımın yeterli bulunmaması durumunda hangi etkinliğini ağırlıkta olmasına ilişkin görüşleri									
	İş Etkinlikleri		Okuma-Yazmaya yönelik hazırlık alıştırmaları		Oyun		Fen ve tabiat çalışmaları		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	11	40,74	10	50	11	55	2	50	34	47,88
Kısmen	15	55,55	10	50	8	40	2	50	35	49,29
Hiç	1	3,70	---	---	1	5	---	---	2	2,81
Toplam	27	100	20	100	20	100	4	100	71	100

$$n=71 \quad S_d=6 \quad x^2_H=2,179 \quad x^2_T=12,59 \quad P=0,05 \quad P > 0,05$$

Tablo 31’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan etkinliklerin dağılımının yeterli bulunmaması durumunda zaman açısından hangi etkinliğin ağırlıkta olması gerektiği sorulmuştur. İş etkinlikleri toplam 27 (%38,02), okuma-yazmaya yönelik hazırlık alıştırmaları toplam 20 (%28,16), oyun etkinliği toplam 20 (%28,16), fen ve tabiat çalışmaları toplam 4 (%5,63) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 6 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(2,17) < x^2_T(12,5)$ olduğundan anlamlı bulunmamıştır. Başka bir ifadeyle hedeflerin konularının özelliğine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programında yer alan etkinliklerin dağılımının yeterli bulunmaması durumunda, zaman açısından hangi etkinliğin ağırlıkta olmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 32: Anasınıfında Yapılan Öğretim Faaliyetlerinde Daha Çok hangi Yöntemin Kullanıldığına Dair Görüşleri

Hedeflerin Konu Alanının Özelliklerine Uygunluk Düzeyine Dair Görüşleri	Öğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntemin kullanıldığına dair görüşleri													
	Oyun		Yaratıcı Drama		Proje Çalışması		Soru-Cevap		Takrir (Anlatım)		Hepsi		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	12	44,44	6	37,5	---	---	14	60,86	2	40	6	50	40	47,05
Kısmen	15	55,55	10	62,5	2	100	8	34,78	3	60	5	4166	43	50,58
Hiç	---	---	---	---	---	---	1	4,34	---	--	1	8,33	2	2,35
Toplam	27	10	16	100	2	100	23	10	5	100	12	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=10 \quad P=0,05 \quad x^2_H=8,646 \quad x^2_T=18,31 \quad P > 0,05$$

Tablo 32’de öğretmenlere yapılan öğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntemin kullanıldığı sorulmuştur. Oyun etkinliği toplam 27 (%31,36), yaratıcı drama etkinliği toplam 16 (%18,82), proje çalışması toplam 2 (%2,35), soru-cevap yöntemi toplam 23 (%27,05), takrir yöntemi toplam 5 (%5,88) öğretmen tarafından işaretlenmiştir. Öğretmenlerden 12 (%14,11)’si ise bu yöntemlerin hepsini kullandıklarını söylemişlerdir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 10 sd, $P= 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,64) < x^2_T(18,31)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifade ile hedeflerin konu alanının özelliğine uygunluğuna dair görüşleriyle, öğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntemin kullanıldığına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

4.4. Anasınıfı Programının Hedeflerine Ulaşılabilme Düzeyine Dair Görüşleri

Tablo 33: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümlerini Kavramalarına Yardımına İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Hedeflerin öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımcı olmasına dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	44	73,33	11	47,82	2	100	57	67,05
Kısmen	16	26,66	12	52,17	---	---	28	32,94
Toplam	60	100	23	100	2	100	85	100

$n=85$ $S_d=2$ $P=0,05$ $\chi^2_H=5,993$ $\chi^2_T=5,99$ $P < 0,05$ $c=0,2566$

Tablo 33'de öğretmenlere hedeflerin, öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur. Bu verilere göre öğretmenlerin çoğunluğu anasınıfı programının hedeflerine yıl sonunda ulaşılabilmesine bakmaksızın, anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun belli başlı bölümlerini kavrayabilmelerine yardımcı oldukları kanaatindedir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd, $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(5,993) > \chi^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine yıl sonunda ulaşılabilmesine ilişkin görüşleriyle, programın çocuğun kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımcı konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2566 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 34: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgisi, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olmasına dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	46	79,31	10	40	1	50	57	67,05
Kısmen	12	20,68	15	60	1	50	28	32,94
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=12,491 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3779$$

Tablo 34'de öğretmenlere anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu programın hedeflerine ulaşılabilme düzeyine bakılmaksızın, anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olduğunu söylemişlerdir.

Khi kare test tekniği sonuçlarına göre de 2 sd., $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(12,49) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine yıl sonunda ulaşılabilmesine ilişkin görüşleriyle, programın çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,3579 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 35: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duyguların Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Çocukların duyguların uygun yollarla gösterebilmelerine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	42	76,36	15	51,72	---	---	57	67,05
Kısmen	13	23,63	14	48,27	1	100	28	32,94
Toplam	55	100	29	100	1	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=7,279 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,2808$$

Tablo 35’de öğretmenlere anasınıfı programının çocukların duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olup, olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre 2 sd., $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(7,27) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleriyle, programın çocukların duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,2808 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 36: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmelerine Katkısına Dair Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkısına dair görüşleri:							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	41	71,92	16	66,66	---	---	57	67,05
Kısmen	16	28,07	8	33,33	4	100	28	32,94
Toplam	57	100	24	100	4	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=8,757 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3056$$

Tablo 36'da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkıları sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,75) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilmesine dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkı sağlamasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,3056 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 37: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Dair Görüşleri:

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	40	81,63	16	48,48	1	33,33	57	67,05
Kısmen	9	18,36	17	51,51	2	66,66	28	32,94
Toplam	49	100	33	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=7,279 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3440$$

Tablo 37'de öğretmenlere; anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd., $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(7,27) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilmesine dair görüşleriyle, anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3440 olarak hesaplanmıştır

Tablo 38: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	31	83,78	25	54,34	1	50	57	67,05
Kısmen	6	16,21	21	45,65	1	50	28	32,94
Toplam	37	100	46	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=8,313 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,2565$$

Tablo38'de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesi sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,31) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilmesine dair görüşleriyle, anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contipency katsayısı ise 0,2562 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 39: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında ocuğun Algısal Devinimsel Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabileme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programında çocuğun algısal devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	34	80,95	21	55,26	2	40	57	67,05
Kısmen	8	19,04	17	44,73	3	60	28	32,94
Toplam	42	100	38	100	5	100	85	100

$n=85$ $S_d=2$ $P=0,05$ $x^2_H=7,721$ $x^2_T=5,99$ $P < 0,05$ $C=0,2885$

Tablo 39'da öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun algısal ve devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesi sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(7,72) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilmesine dair görüşleriyle anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contipency katsayısı 0,2885 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 40: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Okuma-Yazmaya Hazırlık Alıştırmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Anasınıfı programında yer alan okuma yazma hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri:							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	37	74	17	62,96	3	37,5	57	67,05
Kısmen	13	26	10	37,03	5	62,5	28	32,94
Toplam	50	100	27	100	8	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=4,460 \quad x^2_T=5,99 \quad P > 0,05$$

Tablo 40'da öğretmenlere anasınıfı programında yer alan okuma-yazmaya hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 50 (%58,82) kısmen yeterli seçeneği toplam 27 (%31,76), yetersiz seçeneği toplam 8 (%9,41) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(4,46) < x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri ile programda yer alan okuma-yazmaya hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 41: Öğretmenlerin Basit Araç-Gereç ve Materyallerin Öğretmenler Tarafından Hazırlanabilmesine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Basit araç-gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanabilmesine ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	76	19	54,28	57	67,05
Kısmen	12	24	16	45,71	28	32,94
Toplam	50	100	35	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=4,405 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,2219$$

Tablo 41'de öğretmenlere basit araç-gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanması sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(4,40) > x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle programın hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine ilişkin görüşleriyle, basit araç-gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanabilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2219 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 42: Öğretmenlerin Anasınıfında Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının hedeflerine ulaşılabilme düzeylerine dair görüşleri	Çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerin yeterliliğine ilişkin görüşler					
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	35	72,91	22	59,45	57	67,05
Kısmen	13	27,08	15	40,54	28	32,94
Toplam	48	100	37	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=3,804 \quad x^2_T=3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 42’da öğretmenlere; anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerini yeterli olup, olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 48 (%56,47), kısmen yeterli seçeneği toplam 37 (%43,52) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test taktiği sonucuna göre de 1 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(3,804) < \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunamamıştır.

4.5. Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerini Öğrencilerin Psikolojik Seviyelerine Uygunluk Düzeyi Arasındaki İlişki

Tablo 43: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Hedeflerin Çocuğun Kendi Vücudunun Belli Başlı Bölümleri Kavramalarına İlişkin Görüşleri

Hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Hedeflerin öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramasına yardımcı olmasına dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	40	66,66	18	72	58	68,23
Kısmen	18	30	7	28	25	29,41
Hiç	2	3,33	---	---	2	2,35
Toplam	60	100	25	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=0,098 \quad x^2_T=3,84 \quad P > 0,05$$

Tablo 43'de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan hedeflerin öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramasına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 60 (%70,58), kısmen seçeneği toplam 25 (%29,41) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(0,09) < x^2_T(3,84)$ olduğundan, anlamlı bulunamamıştır.

Tablo 44: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgisi, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımcı Olabilmelerine İlişkin Görüşleri:

Hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olmasına dair görüşleri:							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	43	74,13	15	60	---	---	58	68,23
Kısmen	15	25,86	8	32	2	100	25	29,41
Hiç	---	---	2	8	---	---	2	2,35
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=10,403 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C = 0,$$

Tablo 44'de öğretmenlere anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 58 (%68,23), kısmen seçeneği toplam 25 (%29,41), hiç seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlemiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(10,40) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0, olarak hesaplanmıştır.

Tablo 45: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri

Hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri:					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	43	75,43	15	53,57	58	68,23
Kısmen	14	24,56	11	39,28	25	29,41
Hiç	---	---	2	7,14	2	2,35
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=6,771 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad c=0,2716$$

Tablo 45’de öğretmenlere anasınıfı programının çocuklarının dil becerilerinin gelişmesine katkısı olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 57 (%67,05), kısmen seçeneği toplam 28 (%32,94) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyine test edilmiş ilişki $x^2_H(6,77) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin; hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2716 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 46: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarını Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmelerine Katkısına İlişkin Görüşleri

Hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmesine katkısına ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	44	77,19	11	45,83	3	75	58	68,23
Kısmen	11	19,29	13	54,16	1	25	25	29,41
Hiç	2	3,50	---	---	---	---	2	2,35
Toplam	57	100	24	100	4	100	85	100

$n=85$ $S_d=4$ $P=0,05$ $x^2_H=10,454$ $x^2_T=9,49$ $P < 0,05$ $C= 0,3309$

Tablo 46'da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmesine katkısı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(10,45) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin, hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarını kullanarak özgün bir ürün meydana getirmesine katkı sağlayabilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin carlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3309 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 47: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri

Hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri.					
	Konular birbiriyle ilgilidir		Konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	36	78,26	22	56,41	58	68,23
Kısmen	8	17,39	17	43,58	25	29,41
Hiç	2	4,34	---	---	2	2,35
Toplam	46	100	39	100	85	100

$n=85$ $S_d=2$ $P=0,05$ $x^2_H=8,098$ $x^2_T=5,99$ $P < 0,05$ $c=0,2949$

Tablo 47’de öğretmenlere programdaki konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Öğretmenlerden toplam 46 (%54,11)’si konuların birbiriyle ilgili olduğu seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğretmenlerden toplam 39 (%45,88)’u konuların bir kısmının birbiriyle ilgili olduğunu söylemişlerdir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,09) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin psikolojik seviyelerine uygunluğuna ilişkin görüşleriyle, programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2949 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 48: Öğretmenlerin Öğretim Faaliyetlerinde Kullanılan Yönteme İlişkin Görüşleri

Programdaki hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişim seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri	Öğretim faaliyetlerinde kullandıkları yönteme ilişkin görüşleri													
	Oyun		Yaratıcı Drama		Proje Çalışması		Soru-Cevap		Takrir Canlatım		Diğer		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	18	66,66	12	75	1	100	18	78,26	3	60	6	50	58	68,23
Kısmen	9	33,33	4	25	---	---	5	21,33	1	20	6	50	25	29,41
Hiç	---	---	---	---	---	---	---	---	1	20	---	---	2	2,35
Toplam	27	100	16	100	1	100	23	10	5	100	12	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=10 \quad P=0,05 \quad x^2_H=32,113 \quad x^2_T=18,31 \quad P < 0,05 \quad C= 0,5236$$

Tablo 48'de öğretmenlere öğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntemi kullandıkları sorulmuştur. Öğretmenlerden 27 (%31,76)'si oyun, 16 (%18,82)'sı yaratıcı drama, 1 (%1,176)'ı proje çalışması, 23 (%27,05)'ü soru-cevap, 5 (%5,88)'i takrir, 12 (%14,11)'si bu yöntemlerin hepsini kullandıklarını söylemişlerdir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 10 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(32,11) > x^2_T(18,31)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin; hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişimlerine uygunluğuna dair görüşleriyle öğretim faaliyetlerinde kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,5236 olarak hesaplanmıştır.

4.6. Anasınıfı Programının Çocuğun Vücudunun Bölümlerini Kavramasıyla İlişkisi

Tablo 49: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocuğun Duygularını Uygun Yollarla Gösterebilmelerine Yardımına İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programın çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımına ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	47	85,45	13	44,82	---	---	60	70,58
Kısmen	7	12,72	15	51,72	1	100	23	27,05
Hiç	1	1,81	1	3,44	---	---	2	2,35
Toplam	55	100	29	100	1	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=18,054 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,4185$$

Tablo 49'da öğretmenler anasınıfı programının çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmesine yardımcı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniğine göre 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(18,05) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle, programın çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4185 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 50: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu ilişkileri Kurmaları İçin Gerekli Yeterlilikleri Kazandırabilmesine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırabilmesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	50	79,36	10	50	---	---	60	70,58
Kısmen	12	19,04	9	45	2	100	23	27,05
Hiç	1	1,58	1	5	---	---	2	2,35
Toplam	63	100	20	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=11,906 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3505$$

Tablo 50'de öğretmenlere anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırıp, kazandırmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniğine göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(11,90) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin programın çocukların vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle, programın çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmalarına yardımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı ise 0,3505 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 51: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişmesine Katkısına İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğunu kendi vücudunun bölümlerini kavramlarına yardımına ilişkin görüşleri	Programın çocukların dil becerilerinin geliştirmesine katkısına ilişkin görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	46	80,70	14	50	60	70,58
Kısmen	10	17,54	13	46,42	23	27,05
Hiç	1	1,75	1	3,57	2	2,35
Toplam	57	100	28	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=8,560 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3024$$

Tablo 51'de öğretmenlere anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısı olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 57 (%67,05), kısmen seçeneği toplam 28 (%32,94) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniğine göre de 2 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,56) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin programın çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle de programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3024 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 52: Öğretmenlerin Anasınıfı Programındaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğunu kendi vücudunun bölümlerini kavramlarına yardımına ilişkin görüşleri	Programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri					
	Konular Birbiriyle İlgilidir		Konuların Bir Kısmı Birbiriyle İlgilidir.		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	82,60	22	56,41	60	70,58
Kısmen	8	17,39	15	38,46	23	27,05
Hiç	---	---	2	5,12	2	2,35
Toplam	46	100	39	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=7,874 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C= 0,291$$

Tablo 52'de öğretmenler konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Konular birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 46 (%54,11), konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 39 (% 45,88), öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniğine göre de 2 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(7,87) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle; anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri ile programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,291 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 53: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programda çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	39	79,59	21	91,30	---	---	60	70,58
Kısmen	9	18,36	11	47,82	3	100	23	27,05
Hiç	1	2,04	1	4,34	---	---	2	2,35
Toplam	49	100	23	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=10,808 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,3358$$

Tablo 53'de anasınıfı programında çocuğunu sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip, verilmediği sorulmuştur

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(10,80) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle programda çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3358 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 54: Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programda çocuğunu yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	84,44	20	57,14	2	40	60	70,58
Kısmen	7	15,55	13	37,14	3	60	23	27,05
Hiç	---	---	2	5,71	---	---	2	2,35
Toplam	45	100	35	100	5	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=11,161 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,3406$$

Tablo 54'de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğunu yaratıcı düşünme problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(11,16) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle programda çocuğunu yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3406 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 55: Anasınıfı Programında Çocuğun Algısal-Devinimsel Becerilerin Geliştirici Etkinliklere İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programda çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	35	83,33	25	65,78	---	---	60	70,58
Kısmen	5	11,90	13	34,21	5	100	23	27,05
Hiç	2	4,76	---	---	---	---	2	2,35
Toplam	42	100	38	100	5	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=20,781 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,4432$$

Tablo 55'de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinlikler yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare tekniğine göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(20,78) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerin geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4432 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 56: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Müzik Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programında yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	48	80	9	40,90	3	100	60	70,58
Kısmen	10	16,66	13	59,09	---	---	23	27,05
Hiç	2	3,33	---	---	---	---	2	2,35
Toplam	60	100	22	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=16,248 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,4005$$

Tablo 56'da öğretmenlere anasınıfı programında yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(16,24) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programında çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle programda yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğe ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4005 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 57:Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının (Bitki Yetiştirme,hayvan besleme, deney, gezi, gözlem, inceleme) Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının, programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri:							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	31	93,93	23	60,52	6	42,85	60	70,58
Kısmen	2	6,06	14	36,84	7	50	23	27,05
Hiç	---	---	1	2,63	1	7,14	2	2,35
Toplam	33	100	38	100	14	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=16,218 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,4002$$

Tablo 57’de öğretmenler programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(16,21) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programın çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle, programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4002 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 58: Anasınıfı Programında Yer alan okuma-Yazmaya Hazırlık Araştırmalarının (basit sayı bilgisi, sözel ifade, denge koordinasyonu vs.) Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Programda yer alan okuma-yazmaya hazırlık araştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	47	94	10	37,03	3	37,5	60	70,58
Kısmen	3	6	15	55,55	5	62,5	23	27,05
Hiç	---	---	2	7,40	---	---	2	2,35
Toplam	50	100	27	100	8	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=33,737 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,5330$$

Tablo 58'de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan okuma yazmaya hazırlık araştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(33,73) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Yani öğretmenlerin programın çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle, anasınıfı programında yer alan okuma yazmaya hazırlık araştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,5330 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 59: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş, Oyun, Müzik, Resim, Okuma-Yazmaya temel hazırlık alıştırmaları vs.) Programındaki Dağılımın Süre Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı Programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	42	85,71	17	50	1	50	60	70,58
Kısmen	7	14,28	15	44,11	1	50	23	27,05
Hiç	---	---	2	5,88	---	---	2	2,35
Toplam	49	100	34	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=13,750 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,3731$$

Tablo 59’da öğretmenlere anasınıfında yapılan etkinliklerin (iş, oyun, müzik, resim, okuma-yazmaya hazırlık alıştırmaları) programdaki dağılımının süre açısından yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 49 (%57,64), kısmen yeterli seçeneği 34 (%40), yetersiz seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(13,75) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Yani öğretmenlerin anasınıfı programının çocuğun kendi vücutlarının bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleriyle, anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin. Contingency katsayısı 0,3731 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 60: Öğretmenlerin Basit, Araç ve Materyallerin Öğretmenler Tarafından Hazırlanabilmesine Dair Görüşleri

Anasınıfı Programının çocuğun kendi vücudunun bölümlerini kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri	Basit araç, gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanabilmesine ilişkin görüşleri:							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	43	86	17	53,15	---	---	60	70,58
Kısmen	5	10	15	46,87	3	100	23	27,05
Hiç	2	4	---	---	---	---	2	2,35
Toplam	50	100	32	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=22,502 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,4575$$

Tablo 60'da öğretmenlere basit araç, gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanıp hazırlanmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(22,50) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların kendi vücutlarının bölümlerini kavramalarına yardımcı olmasına dair görüşleriyle, basit araç gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4575 olarak hesaplanmıştır.

4.7. Anasınıfı Programının Çocukların Başkalarıyla Olumlu İlişkiler Kurmasıyla İlişkisi

Tablo 61: Programın Hedeflerini Konu Alanının Özelliklerine Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programının çocuklarının başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Programın hedeflerinin konu alanının özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	33	82,5	30	69,76	---	---	63	74,11
Kısmen	7	17,5	11	25,58	2	100	20	23,52
Hiç	---	---	2	4,65	---	---	2	2,35
Toplam	40	100	43	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=9,590 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,3184$$

Tablo 61'de öğretmenlere anasınıfı programının hedeflerinin onu alanının özelliklerine uygun olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 40 (%47,05), kısmen seçeneği toplam 43 (%50,58) hiç seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(9,49) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına ilişkin görüşleriyle, programın hedeflerinin konu alanının özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3184 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 62: Anasınıfı Programının Çocuğun Kendine Ait İlgili, İstek ve Yeteneklerinin Farkına Varmalarına Yardımına İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Kendine ait ilgili, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımına ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	44	75,86	18	72	1	50	63	74,11
Kısmen	13	22,41	7	28	---	---	20	23,52
Hiç	1	1,72	---	---	1	50	2	2,35
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=20,892 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,4441$$

Tablo 62’de öğretmenlere anasınıfı programının çocuğun kendine ait ilgi ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(20,89) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programın başkalarıyla olumlu ilişkiler kurabilmeleri için gerekli yeterlilikleri kazandırabilmelerin ilişkin görüşleriyle anasınıfı programının çocuğun kendine ait, ilgili istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4441 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 63: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Büyük ve Küçük Kaslarının Kullanarak Özgün Bir Ürün Meydana Getirmelerine Katkılarına İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarının kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkısına ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	48	84,21	15	62,5	---	---	63	74,11
Kısmen	8	14,03	9	37,5	3	75	20	23,52
Hiç	1	1,75	---	---	1	25	2	2,35
Toplam	57	100	24	100	4	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=22,234 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,4553$$

Tablo 63'de öğretmenlere anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarının kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkısı olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(22,23) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle anasınıfı programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına ilişkin görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların büyük ve küçük kaslarının kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkılarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4553 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 64: Anasınıfı Programında Çocuğun Yaratıcı Düşünme-Problem Çözme Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı Programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına ilişkin görüşleri	Programda çocuğun yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerin geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri:							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	39	86,66	22	62,85	2	40	63	74,11
Kısmen	5	11,11	13	37,14	2	40	20	23,52
Hiç	1	2,22	---	---	1	20	2	2,35
Toplam	45	100	35	100	5	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=16,067 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C= 0,3987$$

Tablo 64'de öğretmenlere anasınıfı programında çocuğun yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerin geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur.

Khi kare tekniği sonucunda göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(16,06) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına, ilişkin görüşleriyle, programda çocuğun yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında bir anlamlı ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,39897 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 65: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan İş Etkinliklerinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı Programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	44	86,27	16	57,14	3	50	63	74,11
Kısmen	7	13,72	10	35,71	3	50	20	23,52
Hiç	---	---	2	7,14	---	---	2	2,35
Toplam	51	100	28	100	6	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=12,285 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3553$$

Tablo 65’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin (resim iş, el iş, ev iş tarım işleri) programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Olukça yeterli seçeneği toplam 51 (%60), kısmen yeterli seçeneği 28 (% 32,94), yetersiz seçeneği toplam 6 (%7,05) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniğini sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(12,28) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle anasınıfı programının çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikler kazandırmasına dair görüşleriyle, anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3553 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 66:Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Okuma-Yazma Hazırlık Alıştırmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı Programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Anasınıfı programında yer alan okuma-yazmaya hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	42	84	17	62,96	4	50	63	74,11
Kısmen	8	16	8	29,62	4	50	20	23,52
Hiç	---	---	2	7,40	---	---	2	2,35
Toplam	50	100	27	100	8	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=10,050 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3251$$

Tablo 66'da öğretmenlere anasınıfı programında yer alan okuma-yazmaya hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterli bulup, bulmadıkları sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği 50 (%58,82), kısmen yeterli seçeneği 27 (%31,76), yetersiz seçeneği toplam 8 (%9,41) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(10,05) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin, programın çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına ilişkin görüşleriyle, anasınıfı programında yer alan okuma-yazmayı hazırlık alıştırmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin, görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3251 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 67: Öğretmenlerin Basit Araç-Gereç ve Materyallerin Öğretmenler Tarafından Hazırlanabilmesine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı Programının çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleri	Öğretmenlerin basit araç-gereç materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanabilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	39	78	23	71,87	1	33,33	63	74,11
Kısmen	11	22	8	25	1	33,33	20	23,52
Hiç	---	---	1	3,12	1	33,33	2	2,35
Toplam	50	100	32	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=14,493 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3816$$

Tablo 67'de öğretmenlere, basit araç-gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanıp hazırlanmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(14,49) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin programın çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırmasına dair görüşleriyle, öğretmenlerin basit araç-gereç ve materyallerin öğretmenler tarafından hazırlanabilmesi ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3816 olarak hesaplanmıştır.

4.8. Anasınıfı Programının Çocukların Dil Becerilerinin Gelişimi İle İlişkisi

Tablo 68: Programın Toplumun Özelliklerine Uygunluğuna Dair Görüşleri

Programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Öğretmenlerin programın toplumun özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	27	84,37	30	56,60	57	67,05
Kısmen	5	15,62	23	43,39	28	32,94
Toplam	32	100	53	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=6,966 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,2752$$

Tablo 68'de öğretmenler hedeflerin toplumun özelliklerine uygun olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 32 (%37,64), kısmen seçeneği toplam 53 (%62,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(6,96) > x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleriyle, programın toplumun özelliklerine uygunluğuna dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2752 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 69: Öğretmenlerin Anasınıfı Programının Çocukların Kendine Ait İlgi, İstek ve Yeteneklerin Farkına Varmalarına Yardımına İlişkin Görüşleri

Programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleri	Anasınıfı programının çocukların kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımına ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	45	77,58	12	48	---	---	57	67,05
Kısmen	13	22,41	13	52	2	100	28	32,94
Toplam	58	100	25	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=11,092 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3397$$

Tablo 69’da öğretmenlere anasınıfı programının çocukların kendine ait, ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 58 (%68,23), kısmen seçeneği toplam 25 (%29,41) hiç seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniğinin sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(11,09) > \chi^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleriyle, anasınıfı programının çocukların kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3397 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 70: Öğretmenlerin Programın Konularının Düzenine İlişkin Görüşleri

Programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri					
	Konular birbiriyle ilgilidir		Konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	82,60	19	48,71	57	67,05
Kısmen	8	17,39	20	51,28	28	32,94
Toplam	46	100	39	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad \chi^2_H=10,974 \quad \chi^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,3381$$

Tablo 70’de öğretmenlere programdaki konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Konular birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 46 (%54,11), konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 39 (%45,88) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1 sd. $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(10,97) > \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleriyle, programdaki konuların düzenine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3381 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 71: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına ilişkin görüşleri	Anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerinin geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	41	83,67	16	48,48	---	---	57	67,05
Kısmen	8	16,32	17	51,51	3	100	28	32,94
Toplam	49	100	33	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=17,384 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,4120$$

Tablo 71’de öğretmenlere anasınıfında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip verilmediği sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 49 (%57,64), kısmen seçeneği toplam 33 (%38,82), hiç seçeneği toplam 3 (%3,52) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(17,38) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin programın çocukların dil becerisinin gelişmesine katkısına dair görüşleriyle, anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4120 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 72: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Oyun Etkinliğinin Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Programda yapılan oyun etkinliğinin dağılım seviyesinin yeterliliğine dair görüşleri					
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	77,55	19	52,77	57	67,05
Kısmen	11	22,44	17	47,22	28	32,94
Toplam	49	100	36	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=5,77 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,2521$$

Tablo 72’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 49 (%57,64), kısmen yeterli seçeneği toplam 36 (%42,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare-test tekniği sonucuna göre de 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(5,77) > \chi^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programın çocukların dil becerilerinin gelişimine katkısına dair görüşleriyle, programda yer alan oyun etkinliğinin dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2521 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 73: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Müzik Etkinliğinin Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Programda yer alan müzik etkinliğinin dağılım seviyesinin yeterliliğine dair görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	43	71,66	14	63,63	---	---	57	67,05
Kısmen	17	28,33	8	36,36	3	100	28	32,94
Toplam	60	100	22	100	3	100	85	100

$n=85$ $S_d=2$ $P=0,05$ $\chi^2_H=6,801$ $\chi^2_T=5,99$ $P < 0,05$ $C=0,2721$

Tablo 73’de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur.

Khi kare test tekniğini sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(6,80) > \chi^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişimine katkısına dair görüşleriyle, programda yer alan müzik etkinliğinin dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişik vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2721 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 74: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının (Bitki yetiştirme, hayvan besleme...) Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Öğretmenlerin anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının (bitki yetiştirme, deney, inceleme) dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	26	78,78	26	68,42	5	35,71	57	67,05
Kısmen	7	21,21	12	31,57	9	64,28	28	32,94
Toplam	33	100	38	100	14	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=8,314 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,2984$$

Tablo 74'de öğretmenlere anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(8,31) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleriyle, programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişki görüşleri arasında anlamlı bir ilişik vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,2984 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 75: Öğretmenlerin Anasınıfında Yapılan Etkinliklerin (İş, Etkinlikleri oyun, müzik, resim) Programdaki Dağılımının Süre Açısından Yeterliliğine Dair Görüşleri

Öğretmenlerin anasınıflı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine dair görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	40	81,63	17	50	---	---	57	67,05
Kısmen	9	18,36	17	50	2	100	28	32,94
Toplam	49	100	34	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=13,262 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3673$$

Tablo 75'da öğretmenlere anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 49 (%57,64), kısmen yeterli seçeneği toplam 34 (%40) yetersiz seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(13,26) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleriyle, anasınıfında yapılan etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından yeterliliğine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişik vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,3673 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 76: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunan Ders Araç-Gereç ve Materyallerden Her Zaman Yararlanılabilmemesine Dair Görüşleri

Öğretmenlerin anasınıflı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri	Anasınıfında bulunan ders araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanılabilmemesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	37	74	20	64,51	---	---	57	67,05
Kısmen	13	26	11	35,48	4	100	28	32,94
Toplam	50	100	31	100	4	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=9,324 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,3144$$

Tablo 76'da öğretmenlere anasınıfında bulunan ders araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanıp, yararlanmadıkları sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 50 (%58,82) kısmen seçeneği toplam 31 (%36,47), hiç seçeneği toplam 4 (%4,70) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $\chi^2_H(9,32) > \chi^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programının çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleriyle, anasınıfında bulunan ders araç gereç ve materyallerden her zaman yararlanılabilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3144 olarak hesaplanmıştır.

4.9. Anasınıfı Programında Çocuğun Sosyal Becerilerini Geliştirici Etkinlikler

Tablo 77: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Belirlenen Hedeflerin Öğrencilerin Psikolojik Gelişmelerine Uygunluğuna Dair Görüşleri

Öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri:	Hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygunluğuna dair görüşleri					
	Oldukça		Kısmen		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	39	67,24	10	37,03	49	57,64
Kısmen	19	32,75	17	62,96	36	42,35
Toplam	58	100	27	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=1 \quad P=0,05 \quad x^2_H=6,88 \quad x^2_T=3,84 \quad P < 0,05 \quad C=0,2736$$

Tablo 77’de öğretmenlere hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygun olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 58 (%68,23), kısmen seçeneği toplam 27 (%31,76) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 1 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(6,88) > x^2_T(3,84)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere ilişkin görüşleriyle, hedeflerin öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygunluğuna dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişik vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,2736 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 78: Öğretmenlerin Programdaki Konuların Düzenine İlişkin Görüşleri:

Öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleri:	Konuların düzenine dair görüşleri					
	Konular birbiriyle ilgilidir		Konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Oldukça	31	67,39	18	46,15	49	57,64
Kısmen	15	32,60	18	46,15	33	38,82
Hiç	---	---	3	7,69	3	3,52
Toplam	46	100	39	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=2 \quad P=0,05 \quad x^2_H=6,187 \quad x^2_T=5,99 \quad P < 0,05 \quad C=0,2604$$

Tablo 78'de öğretmenlere; programdaki konuların düzenini nasıl buldukları sorulmuştur. Konular birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 46 (%54,11), konuların bir kısmı birbiriyle ilgilidir seçeneği toplam 39 (%45,88) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 2 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(6,18) > x^2_T(5,99)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifadeyle öğretmenlerin anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleriyle, anasınıfı programındaki konuların düzenine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,2604 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 79: öğretmenlerin Anasınıfı Programında Çocuğun Estetik Becerilerini Geliştirici Etkinliklere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Öğretmenlerin anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	28	75,67	21	45,65	---	---	49	57,64
Kısmen	9	24,32	24	52,17	---	---	33	38,82
Hiç	---	---	1	2,17	2	100	3	3,52
Toplam	37	100	46	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=63,562 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,6541$$

Tablo 79'da öğretmenlere; anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilip, verilmediği sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 37 (%43,52), kısmen seçeneği toplam 46 (%54,11), hiç seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de $4 \text{ sd} = 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(63,56) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleriyle, programda çocuğun estetik becerilerine geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,6541 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 80: Öğretmenlerin Oyun Etkinliğinin Programdaki Dağılım Seviyesinin Dengesine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Öğretmenlerin oyun etkinliğinin programdaki dağılım, seviyesinin dengesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	38	69,09	11	42,30	---	---	49	57,64
Kısmen	17	30,90	12	46,15	4	100	33	38,82
Hiç	---	---	3	11,53	---	---	3	3,52
Toplam	55	100	26	100	4	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=16,527 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,4034$$

Tablo 80'de öğretmenlere; oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin dengeli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 55 (%64,70), kısmen seçeneği toplam 26 (%30,58), hiç seçeneği toplam 4 (%4,70) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(16,52) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin programda sosyal becerilerin geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleriyle, oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin dengesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4034 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 81: Öğretmenlerin Programda Yer Alan Müzik Etkinliğinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri:

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Programda yer alan müzik etkinliğinin yeterliliğine ilişkin görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	41	68,33	8	36,36	---	---	49	57,64
Kısmen	18	30	12	54,54	3	100	33	38,82
Hiç	1	1,66	2	9,09	---	---	3	3,52
Toplam	60	100	22	100	3	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=12,766 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3613$$

Tablo 81'de öğretmenlere; anasınıfı programında yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesini yeterli bulup bulmadıkları sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 60 (%70,58), kısmen yeterli seçeneği (%25,88), yetersiz seçeneği toplam 3 (%3,52) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(12,76) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleriyle, programda yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3613 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 82: Öğretmenlerin Anasınıfı Programında Yer Alan Fen ve Tabiat Çalışmalarının Programdaki Dağılım Seviyesinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine dair görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	26	78,78	19	50	4	28,57	49	57,64
Kısmen	7	21,21	19	50	7	50	33	38,82
Hiç	---	---	---	---	3	21,42	3	3,52
Toplam	33	100	38	100	17	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=24,521 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,4731$$

Tablo 82’de öğretmenlere, anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 33 (%38,82), kısmen yeterli seçeneği toplam 38 (%44,70), yetersiz seçeneği toplam 14 (%16,47) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde, test edilmiş ilişki $x^2_H(24,52) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin, programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleriyle, programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının programdaki dağılım seviyesinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,4731 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 83: Öğretmenlerin Öğretimde Gezi, Gözlem, İncelemelere Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Öğretimde gezi, gözlem, incelemeler yer verilmesine dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	13	59,09	30	55,55	5	62,5	48	57,14
Kısmen	9	40,90	23	42,59	1	12,5	33	39,28
Hiç	---	---	1	1,85	2	25	3	3,57
Toplam	22	100	54	100	8	100	84	100

$$n=84 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=13,223 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3669$$

Tablo 83'de öğretmenlere öğretimde gezi, gözlem ve incelemelere yer verilip verilmediği sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 22 (%26,19), kısmen seçeneği toplam 30 (%55,55) hiç seçeneği toplam 8 (%9,52) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(13,22) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Başka bir ifade ile öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleriyle, öğretimde gezi, gözlem ve incelemelere yer verilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına ilişkin Contingency katsayısı 0,3669 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 84: Öğretmenlerin Anasınıfında Bulunması Gereken Araç-Gereç ve Materyallere Sahip Olunmasına Dair Görüşleri

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Anasınıfında bulunması gereken araç-gereç ve materyallere sahip olunmasına dair görüşleri							
	Oldukça		Kısmen		Hiç		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	14	70	33	58,92	2	22,22	49	57,64
Kısmen	6	30	22	39,28	5	55,55	33	38,82
Hiç	---	---	1	1,78	2	22,22	3	3,52
Toplam	20	100	56	100	9	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=13,656 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,3720$$

Tablo 84'de öğretmenlere anasınıfında bulunması gereken araç-gereç ve materyallere yeterince sahip olup olunmadığı sorulmuştur. Oldukça seçeneği toplam 20 (%23,52), kısmen seçeneği toplam 56 (%65,88), hiç seçeneği toplam (%10,58) öğretmen tarafından işaretlenmiştir

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(13,65) > x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin programda sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleriyle anasınıfında bulunması gereken araç-gereç ve materyallere sahip olunmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı, 0,3720 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 85: Öğretmenlere; Çocukların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temel Davranışları İzleme Dosyaları ve Sağlık Fişlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşler:

Anasınıfı programında sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri	Programda çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerinin yeterliliğine dair görüşleri							
	Oldukça Yeterli		Kısmen Yeterli		Yetersiz		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Oldukça	34	70,83	14	40	1	50	49	57,64
Kısmen	14	29,16	19	54,28	---	---	33	38,82
Hiç	---	---	2	5,71	1	50	3	3,52
Toplam	48	100	35	100	2	100	85	100

$$n=85 \quad S_d=4 \quad P=0,05 \quad x^2_H=21,848 \quad x^2_T=9,49 \quad P < 0,05 \quad C=0,4521$$

Tablo 85’de öğretmenlere, çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Oldukça yeterli seçeneği toplam 48 (%56,47), kısmen yeterli seçeneği 35 (%41,17), yetersiz seçeneği toplam 2 (%2,35) öğretmen tarafından işaretlenmiştir.

Khi kare test tekniği sonucuna göre de 4 sd $P=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiş ilişki $x^2_H(21,84)x^2_T(9,49)$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. Öğretmenlerin; anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine ilişkin görüşleriyle, programda çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerinin yeterliliğine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. İlişkinin varlığına dair Contingency katsayısı 0,4521 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 86: Öğretmenlerce Anasınıfı programında çözümü gereken problemlerle, başarıyı yükseltmek için önemli görülen öneriler:

Öneriler:

- Programda yeniden gözden geçirilerek, konular sadeleştirilmelidir.
- Programdaki değişiklikler konusunda çocuklar önceden uyarılmalıdır.
- Çocukla yetişkin arasında çeşitli ilişkiler için zaman olmalıdır.
- Yapboz, lego, ev oyunlarında kullanılan araç-gereçler, yapı inşa oyunlarında kullanılan araç-gereçler..... bütün okullara verilmeli,
- Öğretmenlerin yararlanacakları yapa zenginleştirilmeli
- TV, slayt, televizyon, radyo.....yararlanılmalı.
- Fen ve tabiat çalışmalarına ayrılan süre arttırılmalı
- Oyun etkinliği öğretim süreci ile bütünleştirilmeli
- Dilsel, motorik... vb. alanlardaki ağır bozukluklar, engeller ve özürlerde alan uzmanları teşhis ve tedavi için çağrılmalıdır.
- Sosyal davranışları uygulayabilmeleri için , yenilerini kazanmaları ve denemeleri için çok yönlü fırsatlar yaratılmalıdır.
- Program çocukların kendi kendini kontrol etme olanaklarını sunmalı
- Eğlendirmeli ve başarıyı götürücü yaşantılara yönelmeli.
- Öğretmenler programı yetiştirme endişesinden kurtarılmalı.
- Öğretmenler hizmetiçi kurslara sık sık tabii tutulmalı.
- Dersin öğretiminde yakından uzağa yönteminden yararlanılmalı.
- Sanat yoluyla iletişim becerilerini geliştirici etkinlikler arttırılmalı.
- Öğrenciler sık sık motive edilmeli, pekiştireçlerden yararlanılmalı.
- Dengeli beslenmeye dikkat edilmeli.
- Geziler düzenlenmeli, geziler için okula gerekli yardım yapılmalı.
- Dayanaklı sağlam çeşitli renklere oyuncaklardan yararlanılmalı.

Programda etkinlikler için zaman ve malzemelerde önceden düşünölmeli ve gerekli hazırlıklar yapılmalı.

Yerin kullanımı, temizlik ve çekiciliğe önem verilmeli,

Veli ile uygun bir etkileşime girilmeli.

Düzenli olarak çocuk gözlenmeli, gelişimleri kaydedilmeli.

Değerlendirme sürecine öğretmen, öğrenci, yönetici, kurumdaki bütün personel, aile.....vs. katılmalı.

Anne-baba eğitime yer verilmeli.

V. BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER:

5.1. Sonuç

“Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin görüşleri çerçevesinde anasınıfı programının değerlendirilmesine yönelik” bu çalışmada, Anasınıfı Programı'nın amaç, muhteva, araç-gereç, süre, yöntem ve değerlendirme unsurları incelenmiştir.

Araştırmanın evrenini, Erzurum il ve ilçe Merkezlerindeki okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan, anasınıfı ve anaokulu öğretmenleri oluşturmaktadır. 41 eğitim kurumunda 85 öğretmene anket uygulanarak sonuçlar değerlendirilmiştir.

Araştırmada; öğrencilerin psikolojik seviyelerine öğrencilerin seviyelerine, konu alanına, hedeflere ulaşılabilirlik düzeylerine, hedeflerin çocukların kendi vücutlarını kavramalarına yardımına, öğrencilerin sosyalleşmelerine, öğrencilerin dil becerilerinin gelişmesine yardımına, sosyal becerileri geliştirici etkinliklere göre bulgular elde edilmiş ve yorumlar yapılmıştır.

Cinsiyetlerine göre elde ettiğimiz sonuçlara göre; öğretmenlerin 85'i kadındır. Kıdemlerine göre; 1-5 yıl arasındaki öğretmenler %40, 6-10 yıl kıdeme sahip olanlar %24,70, 11-16 yıl kıdeme sahip olanlar %18,82, 17-24 yıl kıdeme sahip olanlar %14,11, 25 yıl ve yukarısı kıdeme sahip olanlar %2,35 civarındadır.

Öğretmenlerin %58,82'si eğitim ihtiyaçlarını karşılamada eksikliklerini giderme yolu olarak kitap ve benzeri yayınları okurken, %9,41'i tecrübeli öğretmenler yardımıyla, %2,35'i hizmet içi kurslarla, %29,41'i bunların hepsi yaparak eksikliklerini gidermektedirler.

Öğretmenlerin: %56,47'si severek, %10,58'i ailelerinin isteği üzerine, %16,47'si öğrenim zorunluluğu, %16,47'si ise başka nedenlerle anasınıfı öğretmenliğini meslek olarak seçmişlerdir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %37,64'ü programın toplumun özelliklerine uygun olduğunu söylerken, %62,35'i kısmen uygun olduğunu söylemiştir. Programın hedeflerinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşlerine

baktığımızda: %55,29'u oldukça seçeneğini, %43,52'si kısmen seçeneğini, %1,17'si hiç seçeneğini işaretlemiştir.

Anasınıfı programının amaçlarının büyük bir oranda gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Çünkü anasınıfı programında yer alan hedeflerin, Milli Eğitimin amaçlarını oldukça gerçekleştirdiğini %67,05 öğretmen ifade ederken, kısmen gerçekleştirdiğini %32,94 öğretmen ifade etmiştir.

Özellikle öğretmenlerin bu görüşleri, programın muhtevasının öğrencilerin psikolojik gelişmelerine göre yeniden gözden geçirilmesi ve konuların öğrencilerin seviyelerine göre yapılandırılması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır.

Sorulan soruda öğretmenlerin %70,58'i programın öğrencilerin vücutlarının belli başlı bölümlerini kavramalarına oldukça, %27,05'i ise kısmen yardımcı olduğunu söylerken, %2,35'i hiç yardımcı olmadığını söylemiştir. Öğrencilerin seviyelerine göre bu dağılıma baktığımızda; öğretmenlerin %55,29'u oldukça, %43,52'si kısmen,%1,17'si hiç seçeneğini işaretlemişlerdir. .

Bu bulgular; anasınıfı programının çocukların kendi vücutlarının çeşitli kısımlarını bilmelerine, vücutlarını tanımalarına, yaşayan canlılarla ortak özelliklerini anlamalarına, vücutlarının doğumdan ölüme kadar fiziksel büyüme ve sürekli olarak değişme gösterdiğini kavramalarına, duyularını bilip açıklamalarına, vücutlarını sınıadıklarını anlamalarına yardımcı olduğunu gösterir.

Khi kare test tekniğine göre de 4.sd 0,05 önem düzeyinde: hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğu ile hedeflerin öğrencilerin kendi vücutlarının belli başlı bölümlerinin kavramalarına yardımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Sorulan soruda öğretmenlerin %68,23'ü programın çocuğun kendine ait ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına oldukça, %29,41'i ise kısmen yardımcı olduğunu söylerken, %2,35'i hiç yardımcı olmadığını söylemiştir. Khi kare test tekniğine göre de 4 sd 0,05 önem düzeyinde hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programın çocuğun kendine ait ilgi istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır (0,4295).

Bu bulgular; çocukların çevresinde model olabilecek, insanlara sevgi, şefkat gösteren, hoşgörülü, kendisini karşısındakinin yerine koyarak duygularını paylaşabilen öğretmenlere ve yetişkinlere ihtiyaç olduğunu ortaya koyabilir. Çünkü çocuklar sadece bu modelleri gözleyerek değil, aynı zamanda birbirlerine şefkatli, cömert, sevgi dolu davranarak da kendilerine ait yeteneklerin farkında olabilirler. Bu ise çocukların ahlak gelişimine önemli bir katkı sağlar.

Sorulan soruda öğretmenlerin %64,70'i programın çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmesine oldukça yardımcı olduğunu söylerken, %35,29'u ise kısmen yardımcı olduğunu söylemiştir. Khi kare test tekniğine göre de 1 s.d 0,05 önem düzeyinde hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, çocukların duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. C:0,2665.

Bu bulgular bize anasınıfı programında çocuğun duygularını geliştirici oyunlara, faaliyetlere yer verildiğini gösterir. Özellikle, evcilik oyunları, yaratıcı drama etkinlikleri, bu faaliyetlere verilebilecek örneklerdendir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %74,11'i programın çocuğun olumlu ilişkiler kurmasına oldukça katkısı olduğunu söylerken, %25,88'i kısmen katkısı olduğunu söylemiştir. Khi kare test tekniğine göre de 1 s.d 0,05 önem düzeyinde hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programın çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmalarına katkısına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Bu bulguya göre çocukların olumlu ilişkiler kurmaları için anasınıfı programının birçok yeterlikleri kazandırdığı öğretmenlerin görüşleri çerçevesinde söylenebilir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %58,82'si programın çocuğun gözlem yeteneğinin gelişmesine oldukça katkısı olduğunu söylerken, %41,17'si kısmen katkısı olduğunu söylemiştir. Khi kare analizine göre 1 s.d 0.05 önem düzeyinde hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programın çocukların gözlem yeteneğinin gelişmesine katkısına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Elde edilen bulgular; öğretmenlerin anasınıfı programlarında gözlem yeteneğini geliştirici etkinliklere yer verdiğini göstermektedir. Yukarıda yer alan

oranların birbirine yakın olması bunun göstergesidir. Özellikle fen ve tabiat çalışmaları, düzenlenen geziler, öğrencilerin gözlem yeteneklerini geliştirmede önemli katkı sağlamaktadır.

Sorulan soruda öğretmenlerin %67,05'i programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine oldukça katkısı olduğunu söylerken, %32,94'ü kısmen katkısı olduğunu söylemiştir. Khi kare test tekniğine göre de 1 s.d 0,05 önem düzeyinde hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle programın çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkısına dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Öğretmenlerin %54,11'i programın konularının birbiriyle ilgili olduğunu ifade ederken, %45,88'i konuların bir kısmının birbiriyle ilgili olduğunu ifade etmiştir. Elde edilen bulgular; konuların yeniden düzenlenmesinin gerektiğini ortaya koymuştur. İçerikte yer alan bazı konuların öğrencilerin yakın çevresiyle ilişkisinin olmadığı gözlenmektedir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %52,94'ü programda çocuğun yaratıcı drama-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere oldukça yer verildiğini söylerken, %47,05'i kısmen yer verildiğini söylemiştir. Öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna ilişkin görüşleriyle, programda yaratıcı drama-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Elde edilen bulgular ışığında; çocuğun problem çözme ve yaratıcı drama becerilerini geliştirmek için gözlem becerileri, sıralama becerileri, sayı becerileri, zamanın farkında olma becerisi, basit neden-sonuç ilişkilerini anlama gibi etkinlikler, programda daha çok yer alabilir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %43,52'si programda çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere oldukça, %54,11'i kısmen yer verildiğini söylerken, %1,9'u ise hiç yer verilmediğini söylemiştir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %49,41'i programda çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere oldukça yer verildiğini ifade ederken, %50,58'i ise kısmen yer verildiğini ifade etmiştir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %64,70'i programda yer alan oyun etkinliğinin dağılım seviyesini oldukça dengeli bulurken, %35,29'u ise kısmen dengeli bulmuştur.

Elde edilen bu bulgulara göre oyun farklı yetenek ve kalıplara toplanarak eğitim ya da öğretimde çare olarak özel fonksiyonları içerisinde barındırır. Oyun yaşamın farklı kürelerine nüfuz eder, temel bağlamda onları basitleştirir ve anlaşılır hale getirir (Röhrs, 1992, s.21-22). Oyun yaşamın her alanında yer alacak ve açık gelişmenin temel bir ögesi olarak her koşulda yaşamın başarısına katkı sağlamakta önemli bir yer oynayacaktır. Bundan dolayı öğretmenlerin görüşlerinde de belirtildiği gibi oyun programda diğer etkinliklerle denge içerisinde yer almıştır.

Sorulan soruda öğretmenlerin %60'ı programda yer alan iş etkinliklerini (resim, el, ev, tarım... vs.) oldukça yeterli görürken, %40'ı ise kısmen yeterli görmektedir. Öğretmenlerin hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan iş etkinliklerinin dağılım seviyesine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Elde edilen bulgulara dayanarak; programda yer alan iş etkinliklerinin, öğrencilerin seviyelerine göre yapılandırılması, gerektiği söylenir.

Sorulan soruda öğretmenlerin %38,82'si programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarını dağılım seviyesine oldukça yeterli, %44,70'i kısmen yeterli görürken, %16,47'si ise yetersiz görmektedir. Khi kare analizine göre de öğretmenlerin, hedeflerin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının yeterliliğine dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır (C: 0,368).

Sorulan soruda öğretmenlerin %57,64'ü programda yer alan etkinlikleri (iş etkinlikleri, oyun, müzik, resim... vs) süre açısından oldukça yeterli görürken, %42,35'i ise kısmen yeterli görmüştür.

Öğretmenlerin %25,88'i anasınıfında yapılan öğretimde gezi, gözlem, incelemelere oldukça yer verildiğini söylerken, %72,94'ü kısmen yer verildiğini söylemiştir.

Bu bulgulardan hareketle; öğretmenlerimizin çeşitli sınırlılıklar nedeniyle yaptıkları öğretim faaliyetlerinde gezi, gözlem ve incelemelere pek yer veremedikleri söylenebilir.

Dersin öğretiminde en çok kullanılan yöneme ilişkin olarak, öğretmenlerin %31,76'sı oyun, %27,05'i soru-cevap, %18,82'si yaratıcı drama, %5,88'i takrir (anlatım), %2,35'i proje, %14,11'i ise bu yöntemlerin hepsini, uyguladıklarını belirtmektedirler. Elde edilen bu bulgulardan hareketle öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerine uygun yöntemleri uyguladıkları sonucuna ulaşılabilir. Programın hedeflerini öğrencilerin seviyelerine oldukça uygun bulanlar; %48,14 oranında oyun; %75 oranında yaratıcı drama, %65,21 oranında soru-cevap, %60 oranında takrir, %33,33 oranında ise bu yöntemlerin hepsini kullanmaktadırlar.

Özellikle günümüzde anasınıfı öğretmenlerinin bu çağdaki çocukların gelişim özelliklerini de dikkate alarak oyun ve yaratıcı drama yöntemlerini diğer yöntemlere de yer verecek şekilde etkili olarak kullandıklarını söylemektedirler. Khi kare analizine göre de öğretmenlerin; programın öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleri ile öğretimde kullandıkları yöneme dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Ancak takrir... vb. yöntemlerinde süreçte yer alması, bu iki yöntemin (oyun, yaratıcı drama) özelliklerinin öğretmenler tarafından yeterli düzeyde bilinmediği sonucuna bizi ulaştırabilir.

Öğretmenlerin anasınıfında bulunan araç-gereç ve materyallerden %58,82'si yeterince yararlandıklarını ifade ederken, %41,17'si kısmen yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Burada yüzdelerinin birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Halbuki anasınıfında yapılan öğretimde çağdaş eğitim teknolojisinin imkanlarından sıkça yararlanılması beklenmektedir.

Öğretmenlerin gözlem fişlerine dayalı olarak yapılan değerlendirmeyi %67,05 oranındaki öğretmenler oldukça yeterli görürken, %32,94 oranındaki öğretmenler kısmen yeterli görmektedirler. Yetersiz gören öğretmen ise bulunmamaktadır. Hedefleri öğrencilerin seviyelerine oldukça uygun gören

öğretmenlerin %61,40 gözlem fişlerini oldukça yeterli görürken, %42,85'i gözlem fişlerini kısmen yeterli görmektedir.

Öğretmenlerin temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerine dayalı olarak yapılan değerlendirmeyi; %56,47'si oldukça yeterli görürken, %43,52'si kısmen yeterli görmektedirler. Öğretmenlerin programın öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna dair görüşleriyle, temel davranışları izleme dosyalarına ve sağlık fişlerine dayalı olarak yapılan değerlendirmeye dair görüşleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($C=0,2519$).

Programda yer alan hedeflerin öğrencilerin seviyeleri göz önüne alınarak yapıldığı denencesi doğrulanmaktadır. Elde edilen bulgular; %55,29'u oldukça, %43,52'si kısmen, %1,17'si hiç olmak şartıyla bu denenceyi doğrulamaktadır. Çünkü öğretmenlerin yaklaşık %98,81'i hedeflerin öğrencilerin seviyeleri göz önüne alınarak yapıldığı kanaatindedir.

Programda yer alan hedeflerin toplumun özelliklerini göz önüne alınarak yapıldığı denencesi doğrulanmaktadır. Çünkü öğretmenlerin %37,64'ü oldukça, %62,35'i kısmen, yaklaşık olarak %99,99 toplumun özelliklerine göre yapıldığı kanaatindedirler.

Hedeflerin konu alanının özelliklerini göz önüne alınarak yapıldığı denencesi doğrulanmaktadır. Çünkü öğretmenlerimizin %99,99'ü hedeflerin konu alanının özelliklerine göre yapıldığı kanaatindedir.

Anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklerin yeterliliği doğrulanmaktadır. Çünkü öğretmenlerimizin %57,64'ü oldukça, %42,39 kısmen sosyal becerileri geliştirici etkinliklere yer verildiğini söyleyerek bu denenceyi doğrulamaktadır.

Anasınıfı programında çocuğun dil becerilerini geliştirici etkinliklerin yeterliliği doğrulanmaktadır. Çünkü öğretmenlerimizin %67,05'i oldukça, %32,94'ü kısmen seçeneğini seçerek, anasınıfı programında dil becerilerini geliştirici etkinliklere yer verildiğini belirtmiştir.

Çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklerin yeterli olduğu konusundaki denence doğrulanmaktadır. Çünkü, öğretmenlerin %49,41'i

oldukça, %44,70'i kısmen, programda algısal devinimsel becerileri geliştirici etkinliklere yer verildiğini söylemiştir.

Çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklerin yeterli olduğu denencesi doğrulanmaktadır. Çünkü öğretmenlerin %43,52'si oldukça, %54,11'i kısmen seçeneklerini işaretleyerek, programdaki estetik becerileri geliştirici etkinliklerin yeterli olduğuna kanaat getirmişlerdir. Öğretmenlerin %2,35'i ise anasınıfı programında yer alan estetik becerileri geliştirici etkinlikleri yetersiz görmüştür.

8. denencemizde; anasınıfında yapılan etkinliklerin (iş, oyun, müzik, resim iş, köşe, faaliyetleri vs.) programdaki dağılımının süre açısından yeterliliği doğrulanmıştır. Çünkü öğretmenlerin %57,64'u etkinliklerin programdaki dağılımının süre açısından oldukça yeterli olduğunu, %40'ı kısmen yeterli olduğunu söylemiştir. Öğretmenlerden %2,35'i ise yapılan etkinliklerin dağılımını yetersiz görmüştür.

Oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliği denencesi doğrulanmıştır. Çünkü, öğretmenlerin %57,64'ü oldukça yeterli seçeneğini, %36,47'si kısmen yeterli seçeneğini işaretleyerek, oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesini yeterli görmüştür. Öğretmenlerin %5,88'i ise oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesini yetersiz görmüştür.

Müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesinin yeterliliği denencesi doğrulanmıştır. Çünkü öğretmenlerin %70,58'i oldukça yeterli, %25,88'i kısmen yeterli seçeneklerini işaretleyerek, müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesini yeterli görmüştür. Öğretmenlerin %3,52'si ise müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesini yetersiz görmüştür.

11. denencemizde; programda yer alan fen ve tabiat çalışmalarının (bitki yetiştirme, hayvan beslenme, deney, gezi, gözlem, inceleme) dağılım seviyesinin yetersiz olduğu doğrulanmamıştır. Çünkü öğretmenlerin % 38,82'si oldukça yeterli, % 44,70'i kısmen yeterli olduğunu söyleyerek, programdaki fen ve tabiat çalışmalarının dağılım seviyesini yeterli görmüştür. Öğretmenlerin ancak %16,47'si programdaki fen ve tabiat çalışmalarını yetersiz görmüştür.

12 denencemizde; ana sınıfında yapılacak işler için yeterli araç-gereç, materyallere sahip olunmadığı denencesi kabul görmemiştir. Çünkü öğretmenlerin; %23,52'si oldukça, %65,88'i kısmen seçeneklerini işaretleyerek, anasınıfının yapılacak iş için gerekli araç-gereç ve materyallere sahip olduğunu belirtmiştir.

13. ve 14. denencelerimizde; anasınıfında bulunan ders araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanılması kabul görmüştür. Çünkü; öğretmenlerden %58,82'si oldukça, %36,47'si seçeneklerini işaretleyerek anasınıfında bulunan araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanıldığını söylemişlerdir. Sadece %4,70'i anasınıfında bulunan ders araç-gereç ve materyallerinden her zaman yararlanılmadığı kanaatindedirler.

Anasınıfında bulunan gözlem fişlerinin yeterliliği konusundaki denencemiz doğrulanmıştır. Çünkü; öğretmenlerin %67,05'i oldukça yeterli, %32,94'ü kısmen yeterli görerek; anasınıfında bulunan gözlem fişlerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerinin yeterliliği konusundaki denencemiz, araştırma bulgularına göre kabul görmüştür. Çünkü öğretmenlerin %56,47'si oldukça, %41,17'si kısmen temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişlerini yeterli görmüşlerdir. Ancak %2,35'i, temel davranışları izleme dosyalarını ve sağlık fişlerini yetersiz görmüştür.

5.2. Öneriler

Program geliştirme ilkeleri çerçevesinde belirlenip düzenlenmemiş hedef ve davranışlar programın etkinliğini azaltmaktadır. Bu nedenle hedef ve davranışlar, ilkeler çerçevesinde tekrar ele alınarak düzenlenmelidir. Program geliştirmede; başta program geliştirme uzmanları olmak üzere, konu ile ilgili uzmanların, öğretmenlerin, eğitim psikologlarının vs. görüşlerine yer verilmelidir. Program, alandaki değişmelere açık bir çerçeve program niteliğine kavuşturulmalıdır.

- Öğretmenler anasınıfı programında öğrencilerin sosyal davranışlarını geliştirmeli, yenilerini kazandırmalı ve denemeleri için çok yönlü fırsatları yaratmalıdır.
- Çocuklar için hazırlanacak kitaplar; öğrencilerin seviyeleri, psikolojik gelişmeleri göz önüne alınarak yapılandırılmalıdır.
- Öğretmenler, çocuğun bedensel yapısını, zihinsel alandaki gelişmelerini, ket vurmalarını ve bunların etkilerini gözlemlemeye çalışacak şekilde değerlendirmelere yer verilmelidirler.
- Değerlendirme sadece öğrenci başarısının değerlendirilmesi olarak algılanmamalı, bir süreç olarak öğrencinin hazır bulunuşluk ve öğrenme düzeyinin belirlenmesini de içermelidir. Değerlendirme programın her alanında sürekli ve sistemli hale getirilmelidir.
- Okul öncesi eğitim kurumları imkanlar zorlanarak yeterli araç-gereç, materyallere sahip hale getirilmelidir, mümkünse evcilik ve oyun odaları, ilgili kurumlarda oluşturulmalıdır.
- Program hazırlanırken; sosyo-kültürel farklılıkların ve okulun bulunduğu çevre özelliklerinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle, programlar hazırlanırken değişik sosyo-ekonomik çevrelerde görev yapan öğretmenlerin görüş ve önerilerinden yararlanılmalıdır.
- Anasınıfı öğretmenleri; mesleki eksikliklerini gidermek amacıyla hizmet içi kurs ve seminerlerden geçirilmelidir. Öğretmenler iş başında sürekli denetlenmeli, programın başarılı olması sağlanmalıdır.

- Anasınıfı öğretmenleri; öğrencilerin süreç içerisinde aktif olarak katılmalarını sağlayan yaratıcı drama, oyun, proje çalışmaları gibi yöntemlere daha fazla ağırlık verilmelidirler.
- Mümkün olduğunca okul öncesi çağındaki çocukların anasınıfına gitmeleri sağlanabilmelidir. Yerel imkanlarda zorlanarak sınıf artırımına gidilmelidir.
- Anasınıfında yapılacak faaliyetlerde gezi ve incelemelere yer verilmeli, bunun için kamu kuruluşlarıyla ve özel kuruluşlarla iş birliğine gidilerek araç temin edilmelidir.
- Anasınıfı öğretmenleri arasında gerekli diyalog sağlanarak, zümre toplantılarına işlerlik kazandırılmalıdır.
- Anasınıfı öğretmenlerinin nitelikli yetiştirilmeleri için öğretmen yetiştiren kurumlarda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Öğretimde birden fazla duyu organına hitap eden; tepegöz, levha, televizyon, video, slayt, film gibi modern eğitim teknolojisi ürünleri kullanılmalı ve bu araçlar Milli Eğitim Bakanlığı aracılığıyla okullara gönderilmelidir.
- Öğretmenler sürekli yeniliklere açık olmalı, öğrencilere rehberlik yapmalı, tarafsız olmalı ve sınıfta demokratik bir ortam oluşturmalıdır.
- Oyuncaklar çocukların ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte ve nicelikte oluşturmalıdır.

KAYNAKLAR

- Adler, Alfred.** *Çocuk Eğitimi* (Çev: Kâmuran Şipal), Cem Yayınevi; 2, İstanbul:2000.
- Akyıldız, Naciye.** *Anne ve Çocuk Sağlığı 1*, Turan Ofset Yayınevi, İstanbul:1999.
- Anasınıfı Programı.** M.E. Basımevi, İstanbul:1994.
- Arı, M. ve Tuğrul O.** "Okul Öncesi Eğitim", Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 132, Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1996.s.18-22
- Arıkan, Rauf.** *Araştırma Teknikler ve Rapor Yazma*, Tutibay Ltd. Şti., Ankara:1995.
- Arnold, Arnold.** *Çocuğunuz ve Oyun* (Çev: Ahmet Gümüş), Denge Yayınları, İstanbul:1995. s. 125-131.
- Bacanlı, Hasan.** *Duyuşsal Davranış Eğitimi*, Nobel Yayınları, Ankara:1999.
- Başaran, E. İbrahim.** *Eğitim Psikolojisi*, Aydan Web. Tesisleri Yayınları, Ankara:1998.
- Baymur, Feriha.** *Küçük Çocukların Bakımı*, M.E. Yayınları, Ankara: 1963.
- Beydoğan, H. Ömer.** "Sosyo-ekonomik ve Kültürel Yönden Avantajlı ve Dezavantajlı İlkokul Son Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Bilişsel Hedeflerine Ulaşma Düzeyi"(Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum:1993.
- Beydoğan, H. Ömer.** *Okullarda Ölçme ve Değerlendirme*, Atatürk Üniv. Yayınları; Erzurum:1996.
- Bilir, Şule.** *Okul Öncesi Eğitim Önemi ve Yararları*, Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara:1993.
- Binbaşoğlu, Cavit.** *Genel Öğretim Bilgisi, Eğitim Programları İlke, Yöntem ve Teknikler*, Binbaşoğlu Yayınevi, Ankara:1983
- Binbaşoğlu, Cavit.** *Gelişim Psikolojisi*, Kadioğlu Matbaası, Ankara:1990.
- Binbaşoğlu, Cavit.** "Çocukta Duygusal Davranışlar ve Eğitim", Çağdaş Eğitim Dergisi,sayı: 242,Ankara:1998. s. 11-14.

- Bloom, Benjamin.** *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme* (Çev: Durmuş Ali Özçelik), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul:1995.
- Clerke, I. Jean.** *Çocuk Bakımı ve Eğitim-I* (Çev: Emel Sağlamtuñç-Sema Yakar). Papirüs Yayınları : 1, Ankara:1997.
- Dirim, Aygören.** *Okul Öncesi Eğitimde Yaratıcı Drama*, Esin Yayınları, İstanbul:1999.
- Duman, Tayyip.** “Okul Öncesi Eğitimde Öğretmen Yetiştirme”, Milli Eğitim Dergisi,Sayı:132,Ankara:1996.
- Ercan, Ahmet Rahmi.** *Çocuklarımızı Başarıya Ulaştırma Yolları*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara:1980.
- Erkunt, Nimet.** *Okul Öncesi Eğitimi ile İlgili Uygulamalı Çalışmalar*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul:1966.
- Ertürk, Selahattin.** *Eğitimde Program Geliştirme*. 8. Baskı, Meteksan Yayınevi,Ankara:1994.
- Genç, Şengül.** “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Programları” YA-PA 5. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, 7-12 Eylül 1987. İstanbul:1987. s. 13- 28.
- Gürkan,Tanju.** “Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi”. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara Üniversitesi:1981.
- Kamaraj, Işık ve Aktan Ebru.** “Okul Öncesi Eğitimde Yaratıcılık ve Problem Çözme Becerisi”, Çağdaş Eğitim Dergisi, Sayı: 244, Ankara: 1988. s. 55-59.
- Kantarcioğlu, Selçuk.** *Anaokulunda Eğitim*, M.E. Basımevi, İstanbul:1998.
- Kantarcioğlu, Selçuk.** *Anaokulu Örgütü*, M.E.B. Yayınevi, İstanbul:1994.
- Kantarcioğlu, Selçuk.** *Anaokullarında Metod ve Öğretim*, M.E.B. Yayınevi, İstanbul:1996.

- Kantarcioğlu, Selçuk.** *Anaokullarında Sayı Bilgisi*, M.E.B. Yayınevi, Ankara: 1996.
- Kaptan, Saim.** *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Tekışık Web Ofset Yayınları, Ankara:1995.
- Karakaya, Şerafettin.** *Öğretimde Sınıf Yönetimi Faaliyetleri*, Atatürk Üniv. Yayınları, Erzurum:1999.
- Kılıç, A., Durmuş.** “İlkokul 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretmenlerin Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi” (Yayımlanmamış Mastır Tezi).Atatürk Üniversitesi, Erzurum:1998.
- Oğuzkan, Şükran, Demiral Özgür ve Tür Gülseren.** *Okul Öncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri*, YA-PA Yayınları, İstanbul:1999.
- Oğuzkan,Ş ve Oral, G.** *Okul Öncesi Eğitimi*, Oğul Matbaacılık, 4. Baskı, İstanbul: 1992.
- Oktay, A. ve Ayçiçeği Ayşe.** “Okul Öncesi Çocuk Kitaplarının Değerlendirilmesi”, Yaşadıkça Eğitim Dergisi, Sayı: 147, Ankara: 1996. s. 10-16
- Oktay, Ayla.** “Okul Öncesi Dönmede Çağdaş Bir Yaklaşım Montessori Yöntemi”, YA-PA 5. Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri, 7-12 Eylül 1987, İstanbul :1987. s.62-72.
- Oktay, Ayla.** “Okul Öncesi Eğitimde Bazı Temel Kavramlar”, YAPA Okul Öncesi Eğitim Semineri 28 Nisan- 2 Mayıs, 1990, İstanbul:1990. s.31-36.
- Özçelik, A. Özfer.** “Okul Öncesinde Çocukların Beslenmesi”, Yaşadıkça Eğitim Dergisi,sayı: 45,Ankara:1996. s. 16-18.
- Özçelik, A., Durmuş.** *Eğitim Programları ve Öğretim* (Genel Öğretim Yöntemi), ÖSYM Yayınları, Ankara:1992.
- Özgür, İbrahim.** *Bugünün Anaokulları*, M.E. Basımevi, İstanbul:1986.
- Piaget, Jean.** *Çocukta Zihinsel Gelişim* (Çev: Hüsen Portokal), Cem Yayınevi: 2, İstanbul:2000.

- Röhrs, Hermann.** *“Play –A Promordial Phenomenon of Life”* Education, Volume:25, Say 21-22.
- Saban, Ahmet.** *Öğrenme, Öğretmen Süreci Yeni Teori ve Yaklaşımlar*, Nobel Yayınları, Ankara:2000.
- Saylan, Nevin.** *“Anasınıfı Program Tasarısı ve Uygulamasının Değerlendirilmesi”*, VIII. Eğitim Kongresi, 1999. s. 55-61.
- Seçkin, Nezahat ve Koç Gürcü.** *“Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Personel”*, Yaşadıkça Eğitim Dergisi. sayı: 53,Ankara: 1997.s. 10-14.
- Seçkin, Nezahat ve Koç Gürcü.** *“Okul Öncesi Eğitimde Okul Aile İşbirliği”*, Yaşadıkça Eğitim Dergisi,sayı: 51,Ankara:1997. s. 5-10.
- Seçkin, Nezahat ve Koç Gürcü.** *“Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Program”*, Yaşadıkça Eğitim Dergisi,sayı : 57,Ankara:1998. s. 6-9.
- Selçuk, Ziya.** *Gelişim ve Öğrenme “Eğitim Psikolojisi”*, Nobel Yayınları, Ankara:1995.
- Senemoğlu, Nuray.** *“Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır?”*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:10,Ankara:1994. s., 21-30.
- Senemoğlu, Nuray.** *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*, Özsen Matbaası, Ankara:1998.
- Sönmez, Veysel.** *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*, Pegem Yayınları, Ankara:1994.
- Tan, Hasan.** *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Teori ve Uygulama*, M.E. Basımevi, İstanbul: 1992.
- Tezcan, E.** *Okul Öncesi Eğitimde Bilmece, Tekerleme ve Parmak Oyunları*, Çağ Matbaası, Ankara:1992.
- Tür, Gülseren ve Turla Ayşe.** *Okul Öncesi Çocuk*, Edebiyat ve Kitap, YA-PA Yayınları, İstanbul:1999.

Ulcay, Sema. “Okul Öncesi Eğitim Programlarını Hazırlanmasında Diagnostik Yaklaşım” YAPA okul Öncesi Eğitim Semineri 28 Nisan- 2 Mayıs 1990, İstanbul:1990. s. 37-43.

Ültanır, Gürcan. “Anasınıflarında Çocukların Sosyal Gelişmelerinin Sağlanmasında Yer Alacak Eğitimle İlgili Program Geliştirme Çalışmalarının Çıkış Noktaları”, VIII. Eğitim Kongresi, 1999. s., 87-96.

Varış, Fatma. *Eğitimde Program Geliştirme “Teori ve Teknikler”*, Alkım Yayınları, Ankara:1994.

VII. Milli Eğitim Şuraâsı, Esaslar, Raporlar, Kararlar (1970-1975), Cilt:1, Ks., I. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Şuraâ Genel Sekreterliği.

Mangır, Mine. *Okul Öncesi Çocuklarda Arkadaşlık Kavramı*, YAPA Yayınları, İstanbul:1987.

Yalçınkaya, Tosun. *Eğitici Oyun ve Oyuncak Yapımı*, Esin Yayınevi, İstanbul:1996.

Yalçınkaya, Münevver. “Okul Öncesi Eğitimde Yönetici ve Önemi” *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Ocak sayı:151.s.18.

Yeşilyaprak, Binnur. *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*, Nobel Yayınları, Ankara :2000. s.31-32.

Yılmaz, Nahide. *Anaokulu Öğretmeninin Rehber Kitabı*, YA-PA Yayınları, İstanbul:1999.

Yörükoğlu, Atalay. *Çocuk Ruh Sağlığı Çocuk Yetiştirme Sanatı ve Kişilik Gelişimi*, Özgür Yayınları, İstanbul:1998. 23. Basım, s. 60-75.

Öğretmenlere İlişkin Kişisel Bilgiler

1. Araştırma Evrenine Alınan Öğretmenlerin Kurumlara Göre Dağılımı Ek 1: Erzurum/Merkez

Sıra no	Kurum Adı	Öğretmenlerin Sayısı
001	Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu	2
002	Cemâl Gürsel İlköğretim Okulu	1
003	Doğu Linyitleri İlköğretim Okulu	1
004	Evliya Çelebi İlköğretim Okulu	2
005	İbni Sina İlköğretim Okulu	2
006	İnönü İlköğretim Okulu	4
007	İsmet Paşa İlköğretim Okulu	2
008	19 Mayıs İlköğretim Okulu	1
009	Kız Meslek Lisesi	6
010	Kurtuluş İlköğretim Okulu	1
011	Mehmetçik İlköğretim Okulu	2
012	Mehmet Âkif Ersoy İlköğretim Okulu	1
013	Mimâr Sinan İlköğretim Okulu	1
014	Osman Gazi İlköğretim Okulu	2
015	Ömer Duygun İlköğretim Okulu	2
016	Ömer Nasuhi Bilmen İlköğretim Okulu	1
017	Polis Amca İlköğretim Okulu	2
018	Rıfkı Salim Burçak Kız Meslek Lisesi	2
019	Sabahattin Solakoğlu İlk Okulu	2
020	Sabancı İlköğretim Okulu	4
021	Türkiye Odalar ve Borsalar İlköğretim Okulu	1
022	Tatbikat İlköğretim Okulu	2
023	V. Vefik Kitapçığı İlköğretim Okulu	3
024	Zübeyde Hanım Anaokulu	7
025	23 Nisan İlköğretim Okulu	1
026	75. Yıl Hava Meydanları İlk Okulu	1
027	Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu	1
TOPLAM		57

Erzurum Merkez Özel Kurum ve Kuruluşlar

Sıra no	Kurum Adı	Öğretmenlerin Sayısı
001	Özel Aziziye İlköğretim Okulu	2
002	Özel Güneş İlköğretim Okulu	1
003	Özel İstiklal İlköğretim Okulu	1
004	Özel Şirin Çocuk Evi	4
Toplam		8

Erzurum İlçe Merkezlerinde Araştırma Evrenine Alınan Öğretmenlerin Kurumlara Göre Dağılımı

Sıra No:	İlçe	Kurum Adı	Öğretmen Sayısı
001	Aşkale	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	1
		İbrahim Polat İlköğretim Okulu	2
		İnkılâp İlköğretim Okulu	2
002	Çat	Merkez Cumhuriyet Pansiyon İlköğretim Okulu	1
003	Horasan	Atatürk İlköğretim Okulu	2
004	İspir	25 Şubat Pansiyon İlköğretim Okulu	1
005	Narman	Âşık Sumani İlköğretim Okulu	1
006	Olur	Kâzım Karabekir İlköğretim Okulu	1
007	Oltu	25 Mart İlköğretim Okulu	1
		Kazım Kârabekir İlköğretim Okulu	2
008	Pasinler	M. Âkif Ersoy İlköğretim Okulu	1
		Milli Egemenlik İlköğretim Okulu	1
		Nevin M. Özden İlköğretim Okulu	1
		Alvar Köyü İlkokulu	1
009	Şenkaya	7 Nisan İlköğretim Okulu	1
010	Tortum	Şehit Hasan Karşı İlköğretim Okulu	1
Toplam			20

Araştırma Evrenine Alınan Öğretmen Sayısı: 85

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : B.08.4.MEM.4.25.01.05-040/
KONU: Tez Çalışması

23.02.01 4805

İL MAKAMINA
ERZURUM

İlimiz Atatürk Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı 16.02.2001 tarih ve 2538 sayılı yazıları ile Üniversiteleri Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencilerinden Özden DEMİR'in Anasınıfı Programının Öğretmen Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi konulu tez çalışmasına esas teşkil etmek amacıyla Müdürlüğümüze bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerle birlikte anket çalışması yapmak istediği bildirilmiş olup, Müdürlüğümüzce de uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Fevzi BUDAK
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
2302/2001
Cengiz GEVREK
Vali a.
Vali Yardımcısı

I. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Şu anda görev yaptığınız okulun adı.....

2- Cinsiyetiniz K () E ()

3- Öğretmenlik mesleğinde kıdeminize işaretleyiniz.

a. 1-5 b. 6-10 c. 11-16 d. 17-24 e. 25 ve yukarısı

4- Fakültede almış olduğunuz eğitimin yeterli olduğuna inanıyor musunuz?

a) Yeterli b) Kısmen yeterli c) Yetersiz

5- Kendi eğitim ihtiyacınızı karşılamada eksikliklerinizi nasıl gidermektesiniz?

a) Hizmet içi kurslarla. b) Kitap ve benzeri yayınları okuyarak

c) Tecrübeli öğretmenler yardımıyla. d) Başka.....

6- Anasınıfı öğretmenliğini meslek olarak seçme nedeniniz:

() a- Sevdiğim bir alandı, isteyerek seçtim. () c- Öğrenimim zorunlu kıldı.

() b- Ailemim isteği üzerine seçtim. () d- Başka.....

II. BÖLÜM : MEVCUT DURUM VE ÖNERİLER:

-HEDEFLER ACISINDAN:

7- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler, öğrencilerin seviyeleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

8- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler, toplumun özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

9- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler konu alanının özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

10 - Yukarıdaki sorularda cevabınız Hiç veya Kısmen ise önerileriniz varsa yazınız.

.....
.....
.....

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : B.08.4.MEM.4.25.01.05-379/
KONU:tez Çalışması

23.02.01 4811

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRYLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

ERZURUM

İLGİ: 16.02.2001 tarih ve 2538 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden İl makamından alınan 23.02.2001 tarih ve 4805 sayılı "tez çalışması" ile ilgili onay yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fevzi BUDAK
Milli Eğitim Müdürü

EKİ: 1 Adet İl Onayı

I.BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Şu anda görev yaptığınız okulun adı.....

2- Cinsiyetiniz K () E ()

3- Öğretmenlik mesleğinde kıdeminize işaretleyiniz.

a.1-5 b.6-10 c. 11-16 d. 17-24 e. 25 ve yukarısı

4- Fakültede almış olduğunuz eğitimin yeterli olduğuna inanıyor musunuz?

a) Yeterli b) Kısmen yeterli c) Yetersiz

5-Kendi eğitim ihtiyacınızı karşılamada eksikliklerinizi nasıl gidermektedirsiniz?

a) Hizmet içi kurslarla. b) Kitap ve benzeri yayınları okuyarak

c) Tecrübeli öğretmenler yardımıyla. d) Başka.....

6- Anasınıfı öğretmenliğini meslek olarak seçme nedeniniz:

()a-Sevdiğim bir alandı, isteyerek seçtim. ()c-Öğrenimim zorunlu kıldı.

()b-Ailemim isteği üzerine seçtim. ()d-Başka.....

II. BÖLÜM : MEVCUT DURUM VE ÖNERİLER:

-HEDEFLER ACISINDAN:

7- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler, öğrencilerin seviyeleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

8- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler, toplumun özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

9- Size göre Anasınıfı programında yer alan hedefler konu alanının özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılmış mıdır? () Oldukça () Kısmen () Hiç

10 - Yukarıdaki sorularda cevabınız Hiç veya Kısmen ise önerileriniz varsa yazınız.

.....
.....
.....

11- Şu anda yürütülmekte olan programın hedeflerine yıl sonunda ulaşılabilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

12- Sizce Anasınıfı programında belirlenen hedefler, öğrencilerin psikolojik gelişmelerine uygun mudur? () Oldukça () Kısmen () Hiç

13- Size göre anasınıfı programı çocuğun kendi vücudunun belli başlı bölümlerine kavramalarına yardımcı olabilmekte midir?

() Oldukça () Kısmen () Hiç

14- Size göre anasınıfı programı çocuğun kendine ait ilgi istek ve yeteneklerinin farkına varmalarına yardımcı olabilmekte midir?() Oldukça () Kısmen () Hiç

15- Size göre anasınıfı programı çocuğun duygularını uygun yollarla gösterebilmelerine yardımcı olabilmekte midir?() Oldukça () Kısmen () Hiç

16- Size göre anasınıfı programı çocukların başkalarıyla olumlu ilişkiler kurmaları için gerekli yeterlilikleri kazandırabilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

17- Size göre anasınıfı programı çocukların gözlem yeteneğinin gelişmesine katkı sağlayabilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

18- Size göre anasınıfı programı çocukların dil becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

19- Size göre anasınıfı programı çocukların büyük ve küçük kaslarının kullanarak özgün bir ürün meydana getirmelerine katkı sağlayabilmekte midir?

() Oldukça () Kısmen () Hiç

20- Yukarıda ki sorularda cevabınız Kısmen yada Hiç ise bunun sebeplerini kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

İSLENİS ACISINDAN:

21- Anasınıfı programındaki konuların düzenini nasıl buluyorsunuz?

()a-Konular birbiriyle ilgilidir.

()b-Konuların bir kısmı bir biriyle ilgilidir.

()c-Konular birbirinden kopuk, ilgisizdir.

()d-Başka "belirtiniz,,.....

22- Size göre anasınıfı programında çocuğun sosyal becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

23- Size göre anasınıfı programında çocuğun yaratıcı düşünme-problem çözme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmekte midir?

() Oldukça () Kısmen () Hiç

24- Size göre anasınıfı programında çocuğun estetik becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

25- Size göre anasınıfı programında çocuğun algısal-devinimsel becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

26- Anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesi dengeli buluyor musunuz? () Oldukça () Kısmen () Hiç

27- Yukarıdaki sorularda cevabınız Kısmen yada hiç ise bunun sebeplerini kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

28- Anasınıfı programında yer alan oyun etkinliğinin programdaki dağılım seviyesi yeterlidir? () Oldukça yeterli () Kısmen yeterli () Yetersiz

29- Anasınıfı programında yer alan müzik etkinliğinin programdaki dağılım seviyesi yeterli midir? () Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

30- Anasınıfı programında yer alan iş etkinliklerinin (resim iş,el iş,ev iş,tarım işleri) programındaki dağılım seviyesi yeterli midir?

() Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

31- Anasınıfı programında yer alan fen ve tabiat çalışmalarının (bitki yetiştirme,hayvan besleme,deney,gezi-inceleme...) programındaki dağılım seviyesi yeterli midir? () Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

32- Anasınıfı programında yer alan okuma-yazmaya hazırlık alıştırmalarının (basit sayı bilgisi, sözel ifade, küçük kasları kullanma, denge-koordinasyon vs.) programdaki dağılım seviyesi yeterli midir?

() Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

33- Yukarıdaki sorularda cevabınız 'Kısmen yeterli yada Yetersiz' seçeneklerinden biri ise bunun sebeplerinin kısaca açıklayınız.

.....
.....
.....

34- Anasınıfında yapılan etkinliklerin (iş etkinlikleri,oyun,müzik,resim,okuma-yazmaya temel hazırlık alıştırmaları vs.) programdaki dağılımını süre açısından yeterli buluyor musunuz? () Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

35- Cevabınız "Yetersiz,, ise sebebini açıklayınız.

.....
.....

36- Anasınıfı programında yer alan etkinliklerin dağılımını yeterli bulmuyorsanız zaman açısından hangi etkinlikler ağırlıkta olmalıdır? (Sıralayınız)

() a-İş etkinlikleri () b-Okuma-yazmaya yönelik temel hazırlık alıştırmaları
() c-Oyun () d-Fen ve tabiat çalışmaları () e-Müzik

37- Anasınıfında yapılan öğretimde gezi, gözlem, incelemelere yer verilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

38- Cevabınız "Hiç,, ise niçin yer verilmediğini kısaca açıklayınız

.....

39- Öğretim faaliyetlerinde daha çok hangi yöntem kullanılmaktadır?

a-Oyun

d-Soru-cevap

b-Yaratıcı drama

e-Takrir (anlatım)

c-Proje çalışması

f- Diğer 'belirtiniz'.....

40- Anasınıfı bulundurulması gereken araç-gereç-materyallere yeterince sahip midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

41- Anasınıfında bulunan ders araç-gereç ve materyallerden her zaman yararlanabilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

42- Yukarıdaki sorularda cevabınız Kısmen yada Hiç ise bunun sebeplerini kısaca açıklayınız.

.....
.....
.....

43- Basit araç gereç ve materyaller öğretmenler tarafından hazırlana bilmekte midir? () Oldukça () Kısmen () Hiç

44- Cevabınız 'Hiç' ise sebebini açıklayınız.

.....
.....
.....

DEĞERLENDİRME ACISINDAN:

45- Anasınıflarında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan gözlem fişleri yeterli midir? () Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

46- Anasınıfında çocukların değerlendirilmesinde kullanılan temel davranışları izleme dosyaları ve sağlık fişleri yeterli midir?

() Oldukça Yeterli () Kısmen Yeterli () Yetersiz

47- Cevabınız "Yetersiz,, ise sebebini açıklayınız.

.....
.....
.....

ÖZGEÇMİŞ

29.10.1978 yılında Erzurum'da dünyaya geldi. İlk, orta, lise öğrenimini Erzurum'da tamamladı. Liseyi bitirdiği 1995 yılında Atatürk Üniversitesi Kâzım Karâbekir Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında üniversite öğrenimine başladı. 1999 yılında ana bilim dalını bitirdi. Aynı yıl Eğitim Bilimleri Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine başladı. Halen Erzurum merkez, Taşlıgüney köyünde sınıf öğretmeni olarak çalışmaktadır.

